

Ma M̄weni Sulumani ya Zeṅ àbèki ni Ere ye ti m̄d̄əmki ka Ma M̄weni Sulumani ya Zeṅ àbèki ni

Maslaṅa ya ti àbèki wakita ge Zeṅ ni àd̄afay slimi gayaṅ a wakita ni bu ndo. Ku tamal nahkay n̄ṅgu ni, kwa ka m̄n̄jèki gani ndam ga Yezu d̄ek t̄s̄era àbèki ti Zeṅ zal asak gayaṅ ni. A wakita ni bu àbèki slimi ga ndam asak ga Yezu ndahaṅ ni, ay àbèki slimi gayaṅ gayaṅani ndo ; àbèki « naṅ ya ti Yezu awayay naṅ kayani ni » cilij (13.23 ; 19.26 ; 20.2 ; 21.7, 20).

Zeṅ às̄era majalay ah̄ar ga ndam Z̄ude ya taj̄ogay Krist Bay ḡəd̄akana ya amara na (1.20-21 ; 7.40-42). Às̄era m̄n̄j̄ehad̄ ga ndam Z̄ude a : gatay ya t̄iz̄irey ndam Samari na (4.9), ya tekeli k̄uđi ana wur ka vad̄ azlalahk̄er, ku tamal vad̄ gani vad̄ m̄ep̄sabana na (7.22). Às̄era had̄ Z̄ude a (11.18). Gayaṅ ya àṅḡehad̄ pakama ni nahkay ni ti ad̄afaki èpia zlam gana àna eri gayaṅ gayaṅana (12.3 ; 20.7). Zlam gani nani d̄ek ti ad̄efiki ana leli bay ya àbèki wakita ni ti t̄àn̄j̄ehad̄kabá akaba Yezu a.

Zeṅ àṅḡehad̄ ere ye ti Yezu àgray akaba ad̄əm ni akada ge Meciȳ, Mark akaba L̄uk ya t̄àn̄ḡehad̄ ni ndo. Nday mahk̄erani ni t̄àn̄ḡehad̄ ga Yezu ya àn̄j̄eki ke t̄aw̄i gayaṅ ka had̄ Gelili, òru gwar a Zer̄uzalem ni. Ay Zeṅ ti ni àṅḡehada sawad̄ay ga Yezu ndahaṅ ya ti nday ndahaṅ ni t̄àn̄ḡehad̄ ndo na : òru a Zer̄uzalem sak kay (2.13 ; 5.1 ; 7.10 ; 12.12). Meciȳ, Mark akaba L̄uk t̄àn̄ḡehada zlam ga Yezu ya àgray na àtam ge Zeṅ ya àṅḡehad̄ ni, ay Zeṅ àṅḡehada pakama ga Yezu a kay ya nday ndahaṅ ni t̄àn̄ḡehad̄ ndo na, mazavu gani 3.1-21 ; 4.1-42 ; 6.25-70 ; 7.14-39 ; 8.12-58 ; 10.1-21 ; 13.1-17.26.

A pakama nday nani bu ni ti Yezu àdáfay ahàr gayan, àdàm nanj ti nanj way. Nanj dipej ya àvi sifa ana mis ni (6.35, 41, 48, 51); nanj bay ya asladì mələj ana mis ni (8.12; 9.5); nanj mahay ga gargara ga təmbəmbak (10.7, 9); nanj bay ya ti ajəgay zlam lala ni (10.11, 14); mis tanjaba e kisim ba, təbu ana sifa ti azuhva nanj adaba nanj àbu (11.25); nanj divi, nanj jiri, nanj sifa (14.6); nanj məj ga zlam ya abi bəza sulumani ni (15.1, 5). A pakama nday nani bu dek ti Yezu àzay pakama ge Melefit ya àhi ana Məwiz ka ya ti àngazlivu ni : « Nu nəbu. » (Mahərana 3.14; Zerj 8.58). Nahkay Zerj ànjəhad ga Yezu ya àdàm vay-vay « Nu Melefit » ni.

Zlam ga Yezu ya àgray, àgri ejep ana mis ni ti adafaki nanj gəfakani (2.11), ti mis təsər nanj Melefit. Zerj àbəki zlam nday nani dek ti awayay ti « kəgəsumkabu Yezu ti nanj Krist, nanj Wur ge Melefit, ti kənjətum sifa ya àndav day-day do ni » (20.31).

Pakama ge Melefit asladì mələj ana mis

¹ Wudaka Melefit ànjəki ka magraya zlam a dek ti Bay nahaj àbu àndava. Bay gani nani ti Pakama ge Melefit.

* Ka gani nani ti nanj àbu akaba Melefit ka ahar bəlanj àndava. Nanj gani ti Melefit daya. ² Wudaka Melefit ànjəki ka magraya zlam a dek ti Pakama nani nanj àbu akaba Melefit ka ahar bəlanj àndava. ³ Melefit àgraya zlam a dek ti àna nanj. Zlam ya ti Melefit àgraya àna nanj do ni ti àbi. ⁴ Zlam ya ti Melefit àgraya tay a ni dek ti Pakama nani àvi sifa gani ana tay. Sifa gani nani ti asladì mələj ana mis. ⁵ Masladani gani nani asladay a mələj zinj-zinjəni bu, ay ti nday ya a mələj zinj-zinjəni bu ni təgəskabu nanj ndo.

* 1:1 Pakama ge Melefit ti Yezu.

⁶ Zal nahaŋ àra, slimi gayaŋ Zerj, Melefit àslərbiyu naŋ ga məhi pakama gayaŋ ana mis. ⁷ Naŋ zal sedi : àra ti ga magrakia sedi a ka maslađani na, ti mis dek t̄əfəki ahàr ka Bay ya ti avay sifa ni. ⁸ Aslađay ti naŋ naŋani do : àra ti ga magrakia sedi ka maslađani na ciliŋ. ⁹ Bay ya ti aslađay ge jiri ni ti, Pakama ge Melefit ni. Àra a duniya va, naŋ àbu aslađi məlaŋ ana mis dek.

¹⁰ Nahkay Bay nani ti naŋ àbu a duniya bu. Melefit àgraya duniya ti àna naŋ : ay ti ndam ga *duniya ni t̄əsərka ba naŋ a ndo. ¹¹ Àra ka hađ gayaŋ a, ay ti ndam gayaŋ t̄əgəskabu naŋ ndo. ¹² Ku tamal nahkay nəŋgu ni mis ndahaŋ t̄əgəskabá naŋ a, t̄əfəkia ahàr a. Nday ya ti t̄əfəkia ahàr a ni ti, àvi divi ana tay ti t̄iŋi bəza ge Melefit. ¹³ T̄iŋi bəza ge Melefit a ti akada ge mis ya ti tiwi bəza ni do. T̄iŋi nahkay ti akada ga zal ya awayay azi huđ ana wal ni do. T̄iŋi nahkay ti Melefit àvi sifa məwəni ana tay t̄iŋi bəza gayaŋ.

¹⁴ Nahkay Pakama ge Melefit ni ègia mis a, ànjəhadá e kidiŋ geli ba. Ere ye ti àgray ni dek ti àgray àna *sulum ge Melefit, àna jiri daya. Leli məra m̄ipia naŋ a ti məsəra naŋ gəđakani, naŋ Wur bəlaŋ bəlaŋani ge Melefit. ¹⁵ Zerj àgrakia sedi a, àđəm kay kay : « Nəđəm : “Nu ti nəra enji gayaŋ a, ay naŋ gəđakani àtam nu, adaba wudaka tiwi nu ti naŋ àbu àndava.” Pakama gani nani nəđəmki ti ka naŋ. » ¹⁶ Naŋ ti zlam sulumani dek afa gayaŋ : nahkay àgri sulum gayaŋ ana leli sak ehimeya. ¹⁷ Melefit àvi *Divi gayaŋ ana leli ti àna wakita ge Məwiz ya àbəki ni. Ay àgri sulum gayaŋ akaba jiri gayaŋ ana leli ti Yezu *Krist. ¹⁸ Maslaŋa ya èpia Melefit a ti àbi. Ay Wur gayaŋ bəlaŋ bəlaŋani naŋ Melefit, ànjəhad afa ga Bəŋani ni, naŋ day kwa ti àđəfiki Melefit ana leli ti məsər naŋ.

Sedi ge Zerj bay məbaray mis ni

(*Meciyu* 3.1-12 ; Mark 1.1-8 ; Lük 3.1-18)

¹⁹ Nahkay Zerj nakəj əgray sedi gayan. A vad nahañ gəđakani ga ndam *Zəde ya a Zerəzalem ni təslərbıyü mis ge mihindifiña ma ke Zerj a. Təslərbıyü ti mis ndahañ e kidiñ ga ndam *mañgalabakabu mis akaba Melefit ni bu akaba ndam *Levi ndahañ. Mis ni təra tınjia ti təhi : « Nak ti way ? » ²⁰ Təra tihindifiña ma na nahkay ti, Zerj nakəj əmbirfiñ ndo, ədəm vay-vay kə meleher ge mis dek : « Nu ti Krist *Bay gəđakani ya amara ni do. » ²¹ Eslini tihindifiña ma keti, təhi : « Tamal nahkay ti, nak way ? Nak Eli aw ? » Zerj nakəj əhəñgrifəñ ana tay, ədəm : « Aha, nu Eli do. » Təhi keti : « Ay nak ti bay mahəñgaray pakama ge Melefit ya Məwiz ədəm amara ni aw ?† » Ədəm : « Aha, nu do. » ²² Eslini təhi : « Tamal nahkay ti, nak way zla aw ? Ahər ədəm məhəñgrikaboru ma gani ana ndam ya təslərbıyü leli ni kwa. Kədəmkı mam ka ahər gayak mam ? » ²³ Zerj əhəñgrifəñ ana tay, ədəm : « Ahaslani Izayi bay mahəñgaray pakama ge Melefit ədəm : “Maslaña azlah a huđ gili bu, dəñgu gayan əhəndabıyü.

Ədəm :

Slamatumikabu divi ana Bay gəđakani,
ahər ədəm divi gayan mıla ndələba.” ‡

« Maslaña ya ti dəñgu gayan əhəndabıyü ni ti nu. »

²⁴ E kidiñ ga ndam ya ti təslərbıyü tay a Zerəzalem ni bu ni ti ndam *Feriziyeñ ndahañ təkibu ka tay. ²⁵ Nday nakəj tihindifiña ma nahañ a keti, təhi ahkado : « Tamal nak Bay gəđakani ya amara ni do, nak Eli do, nak bay mahəñgaray pakama ge Melefit ya amara ni do nahəma, *kabaray mis ti kamam ? » ²⁶ Zerj nakəj əhəñgrifəñ ana tay, ədəm : « Nu ti nabaray kəli əna yam ; ay maslaña nahañ nañ əbu e kidiñ

† 1:21 Məñjay Mimbiki 18.15. ‡ 1:23 Izayi 40.3.

gekəli bu, kəsərum naŋ do. ²⁷ Nu ti nàra enji gayəŋ a : ay nu ti way ga mepicehiaba ezeweđ ga kimaka gayəŋ a di way ? » ²⁸ Zlam nday nani đək təgravu ti a Betani ke ledi ga zalaka *Zürdeŋ, ka məlaŋ ya ti Zerj abaray mis ni.

Yezu ti naŋ Wur Təmbak ge Melefit

²⁹ Hajəŋ gani ti Zerj nakəŋ èpi Yezu naŋ àbu arəkia. Àra èpia naŋ a ti àđəm ahkado : « Maslaŋa hini ti *Wur Təmbak ge Melefit : agray ti zlam magudarani ge mis ga duniya ni đək mələbi va bi ti naŋ. ³⁰ Nəđəm : “Nu ti nàra enji gayəŋ a, ay naŋ gəđakani àtam nu, adaba wuđaka tìwi nu ti naŋ àbu àndava.” Pakama gani nani nəđəmki ti ka naŋ. ³¹ Ŋgay naŋ gani ti nəsərkaba ndo. Ay nu nàra *nəbaray mis àna yam ti ga məđəfikì naŋ ana ndam jiba ge Izireyel. »

³² Zerj nakəŋ àđəm keti : « Nìpi *Məsuf ge Melefit àhərkiaya kwa a hud melefit ba akada ga kurkoduk ya ahər na, arəkia ànjəhadki. ³³ Ŋgay naŋ gani ti nəsərkaba ndo, ay ka ya ti Melefit àslərbìyu nu ga məbaray mis àna yam ni ti àhu ahkado : “Maslaŋa ya ekipi Məsuf goro aməhərkiaya amanjəhadki ni ti, naŋ gani Bay ya ti aməbaray mis àna *Məsuf Njəlatani ni.” ³⁴ Zlam gani nani àgrava kè eri goro a. Nagrakia sedi a : naŋ ti Wur ge Melefit. »

Ndam madəbay Yezu ye enjenjeni ni

³⁵ Hajəŋ nahaŋ gani keti Zerj naŋ àbu eslini akaba ndam madəbay naŋ cə. ³⁶ Nday təbu eslini nahkay ti Zerj nakəŋ èpi Yezu naŋ àbu asawaday. Àra èpia naŋ a nahəma, àđəm : « Maslaŋa hini ti *Wur Təmbak ge Melefit. » ³⁷ Ndam madəbay naŋ cəeni ni tàra tìcia ma gayəŋ na ti təđəboru Yezu e meteliŋ vu. ³⁸ Yezu àmbatbiyu ma kələŋ, èpi ti nday təbu təđəboru naŋ, mək àhi ana tay : « Kəđəbum mam ? » Nday nakəŋ təhi ahkado : « Rabi, kanjəhad ti eley ? » (Rabi ti awayay adəmvaba « Məsi »).

³⁹ Naŋ nakəŋ àhi ana tay ahkado : « Dəguma, akara kipəm. » Nahkay tòru akaba naŋ, tòru tìpi mələŋ gayaŋ ya anjəhad ni. Ka sarta gani nani àgray njemdi fad ya ga mələkarawa : təpəs akaba Yezu nakəŋ eslini, fat àdəkiviyu a ahay vu ka tay.

⁴⁰ E kidin ge mis cœeni ya tici ma ge Zerj, tādəbay Yezu ni bu ni ti, bələŋ gani slimi gayaŋ Andre naŋ wur ga mən ga Simu Piyer. ⁴¹ Andre nakəŋ àdəboru wur ga mənani Simu həya. Àra àdia ahàr a ti àhi : « Mədia ahàr ana Misi a. » (Misi ti awayay adəmvaba « *Krist *Bay gəđakani ya amara ni »). ⁴² Andre àra àhia ma ana Simu a nahkay ti àzoru naŋ suwwa afa ga Yezu. Yezu àra èpia naŋ a ti àhi : « Nak Simu wur ge Zerj : kama kama ti atəzalay kur ti Sifas. » (Sifas ahkay do ni Piyer ti awayay adəmvaba « akur. »)

⁴³ Həjəŋ tegəni gani ti Yezu àdəm asləka akoru ka had *Gelili. Naŋ àbu akoru ti àdi ahàr ana Filip mək àhi : « Dəbabiyyu nu. » ⁴⁴ Filip ti kəsa gayaŋ Beceyda. Kəsa nani ti kəsa ga ata Andre nday ata Piyer daya. ⁴⁵ Filip day òru àdi ahàr ana Natanayel mək àhi : « Mədia ahàr a ana Bay ya ti Məwiz àdəmki ma e *Divi ge Melefit bu akaba ndam mahəŋgaray *pakama ge Melefit tədəmki ma na. Bay gani nani ti Yezu, naŋ wur ge Zəzef, kəsa gayaŋ Nazaret. » ⁴⁶ Eslini ti Natanayel àhəŋgrifəŋ, àhi : « A Nazaret ti zlam sulumani aŋgətəvu nahkay aw ? » Filip àhəŋgrifəŋ, àhi : « Ra kipi àna eri gayak. »

⁴⁷ Natanayel nakəŋ naŋ àbu arəkia ka Yezu a, Yezu àra èpia naŋ a nahəma, àdəm : « Naŋ hini ti zal *Izireyel ededini : àgosay mis do ferera. » ⁴⁸ Natanayel àra ècia ma gayaŋ na ti àhi : « Kəsər nu ti ahəmamam ? » Yezu àhəŋgrifəŋ, àhi : « Wudaka Filip àzalabiyyu kur ti, nipiya kur a ka ya ti nak kəbu e zəhweri ga *wəruv bu na. »

⁴⁹ Eslini Natanayel àhi : « Məsi, nak ti Wur ge Melefit,

nak Bay ga ndam Izireyel ! »⁵⁰ Yezu àhi ahkado : « Kəfəku ahàr ti adaba nəhuk “Nìpia kur a nak kəbu e zəhweri ga wəruv bu” ni aw ? Ekipi zlam gəđákani ndahaŋ tətam hini mba. »⁵¹ Àđəm keti : « Nəhi ana kəli nahəma, ekipum huđ melefít məzləkvbana, akaba *məslər ge Melefít təcəloru e melefít vu mək təŋgəkua ka nu, nu *Wur ge Mis a. »

2

Wuməri ga maday wal a Kana

¹ A vad ya mahkər ti tàgray wuməri ga maday wal a Kana ka had *Gelili. Məŋ ga Yezu day naŋ àbu eslini.

² Təzaloya Yezu akaba ndam madəbay naŋ na ka mələŋ ga wuməri na daya. ³ Nday təbu tagray wuməri nahkay ti zum àra àndavkia ka tay a. Eslini məŋ ga Yezu àhi ana Yezu ahkado : « Zum ni àbi va bi, àndava. » ⁴ Ay Yezu àhəŋgrifəŋ, àhi : « Mma, nak kəđəfuki təwi goro aw ? Sarta gani goro ènjia faŋ ndo. » ⁵ Eslini məŋ ga Yezu àhi ana nday ya ti tagray təwi ni ahkado : « Grum ere ye ti aməhi ana kəli kəgrum ni dek. »

⁶ Wərzla ga akur gəđákani muku təbu eslini. Wərzla nday nani ti ndam *Zəde təcəhviyu yam a tay vu, *tabaray àna naŋ ka ya ti tawayay tigi *njəlatani akađa ge divi gatay ya tadəbay ni. Wərzla ni bələŋ gani azum mandaray fađ. ⁷ Eslini Yezu àhi ana ndam ya tagray təwi ni ahkado : « Cəhumviyu yam a wərzla nday hini vu, ti tərəhvu. » Nahkay nday nakəŋ təcəhviyu yam a wərzla ni vu bərerə bərerə. ⁸ Tàra tàgra nahkay ti, Yezu àhi ana tay : « Cəhumaya kəzumikaboru ana gəđákani ga wuməri ni. » Mək tàgray ere ye ti àhi ana tay ni. ⁹ Gəđákani ga wuməri ni àra àcaka ti yam ni ègia zum a àndava. Naŋ àsər mələŋ ya təcəhbiyu zum ni do, ay ndam magray təwi ni təsəra təcəhbiyu yam ga wərzla ni. Àra àcaka zum na ti, àzalay bay ya aday wal ni, ¹⁰ mək àhi : « Ku way way do ka ya

ti agray wuməri ti acəhibiyu zum məcərani ana mis enji. Mis ni etisikabá day kwa ti acəhibiyu ya acər lala do ni ana tay. Ay nak ti kàgray nahkay ndo, kəvi zum ya acər lala ni ana mis nihi dəma mba. »

¹¹ Zlam ga Yezu ya àgray enjenjeni agri ejep ana mis, adəfiki zlam ana tay ni ti àgray a Kana ka had Gelili ti nahkay. Gayaŋ ya àgray nahkay ni ti adafaki naŋ gəđakani : ndam madəbay naŋ ni tàra təsəra naŋ gəđakani ti təfəki ahàr həya. ¹² Kələŋ gani Yezu akaba mənani, bəza ga mənani akaba ndam madəbay naŋ ni tàsləka tòru a Kafarnahum. Tòru tìnjəa eslina ti tənjàhad vad bal ciliŋ.

Yezu a ahay gəđakani ge Melefit ni bu

(Meciyə 21.12-13 ; Mark 11.15-17 ; Lük 19.45-46)

¹³ Wuməri ga ndam *Zude ya təzalay *Pak ni àra ənja wudak ti, Yezu akaba ndam madəbay naŋ ni tòru a Zeruzalem. ¹⁴ Tòru tìnjəa ti Yezu àhuriyu a dalaka ga *ahay gəđakani ge Melefit ni vu. Eslini àdi ahàr ana ndam məsəkumoru slasla, təmbəmbak, kurkodúk, akaba ndam mambay siŋgu manjàhadani. ¹⁵ Àra àdia ahàr ana tay a nahkay ti àzay ezewed, àslapaya kurupu gana, àgaraya tay a dalaka ga ahay ni ba dek : àgaraya təmbəmbak akaba slasla gatay na daya. Àboru siŋgu ga ndam mambay siŋgu ni ka had, àhəbahadaba tabəl gana daya. ¹⁶ Mək àhi ana ndam məsəkumoru kurkodúk ni ahkado : « Həlumaba zlam ndana ahalay a ! Kəgrum ti ahay ga Bəŋ goro ni egi gosku ba. » ¹⁷ Ndam *madəbay Yezu ni tàra tìpia ere ye ti àgray na ti, təsərki ka pakama ge Melefit ya àbu məbəkiani a Wakita gayaŋ ni bu ni. Pakama gani nihi : « Bay Melefit goro, nawayay ahay gayak dal-dal. Nawayay kwa, do ni nənjàhad koksah.* »

* 2:17 Limis 69.10.

¹⁸ Eslini gəđákani ga ndam Zude tihindifiņa ma kà Yezu a, təhi ahkado : « Kisliki magray mam tata mam ? Graya zlam magray ejep a ti măsər Melefit àvuka divi ga magray ere ye ti kàgray ahalay na. » ¹⁹ Yezu àhi ana tay ahkado : « Mbedəmkaba ahay gəđákani ge Melefit hina. Kəmbəđəmkaba nahəma, a huđ ga vad mahkərani ni bu ni ti nələmaba. » ²⁰ Nday nakəj təhəngrifəj, təhi : « Wudaka tіндеverinj mələm ahay hini ti, təzumkia vi a kru kru fađ mahar muku a. Nak ti kəđəm kələmaba a huđ ga vad mahkərani ba ti ahəmamam ? » ²¹ Ay ahay gəđákani ya Yezu àđəmki ma ni ti, àđəmki ka vu gayəj gayəjani. ²² Yezu àra àməta mək ənjgaba e kisim ba ni ti ndam madəbay naņ ni təsərki ka ma nani ya àđəm ni. Nahkay nday nakəj təgəskabu pakama ya àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu ni akaba ma ga Yezu ya àdəmbiyu ni.

Yezu àsəra majalay ahər ge mis a dek

²³ Ka ya ti Yezu naņ àbu a Zeruzalem a wuməri ga *Pak bu ni ti àgra zlam ya agri ejep ana mis na dal-dal. Mis tàra tipia ti mis kay e kidinj gatay bu təfəkia ahər ka Yezu a, təđəm naņ gəđákani. ²⁴ Ay Yezu ti ni àfəki ahər ka tay ndo, adaba àsəra tay a dek lala. ²⁵ Àwayay ti mis təhiki ma àki ka ku way way do do, adaba naņ àsəra majalay ahər ge mis a dek.

3

Ata Yezu nday ata Nikodem

¹ Zal nahaņ àbu slimi gani Nikodem ; naņ zal Feriziyəj, naņ gəđákani ga ndam *Zude daya. ² Ga məlavad a vad nahaņ nahəma àrəkia ka Yezu a, àhi ahkado : « Məsi, məsəra Melefit àslərbiyu kur ga macahi zlam ana leli, adaba maslaņa àbi agray zlam magray ejep akada gayak ni bi, si tamal ti Melefit àvia njəda gana ana maslaņa

gana kwa. » ³ Yezu àhəŋgrifəŋ, àhi : « Nəhuk nahəma, maslaŋa àbi epi *Məgur ge Melefit bi, si tamal tiweya naŋ nahaŋ a keti kwa. » ⁴ Nikodem nakəŋ èhindifiŋa ma, àhi : « Mis gəɗakani àndava ti tiweya naŋ nahaŋ a keti ti agravu waw ? Esliki məŋguyani a huɗ ga məŋani vu mək tiweya naŋ nahaŋ a keti aw ? » ⁵ Yezu àhəŋgrifəŋ, àhi keti : « Nəhuk nahəma, maslaŋa àbi ahuriyu a Məgur ge Melefit vu bi, si tamal tiweya naŋ àna yam a akaba Məsuf Njəlatana kwa. ⁶ Maslaŋa ya ti mis hihiriken i ewi ni ti naŋ mis ciliŋ. Maslaŋa ya *Məsuf Njəlatani ewi ni ti naŋ àbu àna Məsuf Njəlatani. ⁷ Ma goro ya nəhuk : “Ahàr àɗəm lekələm dek si tiweya kəli nahaŋ a keti kwa” ni ti àgruk ejep ba. ⁸ Ere ye ti nəhukki ma ni ti akada ga aməɗ ya akəzlay ka məlaŋ ya naŋ awayay ni. Kici mahənday gani ciliŋ ; kəsər məlaŋ ya ècikbiyu ni do, kəsər məlaŋ ya akoru ni do daya. Ku way way do *Məsuf ge Melefit èwia naŋ a ti naŋ day nahkay. »

⁹ Eslini Nikodem nakəŋ àhi : « Ere gani nani agravu ti ahəmamam ? » ¹⁰ Yezu àhi keti : « Nak bay macahi zlam ana ndam *Izireyel ti kəsər zlam nday nani do aw ? ¹¹ Nəhuk nahəma, ere ye ti leli məɗəmki ma ni ti leli məsəra àndava. Ere ye ti leli magrakia sedi a ni ti, leli mɪpɪa àndava. Ay lekələm ti ni kəgəsəmkabu ma geli ya məhi ana kəli ni do. ¹² Tamal lekələm kəgəsəmkabu ma goro ya nəhi ana kəli àki ka zlam ya agravu ka haɗ ni do ni ti, akəgəsəmkabu ma goro ya anəhi ana kəli àki ka zlam ya agravu e melefit bu ni ti ahəmamam ? ¹³ Maslaŋa ya ti àcəloya e melefit va ti àbi, si nu *Wur ge Mis, aɗaba nəsləkabiya eslina. ¹⁴ Ahaslani a huɗ gili bu ni ti Məwiz àvəɗaya gavaŋ ga evirzegena, àfəki ka ahàr ga təndal, àzoru agavəla. * Nu Wur ge Mis day si təzoru nu agavəla

* 3:14 Məŋjay Macalani 21.9.

nahkay kwa. ¹⁵ Nahkay ti ku way way do àfækua ahàr a ti Melefit avi *sifa ya àndav day-day do ni. ¹⁶ Nèdèm nahkay ti adaba Melefit àwaya mis ga duniya dal-dal. Nahkay àslərbiyu Wur gayan bəlan bəlanani ni, àvi ana tay, ti ku way way do tamal àfəkia ahàr ka Wur na ti èji do, anğət sifa ya àndav day-day do ni sawan. ¹⁷ Melefit àslərbiyu Wur gayan a duniya vu ti ga mægəs mis ga duniya ni àna seriya do : àslərbiyu nan ti ga mahəngay mis ga duniya àna nan sawan. ¹⁸ Maslanja ya ti afəki ahàr ka Wur ge Melefit ni ti, Melefit àgəs nan àna seriya do. Ay maslanja ya àfəki ahàr do ni ti, Melefit àgəsa nan àna seriya àndava, adaba àfəki ahàr ka Wur ge Melefit bəlan bəlanani ni ndo.

¹⁹ « Seriya ya Melefit agəs mis àna nan ni ti nihi : àslərbiyu Wur gayan a duniya vu ga masladı məlan ana mis, ay mis tawayay məlan masladani ni ndo, tawayay manjəhadani a məlan zıj-zıjeni bu sawan. Tagray nahkay ti adaba təbu tagudar zlam. ²⁰ Ku way way do tamal agudar zlam ti àwayay məlan masladani do ; àwayay məhuriyani a huđ gani vu do daya, adaba awayay ti zlam magədavani gayan ni anğazlavu ba. ²¹ Ay maslanja ya ti agray jiri ni awayay məhuriyani a məlan masladani ni vu, adaba àgray təwi gayan àna njəda ge Melefit, nahkay awayay ti təwi ni mənğazlavu. »

Yezu nday ata Zerj bay məbaray mis ni

²² Yezu akaba ndam ya tadəbay nan ni təsləka, tərü ka məlan nahan ka had *Zəde. Tərü tınjua eslina ti Yezu anjəhad akaba tay, nan əbu *abaray mis. ²³ Ka sarta gani nani ti Zerj day nan əbu abaray mis a Enoğ kə gəvay ga kəsa Selim. Zerj abaray mis eslini ti adaba yam əbu dal-dal. Nahkay mis dal-dal təbu tərəkia mək abaray tay. ²⁴ Ka gayan nani abaray mis ni ti, təfiyu nan a daŋgay vu fan ndo.

²⁵ Eslini mis ya tadəbay Zej ni ndahaŋ e kidirŋ gatay bu təbu tagray gejewi akaba zal Zude nahaŋ àki ke divi ga ndam *Zude ya tadəbay ti tigi *njəlatani ni. ²⁶ Nahkay nday nakəŋ tərəkioru ke Zej, təhi ahkado : « Məsi, bay ya a vad nahaŋ àbu lekulum ata naŋ ke ledi ge Zərdeŋ kàgrakia sedia ni ti, nihi ti naŋ àbu abaray mis, mis dek təbu tərəkioru. » ²⁷ Eslini Zej nakəŋ àhi ana tay ahkado : « Maslaŋa ya ti esliki magray təwi àna njədə gayaŋ gayaŋani ti àbi, si tamal Melefit àvia njədə gana kwa. ²⁸ Lekulum lekulumeni day kəgrumkua sedi a tata, nədəm : “Nu *Krist *Bay gədakani ya amara ni do ; Melefit àslərbiyu nu enji gayaŋ cilij.” ²⁹ Nədəm nahəma, nu ti akada zləba ga bay ya aday wal ni. Maslaŋa ya ti azay wal ni ti wal ni gayaŋ. Ay zləba gayaŋ ni kà gəvay gayaŋ, eci ma gayaŋ ; ècia dəŋgu ga bay ya aday wal na ti amər dal-dal. Nu day nəmər ti nahkay, məmərani gani èsləva a vu va. ³⁰ Ahàr àdəm njədə gayaŋ māsagakivu, goro ti ni mēgoloru.

³¹ « Bay ya ti àsləkabiya agavəla nahəma, agur mis dek. Maslaŋa ya àsləkabiya agavəla do ni ti naŋ ka haɸ, azlapaki day ka zlam ya ka haɸ ni. Bay ya ti àsləkabiya a huɸ melefit ba ni ti [agur mis dek], ³² agray sedi ga zlam ya èpi akaba èci ni, ay maslaŋa àbi agəskabu pakama gayaŋ ni bi. ³³ Ay maslaŋa ya ti àgəskabá pakama gayaŋ a ti adəm pakama ge Melefit ti jiri ededirŋ. ³⁴ Bay ya ti Melefit àslərbiyu naŋ ni ti adəm pakama ge Melefit, adaba Melefit àvia njədə ga Məsuf gayaŋ a dek. ³⁵ Bəŋ ga Wur ni awayay Wur gayaŋ ni, àbi zlam dek a ahar vu ti mēgur. ³⁶ Maslaŋa ya ti afəki ahàr ka Wur ni ti Melefit àvia *sifa ya àndav day-day do na àndava. Maslaŋa ya ti afəki ahàr ka Wur ni do ni ti aməŋgət sifa gani do ; Melefit naŋ àbu azumki bəruv kekileŋa. »

4

Zlapay ga ata Yezu nday ata wal Samari

¹ Eslini mis tëbu tädäm Yezu agray ti mis tädəbay nañ akaba *abaray mis dal-dal àtama ge Zerj na. Yezu àsəra ndam *Feriziyerj day ticia ma gana. ² Ge jiri ti abaray mis ti Yezu Yezuani do ; tabaray mis ti ndam ya tadəbay nañ ni. ³ Yezu àra àsəra ndam Feriziyerj ni ticia ma gana nahkay ti, àsləka ka had *Zude a, òru gwar ka had *Gelili. ⁴ Wudaka enjiyu e Gelili ti, si asləkaba gwar ka had *Samari a kwa. ⁵ Nañ àbu akoru ka had Samari ti ènjua a kəsa nahañ va, təzalay kəsa nani Sikar. Kəsa gani nani ti kà gəvay ga vədañ ge Zekup ya àvi ana wur gani Zuzef ni. ⁶ A vədañ nani bu ni ti suwa ge Zekup àvu mileni. Yezu àra àmətaɓkaba àna sawaday ge divi na, òru ènjua ti ànjəhad digus kà suwa ni. Ka sarta gani nani ti fat wis.

⁷ Eslini wal Samari nahañ ara acah yam ti àdi ahàr ana Yezu nakəñ. Nañ àbu acahaya yam na ti Yezu àhi : « Vu nîsi ti ! » ⁸ Ka sarta nani ti Yezu nañ bəlañ, adaba ndam ya tadəbay nañ ni tädəgoru a kəsa vu ga məsəkumbiyu zlam məzumani. ⁹ Yezu àra àhia ma ana wal na nahkay ti, wal ni àhi ahkado : « Nak zal *Zude kihindifua yam a kà nu wal Samari a ti ahəmamam ? » Wal ni àdäm nahkay ti adaba ma ga ndam Zude àrakaboru akaba ndam Samari do. ¹⁰ Yezu àhi : « Tamal ti kəsəra ere ye ti Melefit avi ana mis na akaba maslaña ya ehindifuka yam na ti, akal kihindifina yam kà nañ a sawañ. Tamal kihindia ti akal àvuka yam ya avay sifa na. » ¹¹ Wal ni àhəngrifəñ, àhi ahkado : « Maslaña goro ni, zlam macahaya yam a àfuk bi, suwa ni day zileñ ti, kakahaya yam ya avay sifa na ti eley ? » ¹² Bəñ ga bəñ geli Zekup àmbribu suwa hini ana leli. Nañ nañani èsia yam ga suwa hina, bəza gayañ akaba zlam ga gənaw gayañ day tisia. Nahkay ti kəhi ana ahàr

kàtama Zekup àna gəɖakana waw ? » ¹³ Yezu àhəŋgrifəŋ, àhi : « Ku way way do esi yam hini ti, yam amakad naŋ kekileŋa. ¹⁴ Ay maslaŋa ya ti esi yam goro ya anəvi ni ti yam amakad naŋ ɖay-ɖay va do. Yam ya ti nu nəvi ni emigi akada gəzəŋ ga yam a vu gayan bu. Gəzəŋ ga yam nani ti aməvi *sifa ya àndav ɖay-ɖay do ni. » ¹⁵ Nahkay wal nakəŋ àhi ahkado : « Maslaŋa goro ni, vu yam gani nani, ti yam akad nu va ba, nàra ahalay a ga macah yam va ba daya. »

¹⁶ Yezu àhi : « Ru kàzalabiya zal gayak a, nak day kəŋga. » ¹⁷ Wal ni àhi : « Zal goro àbi. » Yezu àhi : « Ma gayak ya kəɖəm zal gayak àbi ni ti, ma ge jiri edeɖiŋ. ¹⁸ Adaba kàda zawal a zlam, ay zal ya nak kəbu afa gani ni ti zal gayak do. Ma gayak ya kəɖəm ni jiri edeɖiŋ. » ¹⁹ Wal ni àhi : « Maslaŋa goro ni, nihi ti nəsəra nak bay mahəŋgaray *pakama ge Melefit. ²⁰ Ata bəŋ geli ndam Samari təzləbay Melefit ka həma hini. Ay lekulum ndam Zude kəɖəməm təzləbay Melefit ti si a Zeruzalem kwa. » ²¹ Yezu àhi : « Wal ni, gəskabá ma goro ya nəhuk na : sarta amara ti, akəzləbum Melefit ti ka həma hini do, a Zeruzalem do daya. ²² Lekulum ndam Samari kəzləbum Melefit, ay ti kəsərum naŋ edeɖiŋ edeɖiŋeni do. Leli ndam Zude ti ni mazləbay Melefit, məsəra naŋ a, adaba Melefit əŋgazlivu ana leli ga mahəŋgay mis ɖək àna təwi ya əgri ana leli ni. ²³ Ay sarta àbu ara : nihi ti sarta gani nani ənjia àndava. Ka gani nani ti ndam ya ti tazləbay Melefit edeɖiŋ edeɖiŋeni ni ti atazləbay naŋ àna njeɖa ga Məsuf gayan, àna jiri gayan daya. Adaba Baba awayay ti mis təzləbay naŋ ti nahkay. ²⁴ Melefit ti naŋ Məsuf : nahkay ahàr àdəm ndam ya tazləbay naŋ ni ti təzləbay naŋ àna njeɖa ga Məsuf gayan akaba àna jiri gayan. » ²⁵ Wal nakəŋ àhi : « Nəsəra *Bay gəɖakani amara, naŋ ya ti təzalay naŋ *Krist ni. Eminjia ti, aməɖəfiaba zlam ana leli a ɖək. » ²⁶ Yezu àhəŋgrifəŋ, àhi : « Nu ya ti nəhuk ma nihi ti, nu

Krist gani. »

²⁷ Ka ya ti Yezu àra àdēma ma nana ti, nday ya ti tadəbay naŋ ni tàsləkabiya a kəsa ni ba. Nday nakəŋ tàra tìpia Yezu a nday təbu təzlapay nday ata wal ni ti àgri ejep ana tay a. Ay maslaŋa ya àhi ana Yezu « Kihindifiŋa mam ? » ahkay do ni « Kazlapumki ka mam ? » ni ti àbi. ²⁸ Eslini wal ni àmbərbu mandaray gayaŋ ni, àsləka òru a kəsa vu. Òru ènjəa ti àhi ana mis ahkado : ²⁹ « Nèdia ahàr ana maslaŋa nahaŋ a, àhuaya ere ya nàgrabiya na dək. Bi naŋ Krist Bay gədakani ya amara ni. Dəguma makoru ti kîpəmbiyu naŋ a. » ³⁰ Mis ga kəsa ni tàra tìcia ma ga wal na ti, tìciki biyu tərəkia ka Yezu a.

³¹ Ka sarta ya ti wal ni àdoru a kəsa vu ni ti, ndam ya tadəbay Yezu ni təbu təhi ana Yezu : « Məsi, caka zlam a day. » ³² Ay Yezu àhi ana tay ahkado : « Nu nəbu àna zlam məzumani ya lekələm kəsərum do ni. » ³³ Ndam ya tadəbay naŋ ni tàra tìcia ma gayaŋ na ti təzlapay e kidiŋ gatay bu tədəm ahkado : « Bi maslaŋa àzibiya zlam məzumana zla tək ? »

³⁴ Eslini Yezu àhi ana tay : « Zlam məzumani goro ni ti, magray ere ye ti Bay ya àslərbiyu nu awayay ni akaba mendeveřiŋ təwi gayaŋ ya ti àvu ni. ³⁵ Lekələm kədəmum : “Àvu kiya fad day kwa ti atabaz zlam.” Ay nu ti nəhi ana kəli : Mənjumoru zlam ya a vədaŋ bu ni lala. Zlam ni təndəhkabá, èslia mabazana. ³⁶ Maslaŋa ya abaz zlam ni təvia endif gayaŋ a àndava, naŋ àbu acakalakabu zlam ga vədaŋ ni. Zlam nday nani ti mis ya ti atəŋgət sifa ya àndav day-day do ni. Nahkay ti bay ya ezligi zlam ni nday ata bay ya ti abaz ni təmərvi ka ahar bəlaŋ. ³⁷ Ma *gozogul ge mis ya tədəm : “Maslaŋa nahaŋ ezligi, maslaŋa nahaŋ ara abaz” ni ti jiri edediŋ. ³⁸ Nu ti nəsləruru kəli ga mabaz zlam a vədaŋ bu. Vədaŋ gani nani

ti lekulum kègrum tawi gani ndo. Lekulum kabazum cilij, mis ndahan tametafkiaya ke kuli a. »

³⁹ Ndam Samari tara ticia ma ga wal ya ahi ana tay : « Ahuaya ere ye ti nàgrabiya na dek » na ti, mis dal-dal e kidij gatay bu tafaki ahàr ka Yezu. ⁴⁰ Ndam Samari ni tara tinjikia ka Yezu a ti tahəngalay nañ, tahi : « Kam-kam njehada afa geli a ti ! » Nahkay Yezu anjehad afa gatay vad cu. ⁴¹ Eslini tara ticia ma ga Yezu Yezuani ya ahi ana tay na ti, mis dal-dal tafaki ahàr akivu, tətama nday ya ti tafaki ahàr ye enjenjeni na àna kayana. ⁴² Mək tahi ana wal ni ahkado : « Məfaki ahàr hi ti, azuhva pakama gayak ya kəhi ana leli ni cilij do. Məfaki ahàr ti adaba leli leleni micia pakama gayañ ya adəm na àna slimi geli gelena. Məsəra nañ Bay ya ti ahəngay ndam ga *duniya dek ededij ni. »

Yezu ahəngaraba wur ga bay məgri tawi ana bay ga had Gelili a

⁴³ Yezu ara apəsa vad cu eslina ti, əsləka òru e Gelili ; ⁴⁴ adəm : « Bay mahəngaray *pakama ge Melefit ti, mis ga had gayañ gayañani təhəngrioru ahàr a had do. » ⁴⁵ Ay òru enjua e Gelili a ti, ndam Gelili təgəskabá nañ a, adaba nday day tóra ka wuməri a Zeruzalem a, tipibiya tawi ga Yezu ya agrabiyu eslini na dek palam.

⁴⁶ Ka ya ti Yezu abu eslini e Gelili ni ti angoru a Kana. Kana ti kəsa ya ti Yezu ambatkaba yam a ambavu zum ni. Eslini maslaña nahan abu, maslaña nani ti kəsa gayañ Kafarnahum, agri tawi ana bay ga had Gelili. Wur gayañ abiyu a magam, əbesey do. ⁴⁷ Ara ecia Yezu əsləkabiya e Zude a, nañ abu e Gelili ti, arəkia ahi : « Wur goro əbesey do, awayay amət ; kam-kam tokumkaboru, kòru kəhəngaraba nañ a ti ! » ⁴⁸ Yezu ahi : « Tamal lekulum kipurəm zlam njəda-njədani ya təgri ejep ana mis ni ndo ni ti, kəfumku ahàr do simiteni. » ⁴⁹ Eslini bay məgri tawi

ana bay ni àhi ana Yezu ahkado : « Bay goro, tamal kòru kàhəŋgaraba wur goro na do ni ti, aməmət. »⁵⁰ Yezu àhi : « Sləka, wur gayak naŋ àbu lala, àmət do. » Bəŋ ga wur ni àgəskabá pakama ga Yezu na, mək àsləka. ⁵¹ Naŋ àbu e divi bu aŋgoru a magam nahəma, tàbakabu ahàr akaba ndam ya təgri təwi ni, təhi : « Wur gayak àŋgaba, naŋ àbu lala. »⁵² Èhindifiŋa kà tay a, àhi ana tay ahkado : « Àgri ŋgulumani ti àna njemdi ehimey ? » Təhəŋgrifəŋ, təhi : « Aku àhəlkia ewena àna njemdi biliŋ ya ga mələkarawa. »⁵³ Àra ècia ma gatay na ti àsər wur ni àŋgaba ti ka sarta ya Yezu àhi « Wur gayak ni àŋgaba, naŋ àbu lala » ni. Eslini naŋ nakəŋ àfəki ahàr ka Yezu ; ndam ga huď ahay gayəŋ ni tàra ticia ma gana ti nday day təfəki ahàr ka Yezu. ⁵⁴ Hini ti zlam magray ejep ga Yezu ya àgray ye cə ka had Gelili ka ya ti àsləkabiya ka had *Zəde a ni.

5

Yezu ahəŋgaraba zal dərə a Zeruzalem a

¹ Àgra vad a bal ti ndam *Zəde tàgray wuməri nahaŋ a Zeruzalem, nahkay Yezu òru. ² Eslini a Zeruzalem ti mələŋ nahaŋ àvu, yam àvu dizliva. Mələŋ nani ti slimi gani Becata àna ma *Hebri ; kà gəvay ga mahay ya təzalay ga təmbəmbak ni, tàgrafəŋaya ahay a zlam ga məvi zəhweri ana mis ye eslini na. ³ A huď ga ahay nday nani bu ni ti ndam ga arməwər təvu kay mandəhadani : ndam wuluf, ndam jigwer akaba ndam dərə. [Tajəgay ti yam ni mādaday, ⁴ adaba ka sarta ndahaŋ ti *məslər ge Melefit ahuriyu a huď ga yam ni vu adaday yam ni. Eslini maslaŋa ya ahuriyu a yam ni vu enji ni ti ku mam awər naŋ mam nəŋgu ni aŋgaba.] ⁵ Maslaŋa nahaŋ àbu eslini èbesey do vi kru kru mahkər mahar azlalahkər. ⁶ Yezu èpia naŋ a naŋ àbu mandəhadani, àra àsəra arməwər gayəŋ ni àpəskia

ti, àhi : « Kawayay ti kəŋgaba waw ? » ⁷ Maslaŋa ya ti èbesey do ni àhəŋgrifəŋ, àhi : « Bay goro, maslaŋa goro àbi ga məfiyu nu a yam ni vu ke weceweceni ka ya ti adaday ni bi. Ka ga yam ya adaday ni wudaka nəhuriyu ti maslaŋa nahaŋ embukia. » ⁸ Ay Yezu àhi : « Cikaba, za hətav gayak na, sawaday. » ⁹ Eslini naŋ nakəŋ àŋgaba huya, àzay hətav gayaŋ ni, mək asawaday. Zlam nani àgravu ti ka fat məpəsabana. ¹⁰ Nahkay gəďákani ga ndam Zude təhi ana zal ya ti àŋgaba ni ahkado : « Kani vad *məpəsabana ti, kislíki mazay hətav gayak ni do. » ¹¹ Naŋ nakəŋ àhi ana tay ahkado : « Maslaŋa ya ti àhəŋgaraba nu a ni àhu : “Zay hətav gayak ni, sawaday.” » ¹² Nday nakəŋ tihindifiŋa, təhi : « Maslaŋa ya àhuk : “Zay hətav gayak ni, sawaday” ni ti way ? » ¹³ Ay maslaŋa ya ti àŋgaba ni àsə way ti àhəŋgaraba naŋ a ni way do, adaba Yezu àsləkaba e kidíŋ ge mis dal-dalani ni ba.

¹⁴ Kələŋ gani Yezu òru àdi ahàr ana maslaŋa ya ti àŋgaba ni a dalaka ga *ahay gəďákani ge Melefit ni bu, mək àhi : « Nihi kəŋgaba nahəma, kəgudar zlam va ba. Nahkay do ni ti, arəŋa nahaŋ amagrakukvu àtam nahaŋ ni. » ¹⁵ Eslini maslaŋa nakəŋ àsləka, àrəkioru ka gəďákani ga ndam Zude ni, àhi ana tay : « Maslaŋa ya ti àhəŋgaraba nu a ni ti Yezu. » ¹⁶ Nahkay gəďákani ga ndam Zude ni təďəbafəŋa ma kà Yezu a adaba àgray təwi nani ti a vad məpəsabana ba. ¹⁷ Ay ti Yezu àhi ana tay : « Bəŋ goro àpəsaba do, naŋ àbu agray təwi kələvad ; nu day nəpəsaba do nəbu nagraŋ təwi kələvad. » ¹⁸ Naŋ nakəŋ àra àďəma nahkay ti, gəďákani ga ndam Zude ni àwərikiva bəruv ana tay a dal-dal, tawayay takad naŋ. Tawayay takad naŋ ti adaba naŋ àbu agray zlam ya təcəfəŋa mis ga magrana a vad məpəsabana ba na cilíŋ do, naŋ àbu adəm Melefit naŋ bəŋani daya. Àďəm nahkay ti, àzay ahàr gayaŋ nday kala-kala ata Melefit.

Tūwi ga Wur ge Melefit ya Melefit àvi ni

¹⁹ Yezu àhi ana tay keti : « Nəhi ana kuli nahəma, Wur èsliki magray tūwi ga ahàr gayan gayanani do. Agray ti si tūwi ya ti èpia Bəjanani nañ àbu agray ni kwa. Tūwi ga Bəj ga Wur ya agray ni dek ti Wur gayan ni day agray. ²⁰ Adaba Bəj ga Wur ni ti awayay Wur gayan, adəfiki tūwi ya ti agray ni dek. Amədəfiki tūwi ndahan gəđákani tətam nday ndani, ti mǎgri ejep ana kuli. ²¹ Bəj ga Wur ni nañ àbu ahəngaraba mis ya təməta ni e kisim ba, avi sifa ana tay : Wur gayan ni day avi sifa ana mis akada gayan ya awayay ni. ²² Nahkay day Bəj ga Wur ni àgrafəña seriya kè mis a do : àvi njəda gani ana Wur gayan ni ti mǎgrafəña seriya kè mis a. ²³ Àgray nahkay ti adaba awayay ti mis dek tǎhəngrioru ahàr a had ana Wur gayan ni akada ya ti tǎhəngrioru ahàr ana had ana Bəj ga Wur ni. Maslaña ya ti àhəngrioru ahàr a had ana Wur ni do ni ti àhəngrioru ahàr a had ana Bəj ga Wur ni do daya, adaba Wur ni ti Bəjanani àslərbiyu nañ.

²⁴ « Nəhi ana kuli nahəma, maslaña ya ti agəskabu pakama goro, afəki ahàr ka Bay ya ti àslərbiyu nu ni, nañ àbu àna *sifa ya àndav day-day do ni. Melefit aməgəs nañ àna seriya do : kisim aməgri araña va do adaba nañ àbu àna sifa ya àndav day-day do ni àndava. ²⁵ Nəhi ana kuli nahəma, sarta nahəñ àbu ara wudak, ay nihi ti ènjia àndava. Ka gani nani ti ndam ya nday məmətani ni etici dənggu ga Wur ge Melefit. Nday ya ti ticia dənggu gayan na ti atəngət sifa ya àndav day-day do ni. ²⁶ Adaba mam, Bəj ga Wur ni avi sifa gayan ana mis ; nahkay àvia njəda ana Wur gayan na ga məvi sifa gayan ana mis a daya. ²⁷ Àvia njəda ana Wur gayan ga magrafəña seriya kè mis a, adaba Wur gayan ni ti nañ *Wur ge Mis daya. ²⁸ Ma hini ya nədəm ni ti àgri ejep ana kuli ba, adaba sarta àbu ara, sarta gani nani eminjia ti mis ya ti təməta, təvu e evid bu

ni dek etici dɛngu ga Wur ni. ²⁹ Eticia dɛngu gayaṅ na ti, atahɛraya e evid ni ba. Nday ya ti taḡra zlam sulumana ni atañgaya ga mɛngɛt sifa ya àndav ɗay-ɗay do na, ay nday ya ti taḡudara zlam a ni atañgaya ti tɛgɛs tay àna seriya. ³⁰ Nu ti nìsliki mɛgri zlam àna ahàr goro goroani koksah. Nagrafɛṅa seriya kè mis a ti akadã ge Melefit ya ahu ni. Seriya goro ya nagray ni seriya ge jiri, adaba nawayay magray ere ye ti ahàr goro awayay ni do. Nagray ti ere ye ti Bay ya ti àslɛrbiyu nu ni awayay ni sawaṅ. »

Sedi ya tagrakia ka Yezu a ni

³¹ Yezu àhi ana tay keti : « Tamal nu nuani nagrakia sedi ka ahàr goro a ti, akal jiri do. ³² Ay agrakua sedi a ti maslaṅa nahaṅ : nɛsɛra sedi gayaṅ ya agrakua ni ti ge jiri. ³³ Lekulùm kɛslɛrumkioya mis ke Zeṅ a ; tòru tìnjikiya ka naṅ a ti àgrakua sedi a. Sedi gayaṅ ya àgrakua ni ti ge jiri. ³⁴ Nu ti sedi ge mis ya tagrakua ni ti arañ gani goro do. Nèhi ma ge Zeṅ ana kùli ti adaba nawayay kɛgɛsumkabu. Kɛgɛsumkabá ti Melefit ahəngay kùli. ³⁵ Zeṅ ti akadã ge ceṅgel ya tèbefta, asladi mɛlaṅ ana mis ni. Ka sarta nahaṅ bal ti kɛmɛrumva àna masladani gayaṅ na. ³⁶ Ay nu ti tɛwi goro ya nagray ni agrakua sedi a. Sedi gani nani ti àtam ge Zeṅ ya àgrakua ni. Tɛwi gani nani ti Bəṅ goro àvu ti nàgray ; agrakua sedi a, adafaki ti Bəṅ goro àslɛrbiyu nu ededìṅ ni ti zlam gani nani. ³⁷ Bəṅ goro àslɛrbiyu nu, naṅ naṅani àna ahàr gayaṅ day agrakua sedi a. Ay lekulùm ti kicɛm dɛngu gayaṅ ɗay-ɗay ndo, kìpɛm naṅ e eri vu ɗay-ɗay ndo daya. ³⁸ Kawayum mɛgɛskabu pakama gayaṅ ti mánjəhadìvu ana kùli a ahàr bu do, adaba kɛfumki ahàr ka Bay ya ti Bəṅani àslɛrbiyu naṅ ni do. ³⁹ Lekulùm kɛmbrəṅum mejɛṅgey Wakita ge Melefit do, adaba kəhumi ana ahàr akəṅgətum *sifa ya àndav ɗay-ɗay do ni ti àna naṅ. Ma ga wakita gani nani ti adəmku ka nu,

⁴⁰ ay kàwayum marana afa goro a ti nêvi sifa gani nani ana kûli do.

⁴¹ « Nàwayay ti mis hihirikenî âzləbay nu do. ⁴² Ay nəsəra kûli a : nəsəra lekûlûm ti kàwayum Melefit àna hud bəlaŋ do. ⁴³ Nu nàra ti Bəŋ goro àslərbiyu nu, ay lekûlûm kàwayum mægəskabu nu do. Tamal maslaŋa nahaŋ ara ga ahàr gayaŋ gayaŋana ti, kəgəsumkabu naŋ. ⁴⁴ Lekûlûm kəzləbumvu e kidiŋ gekûli bu, ay Melefit naŋ bəlaŋ mâzləbay kûli ti kàwayum do. Nahkay ti kislûmki məfəku ahàr ti ahəmamam ?

⁴⁵ « Ũgay nu anacalki kûli ka zlam magudarani kə meleher ga Bəŋ goro ti kəhumi ana ahàr ba. Lekûlûm kəgəsumkabu pakama ge Məwiz ya àbəki ni, ay amacalki kûli ka zlam magudarani ni ti naŋ gani. ⁴⁶ Tamal kəgəsumkabá pakama ge Məwiz na efeediŋ a ti akal kəfumku ahàr, adaba ma ge Məwiz ya àbəki a wakita gayaŋ ni bu ni ti àdəmku ka nu. ⁴⁷ Ay tamal kəgəsumkabu ma ge Məwiz ya àbəki ni do ni ti, akəgəsumkabu pakama goro ya ti nəhi ana kûli ni ti ahəmamam ? »

6

Yezu avi zlam məzumani ana mis dəbu zlam
(*Meciya* 14.13-21 ; Mark 6.30-44 ; Lək 9.10-17)

¹ A vad nahaŋ Yezu òru ke ledi ga dəluv Gelili. Təzalay dəluv gani nani dəluv Tiberiyat daya. ² Ka ya ti naŋ àbu akoru ni ti mis dal-dal tadəboru naŋ kələŋ, adaba tìpia gayaŋ ya àhəŋgaraba mis ya tēbesey do na ti àgri ejep ana tay dal-dal. ³ Eslini Yezu akaba ndam madəbay naŋ ni təcəliyu a həma vu, tənjàhad. ⁴ Ka sarta gani nani wuməri ga ndam *Zude ya təzalay *Pak ni ènjia wudak. ⁵ Nday tēbu ka ahàr ga həma nahkay ti Yezu àmənjoru mis dal-dal tēbu tərəkia. Àra èpia tay a ti àhi ana Filip ahkado : « Mawayay məvi zlam məzumani ana mis nday hini ti,

makoru mäsəkumibiyu *dipej ana tay nihi ti eley? »
⁶ Yezu àhi nahkay ti, awayay ahəlfəŋa eyu a, adaba naŋ
 àsəra ere ye ti ara agray na palam. ⁷ Filip àhəŋgrifəŋ,
 àhi : « Ku tamal mäsəkumibiyu dipej ana tay ge jik diŋ
 diŋ cə, misi ana tay gəzit gəzit nəŋgu ni èsliki ka tay do
 timey ! » ⁸ Bay madəbay naŋ nahəŋ slimi gani Andre, wur
 ga məŋ ga Simu Piyer, àhi : ⁹ « Wur nahəŋ nihi dipej ga
 manjabara təfəŋ zlam akaba kilif cə, ay ti təvi ana way
 bəlaŋani way ? » ¹⁰ Eslini Yezu àhi ana ndam madəbay
 naŋ ni ahkado : « Humi ana mis ni tənjuhada digus-gus. »
 Kəzir àbu eslini dal-dal, nahkay mis ni tənjuhadki. Mis
 zawalani ye eslini ni agray dəbu zlam. ¹¹ Yezu nakəŋ
 àhəl dipej ni, àgri səsı ana Melefit, èsekaba, mək tidi
 ana mis ni. Àra àhəla kilif na day àgray nahkay : mis
 ni dek təzuma zlam na, tərəha. ¹² Mis nakəŋ tərəhkaba
 nahkay ti, Yezu àhi ana ndam madəbay naŋ ni ahkado :
 « Həlum məgəjəni gani, kəmbərəŋumbu araŋa gani gəzit
 ba. » ¹³ Nahkay təhəlabə məgəjəni ge dipej zlamani ya mis
 təzum na, tərəhvù hətək kru mahar cə àna naŋ.

¹⁴ Mis ni tàra tìpia zlam ga Yezu ya àgray na ti àgria
 ejep ana tay a, tədəm : « Maslaŋa hini ti bay mahəŋgaray
 *pakama ge Melefit ya tədəm amara a duniya va na
 ededij.* » ¹⁵ Eslini Yezu àsəra tara təgəs naŋ ga njəda ti
 mīgi bay gatay. Àra àsəra nahkay ti àsləkafəŋa kà tay a,
 àcoloru gwar ka məlaŋ nahəŋ naŋ bəlaŋ.

Yezu asawadaki ka ahàr ga dəluv

(Meciyu 14.22-33 ; Mark 6.45-52)

¹⁶ Məlakarawa àra ègia, ndam *madəbay Yezu ni
 təhəraya kà gəvay ga dəluv ka sagdala. ¹⁷ Eslini təcəliyu
 a *slalah ga yam vu, tawayay takoru ke ledi ga dəluv ni
 a Kafarnahum. Ka sarta gani nani məlaŋ edfiza, Yezu àdi

* 6:14 Məŋjay Mimbiki 18.15.

ahàr ana tay fañ ndo. Nday nakəñ mək tàsləka. ¹⁸ Nday tàmbu takoru nahkay ni ti aməf àkəzlabiyu ga njəfa, àdaday dəluy ni. ¹⁹ Tàgaroru slalah ga yam gatay ni ezewed kru kru zlam ahkay do ni agray kru kru muku. Eslini tìpioru Yezu nañ àbu asawadəkibiyu ka ahàr ga dəluy ni, ahədakfəñbiyu kà gəvay ga slalah ga yam gatay ni. Tàra tìpia nañ a ti tàgra aŋgwaz a dal-dal. ²⁰ Ay Yezu àhi ana tay : « Aŋgwaz àwər kùli ba, nu timey. » ²¹ Yezu nakəñ àra àhia ana tay a nahkay ti, təhi məcəlaya a slalah ga yam ni va, ay təsərki ti slalah ga yam gatay ni ènjua ka məlañ ya tawayay takoru na.

Yezu ti nañ daf ya avay sifa ni

²² Həjəñ gani mis dal-dalani ya ndam *madəbay Yezu tàmberbu tay ke ledi ga dəluy ni təsərki ti *slalah ga yam ya ndam madəbay Yezu tàsləka àna nañ a ni ti bəlañ, ndahañ təbi. Mis ni təsəra Yezu àcəliyu a slalah ga yam nani vu akaba ndam madəbay nañ ni ndo ; təsəra ndam madəbay Yezu ni tàsləka ka ahàr gatay a cilij. ²³ Eslini slalah ga yam ndahañ tàsləkabiya a Tiberiyat a, tòru ka məlañ ya ti Bay geli àgri səsi ana Melefit, mis təzum *dipeñ ni. ²⁴ Mis ni tàra təsəra Yezu nañ àbi eslini bi, ndam madəbay nañ ni day tàsləka nahəma, təcəliyu a slalah ga yam ya ti tàsləkabiya a Tiberiyat a ni vu, mək tòru a Kafarnahum, tàcəboru Yezu.

²⁵ Tòru tìnjua ke ledi ga dəluy na ti, tədi ahàr ana Yezu nakəñ mək təhi : « Məsi, kàra ahalay hi a ti ananaw ? »

²⁶ Yezu àhəngarfəñ, àhi ana tay ahkado : « Nəhi ana kùli nahəma, kípuma təwi goro ya nagraj, agri ejep ana mis na, ay ti kədəbum nu ti adəba nani do ; kədəbum nu ti adəba nəvia dipeñ ana kùli a, kərəhuma àna nañ a palam.

²⁷ Kəgrum təwi ga məngət zlam məzumani ya ti ezi ni ba, grum təwi ti ga məngət zlam məzumani ya avi sifa

ana mis, àndav day-day do ni sawarj. Zlam məzumani gani nani ti, anəvi ana kəli ti nu *Wur ge Mis ciliŋ, adaba Bəŋ goro Melefit àvua divi gana, àdafaki bay ya ti esliki magrani ti nu gani. »

²⁸ Tàra ticia ma gayan na ti tihindifiŋa, təhi : « Ti mâgray tawi ge Melefit ya awayay ni ti magray mam ? »
²⁹ Yezu àhi ana tay ahkado : « Tawi ya ti Melefit awayay kəgrumi ni ti, awayay kəfumki ahàr ka Bay ya ti àslərbiyu ni. »
³⁰ Nday nakəŋ təhi : « Tamal kawayay ti məfəkuk ahàr ti, griaya zlam magray ejep ana leli a, ti mîpi. Kəgriaya mam ana leli a nihi a mam ? »
³¹ Ata bəŋ ga bəŋ geli təzumbiya *man a huđ ge gili ba, akada ya ti àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu ni : “Àvi dipen ya ti àsləkabiya a huđ melefit ba ni ana tay, təzuma.” † »
³² Yezu àhi ana tay : « Nəhi ana kəli nahəma, bay ya ti àvi dipen ya àsləkabiya a huđ melefit ba ana kəli ni ti Məwiz do. Avi dipen edediŋ edediŋeni ya asləkabiya e melefit ba ana kəli ti Baba. »
³³ Adaba dipen ya Melefit away nahəma, Bay ya àsləkabiya a huđ melefit ba, avi sifa ana mis ga duniya ni. »
³⁴ Tàra ticia ma gayan na ti təhi : « Məsi, vi dipen gani nani ana leli kəlavad ti ! »

³⁵ Yezu àhi ana tay : « Dipen ya ti avi sifa ana mis ni ti nu. Maslaŋa ya ti ara afa goro a ni ti ləwir aməwər naŋ day-day do. Maslaŋa ya ti afəku ahàr ni ti yam amakad naŋ day-day do. »
³⁶ Ay nəhia ana kəli a àndava : Kipuma nu a mək kəfumku ahàr do. »
³⁷ Ndam ya ti Baba abu tay ni dek atara afa goro a. Maslaŋa ya ti ara afa goro a nahəma, anagarakaba naŋ a day-day do. »
³⁸ Adaba nəsləkabiya e melefit ba ti ga magray ere ye ti nu nawayay ni do. Nəsləkabiya ti ga magray ere ye ti Bay ya ti àslərbiyu nu ni awayay ni. »
³⁹ Ere ye ti Bay ya ti àslərbiyu nu ni awayay

† 6:31 Mənjay Mahərana 16.4, 15 ; Limis 78.24.

ni ti nihi : awayay ti ndam ya ti naŋ àbuvu tay a ahar vu ni ku bəlaŋ gatay èjifua ba. Awayay ti ka mandav ga duniya ti nàhəŋgaraba tay e kisim ba. ⁴⁰ Iy nahkay, ere ye ti Baba awayay ni ti nihi : awayay ti ku way way do èpia Wur ge Melefit a, afəki ahàr ti məŋgət *sifa ya àndav day-day do ni. Ku tamal maslaŋa gani àməta nəŋgu ni, Baba awayay ti ka mandav ga duniya ti nàhəŋgaraba maslaŋa gani nana e kisim ba. »

⁴¹ Yezu àra àdəma ma na nahkay ti, ndam *Zude təzlapaki e kidiŋ gatay bu adaba àdəm naŋ dipəŋ ya àsləkabiya a huɖ melefit ba ni. ⁴² Tədəm ahkado : « Naŋ Yezu wur ge Zəzef ni do waw ? Məsəra ata bəŋana ata məŋana ti, àdəm àsləkabiya a huɖ melefit ba ti ahəmamam ? » ⁴³ Eslini Yezu àhi ana tay : « Kàzlapumku e kidiŋ gekuli bu va ba. ⁴⁴ Maslaŋa àbi esliki marana afa goro a bi, si tamal Baba naŋ ya àslərbiyu nu ni àzəbiya naŋ a kwa. Nahkay ti ka mandav ga duniya ti anahəŋgaraba maslaŋa gani nana e kisim ba. ⁴⁵ Ndam mahəŋgaray *pakama ge Melefit təbəki a wakita gatay bu nahkay hi : “Mis dek Melefit amacahi zlam ana tay.” † Nahkay ku way way do èciikia ma ga Baba na, àgəskabá zlam ya ti àcahi na ti, ara afa goro a. ⁴⁶ Ku nədəma nahkay nəŋgu ni, maslaŋa ya ti èpia Baba ni ti àbi. Maslaŋa ya èpia Baba Melefit a ni ti si Bay ya ti àsləkabiya afa gana ni kwa.

⁴⁷ « Nəhi ana kuli nahəma, maslaŋa ya ti àfəkua ahàr a ni ti naŋ àbu àna sifa ya àndav day-day do ni. ⁴⁸ Dipəŋ ya ti avi sifa ana mis ni ti nu. ⁴⁹ Ata bəŋ ga bəŋ gekuli təzuma *man a huɖ gili ba, nihi ti təmət ndo waw ? ⁵⁰ Ay dipəŋ ya asləkabiya a huɖ melefit ba ni ti maslaŋa ya ti àzuma nahəma àmət day-day do. ⁵¹ Dipəŋ ya àsləkabiya a huɖ melefit ba, naŋ àbu àna sifa ni ti nu. Maslaŋa ya ti àzuma dipəŋ nana ti àmət day-day do. Dipəŋ ya ti anəvi ni ti aslu

† 6:45 Məŋjay Izayi 54.13.

ga vu goro. Anavay ti mis ga duniya dek tãnjgət sifa àna naŋ. »

⁵²Ndam Zude ni tàra ticia ma ga Yezu na ti tãløgavakivu, tãdãm : « Maslaŋa hini àdãm avi aslu ga vu gayaŋ ana leli mahəpəd ti ahəmamam ? » ⁵³ Yezu àhi ana tay ahkado : « Nəhi ana kuli nahəma, tamal kàhəpədum aslu ga vu ga Wur ge Mis akaba kisum mimiz ga vu gayaŋ ndo ni ti, sifa aməniviyu ana kuli bi. ⁵⁴ Maslaŋa ya ti ahəpəd aslu ga vu goro akaba esi mimiz ga vu goro ni ti, naŋ àbu àna sifa ya àndav day-day do ni ; ka mandav ga duniya anəhəŋgaraba naŋ e kisim ba. ⁵⁵ Adaba zlam məzumani ededŋeni ti aslu ga vu goro, zlam miseni ededŋeni ti mimiz ga vu goro. ⁵⁶ Maslaŋa ya ti ahəpəd aslu ga vu goro akaba esi mimiz ga vu goro nahəma, anjəhad akaba nu akada mis bəlaŋ, nu day nanjəhad akaba naŋ akada mis bəlaŋ. ⁵⁷ Baba àslərbiya nu a ; naŋ ti naŋ àbu àna sifa. Nu day nəbu àna sifa azuhva naŋ. Nahkay maslaŋa ya ti ahəpəd nu ni ti naŋ àbu àna sifa azuhva nu. ⁵⁸ Dipeŋ ya ti àsləkabiya a huđ melefıt ba ni ti nu gani. Dipeŋ gani nani ti akada ga ata bəŋ ga bəŋ gekuli ya təzum mək təmət ni do. Dipeŋ gani nani ti maslaŋa ya ti àzuma ni ti, naŋ àbu àna sifa ga kaŋgay-kaŋgayani. » ⁵⁹ Yezu àdãm ma hini ti ka ya ti naŋ a Kafarnahum, acahi zlam ana mis a ahay ga *mahəŋgalavù Melefıt bu ni.

Məmbərəŋum məfəki ahər geli ka Yezu ba

⁶⁰ Ndam ya tadəbay Yezu ni tàra ticia ma gayaŋ na ti, mis kay e kidiŋ gatay bu tãdãm ahkado : « Ma hini zləzlada àsabay ; way esliki məgəskabani way ? » ⁶¹ Yezu àra àsəra ndam ya tadəbay naŋ ni təbu təzlapaki nahkay ti, àhi ana tay ahkado : « Ma goro ya nədãm ni awəri bəruv ana kuli aw ? ⁶² Ay tamal ekipum nu *Wur ge Mis nəbu nəcəloru ka məlaŋ ya ti nu nəbiyu ahaslani ni ti akədəmum mam ? ⁶³ Avi sifa ana mis ti *Məsuf ge Melefıt. Aslu ga vu ge mis

ni ti ni zlam masakani. Ma goro ya nàhi ana kùli dek ni ti Məsuf ge Melefit avi sifa ana kùli àna naŋ. ⁶⁴ Ay mis ndahaŋ təbu e kidiŋ gekùli bu təfəku ahàr do. » Yezu àdəm nahkay ti adaba kwa ka mənjàki ge təwi gayəŋ àsəra ndam ya təfəki ahàr do akaba maslaŋa ya ti aməsəkumoru naŋ na àndava. ⁶⁵ Àhi ana tay keti : « Nəhi ana kùli, maslaŋa àbi esliki marana afa goro a bi, si Baba àvia njəda gana kwa ti, nahkay. »

⁶⁶ Kwa ka sarta gani nani ndam ya tadəbay Yezu ni dal-dal tàsləkafəŋa, təmbərəŋ madəbay naŋ. ⁶⁷ Nahkay Yezu àhi ana ndam madəbay naŋ kru mahar cəeni ni ahkado : « Lekuləm day kawayum məsləkumfuana waw ? » ⁶⁸ Simu Piyer àhəŋgrifəŋ, àhi : « Bay geli, masləkafuka ti makoru afa ga way, way geli nahaŋ àbu way ? Pakama gayak ya kədəm ni avi sifa ya àndav day-day do ni ana mis. ⁶⁹ Məbu məfəkuk ahàr, məsəra nak ti Bay *njəlatani ya Melefit àslərbiyu ni. » ⁷⁰ Yezu àhi ana tay ahkado : « Lekuləm kru mahar cəeni ni ti, nu nədaba kùli a do waw ? Ay bəlaŋ gekùli ti araŋa jəbədani. » ⁷¹ Àdəm nahkay ti, àdəmki ka Zədas wur ga Simu Iskariyot, naŋ bəlaŋ e kidiŋ gatay nday kru mahar cəeni ni bu ; aməsəkumoru naŋ ti naŋ.

7

Bəza ga məŋ ga Yezu təfəki ahàr ka Yezu do

¹ Yezu àra àdəma nahkay ti àsawadəy a kəsa ndahaŋ bu ka had *Gelili. Àwayay moroni ka had *Zəde do, adaba gəďakani ga ndam *Zəde tawayay makad naŋ. ² Ka sarta gani nani wuməri ge mivicey ahay ga ndam Zəde ni ənija wudak. * ³ Nahkay bəza ga məŋ ga Yezu təhi ana Yezu ahkado : « Sləka ahalay a, ru ka had Zəde, ti ku eslini day

* ^{7:2} Wuməri ge mivicey ahay : mənjày Levi 23.34-36 ; Mimbiki 16.23.

ndam ya tadəbay kur ni tôru tîpi tawi gayak ya kagray ni.
⁴ Adaba tamal mis awayay mis têsər naŋ ti, àgray zlam akal-akal do. Tamal kagray tawi ni nahkay ti, ŋgazlaya ahàr gayak kè meleher ge mis a dek, ti tîpi kur. »⁵ Bəza ga məŋani təhi nahkay ti adaba nday day təfəki ahàr ndo.
⁶ Yezu àhi ana tay ahkado : « Sarta gani goro ènjia faŋ ndo. Lekuləm ti sarta gani gekuli àbi ; ku ananaw kədəgum tata. ⁷ Lekuləm ti mis ga duniya tizirey kuli koksah ; nu ti tizirey nu adaba nəbu nəhi ana tay zlam ya ti tagray ni ti zlam magədavani. ⁸ Lekuləm ti dəgum ka wuməri ni. Nu ti nɨnjioru ka wuməri gani nani do, adaba sarta gani goro ènjia faŋ ndo. »⁹ Yezu nakəŋ àra àhia ma nana ana tay a nahkay ti, ànjəhad ka had Gelili zlam gayəŋ.

Pakama ga Yezu ya àdəm ka sarta ga wuməri ge mivicey ahay ni

¹⁰ Bəza ga məŋani tàra tədəgoru ka wuməri ni ti Yezu nakəŋ day òru. Òru ti àŋgazlivu ana mis ndo, awayay ti tîpi naŋ ba. ¹¹ Mis təcakalava ga magray wuməri na ti, gəďakani ga ndam *Zude ni tādəbay Yezu, tədəm : « Naŋ neley ? »¹² Mis dal-dalani ni təbu təzlapaki dal-dal ; mis ndahaŋ tədəm : « Naŋ mis sulumani. » Mis ndahaŋ ti ni tədəm : « Aha, naŋ mis sulumani do, agosay mis sawaŋ. »
¹³ Ay maslaŋa àbi azlapaki vay-vay bi, adaba tagrafəŋa aŋgwaz kà gəďakani ga ndam Zude a.

¹⁴ Tàra təcəkaba vad ga wuməri na kala-kala ti, Yezu àhuriyu a dalaka ga *ahay gəďakani ge Melefit ni vu mək ànjəki ka macahi zlam ana mis. ¹⁵ Pakama gayəŋ ya àdəm ni àgri ejep ana ndam Zude, tədəm : « Naŋ hini èjəŋgey ndo ni ti, àsəra zlam a ti ahəmamam ? »¹⁶ Eslini Yezu àhi ana tay : « Zlam goro ya ti nəcahi ana kuli ni ti goro goroani do ; ga Bay ya ti àslərbiyu nu ni. ¹⁷ Pakama goro ya ti nədəm ni ge Melefit tək goro goroani aw ti,

tamal maslaña awayay agray ere ye ti Melefit awayay ni ti aməsərkaba. ¹⁸ Maslaña ya ti ahi ma gayañ gayañani ana mis nahəma, awayay ti mis tâzləbay nañ. Ay maslaña ya ti agray təwi ti mis tâzləbay Bay ya ti àslərbiyu nañ ni ti adəm ma ge jiri, àsəkad malfada do simiteni. ¹⁹ Məwiz adəfiki *Divi ge Melefit ana kəli ndo waw ? Ay e kidinğ gekəli bu maslaña bəlañ àbi agəskabu ma gani bi timey ! Kawayum mijinğ nu ti, nàgudar mam ? » ²⁰ Mis dal-dalani ni təhi ahkado : « Araña agray kur aw ? Way awayay mijinğ kur way ? »

²¹ Eslini Yezu àhi ana tay : « Nàgra təwi a bəlañ mək àgria ejep ana kəli a dek. ²² Ku ka fat məpəsabana *kikeləmi kədi ana bəza, adaba Məwiz àhi ana kəli kikeləm. Ay ànjəki ke mekeli kədi ana bəza ti Məwiz do ; tənəki enji ti ata bəñ ga bəñ gekəli. ²³ Kikeləmi kədi ana bəza ka fat məpəsabana, kədəmum àgudar Divi ge Melefit ya ti Məwiz àvi ana kəli ni do. Nahkay ti nu nàhəngaraba mis a jigərriña ka fat məpəsabana ti, kəzumumku bəruv ti kamam ? ²⁴ Kacalumki nu ka zlam magudarani ti mənəcəd majalaki ahàr. Kəgrum nahkay va ba ; wudaka kədəmum ma nahəma, jalumkia ahàr a lala day. »

Yezu ti nañ Bay gəđakani ya amara ni aw ?

²⁵ Ndam Zeruzalem ndahañ tədəm ahkado : « Hini hi maslaña ya ti tadəbay nañ, tawayay takad nañ ni do aw ? ²⁶ Mənjumki : nañ àbu azlapay vay-vay kə meleher ge mis dek, day təhi ma ga araña do ni. Gəđakani geli təsəra nañ *Krist *Bay gəđakani ya amara ni ededinğ a waw ? ²⁷ Ay Bay gəđakani ya amara ni eminjia ti mis atəsər məlañ gayañ ya ti àsləkabiya ni do. Maslaña hini ti leli məsəra məlañ gayañ ya ti àsləkabiya na. »

²⁸ Yezu nañ àbu acahi zlam ana mis a dalaka ga *ahay gəđakani ge Melefit ni bu, àhi ana tay kay kay, adəm :

« Kèsəruma nu a waw ? Kèsəruma mələj ya ti nàsləkabiya na edediñ a waw ? Nu nuani nàra àna ahàr goro goroana do. Ay Bay ya ti àslərbiyu nu ni ti nañ jireni. Lekuləm ti kèsərüm nañ do. ²⁹ Nu ti nəsəra nañ a, adaba nàsləkabiya afa gana ; àslərbiyu nu ti nañ. »

³⁰ Yezu àra àdəma ma nahkay ti nday nakəñ tawayay təgəs nañ. Ay ti maslaña èsliki minjifiñeni do, adaba sarta gani gayañ ènjia fañ ndo. ³¹ E kidiñ ge mis dal-dalani ni bu mis kay təvu, təfəkia ahàr a, tədəm ahkado : « Ka ya ti Krist Bay gəđakani ya amara ni eminjia ni ti, amagraj zlam məgri ejep ana mis amatam ga maslaña hini ya ti agray ni aw ? »

³² Ndam *Feriziyey tàra ticia ma ge mis dal-dalani ya tədəmki ka Yezu e kidiñ gatay bu na ti, təhi ma gani ana gəđakani ga ndam *mañgalabakabu mis akaba Melefit ni, mək nday nakəñ təslərbiyu ndam slewja ga məgəs Yezu. ³³ Eslini Yezu àdəm ahkado : « Ananjəhad akaba kəli vad kay do ; kələñ gani anañgoru afa ga Bay ya ti àslərbiyu nu ni. ³⁴ Akədəbum nu, ay ti akədumu ahàr do, adaba ekisləmki moroni ka mələj goro ya ti anoru ni do. »

³⁵ Ndam *Zude təzlapay e kidiñ gatay bu, tədəm ahkado : « Àdəm amədi ahàr do ni ti, amoru ti eley ? Bi amoru afa ga ndam geli ya tanjəhadkəbu akaba ndam ya ti nday ndam Zude do ni, bi amacahi zlam ana ndam ya ti nday ndam Zude do ni tək ? ³⁶ Ma gayañ ya àdəm : “Akədəbum nu, ay ti akədumu ahàr do, adaba ekisləmki moroni ka mələj goro ya ti anoru ni do” ni ti, awayay adəm mam ? »

Yam ya avay sifa ni

³⁷ Ka fat ya ti tindeveriñ wuməri ni tagray wuməri àtam ga vad nday ndahañ ni. Ka fat nani Yezu ècik jik, àhi ana mis ni kay kay, àdəm : « Tamal maslaña yam àkada nañ a ti, màra afa goro a, mîsi. ³⁸ Maslaña ya ti afəku ahàr ni ti,

Melefit àdəm a Wakita gayarj ni bu : “Yam ya away sifa ni aməŋgəzaya a vu ga maslaŋa gani nani ba akada ga yam ya ti akoru a zalaka vu ni.” † »³⁹ Yezu àdəm nahkay ti àdəmki ma ka *Məsuf ge Melefit, adaba amara məvi ana ndam ya ti təfəki ahàr ni. Ka sarta gani nani ti àvi ana tay farj ndo, adaba àŋgoru a mələŋ masladani ge Melefit ni vu farj ndo.

Mis ndahaŋ təgəskabu Yezu do

⁴⁰ Mis dal-dalani ni tàra tìcia ma ga Yezu ya àdəm na ti, mis ndahaŋ e kidiŋ gatay bu tədəm : « Maslaŋa hini ti bay mahəŋgaray *pakama ge Melefit ya ti Məwiz àdəm amara ni edediŋ. ‡ »⁴¹ Mis ndahaŋ tədəm : « Naŋ *Krist *Bay gədakani ya amara ni. » Mis ndahaŋ ti ni tədəm : « Ay Krist Bay gədakani ya amara ni naŋ mis ga had *Gelili aw ?⁴² Adaba Melefit àdəm a Wakita gayarj ni bu Bay gədakani ya amara ni ti naŋ wur huɖ ge Devit. Naŋ ti zal Betlehem, naŋ ga kəsa ge Devit. § »⁴³ Nahkay mis dal-dalani ni tìcirvu azuhva Yezu. ⁴⁴ Eslini mis ndahaŋ e kidiŋ gatay bu tədəm si təgəs naŋ kwa. Ay ti maslaŋa àbi ènjifiŋ bi.

⁴⁵ Ndam slewja ni tàra tàsləkabiya ti, gədakani ga ndam *maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni akaba ndam *Feriziyerj ni təhi ana tay ahkado : « Kəgəsumbiyu naŋ ndo ni ti kamam ? »⁴⁶ Ndam slewja ni təhəŋgrifəŋ ana tay, təhi ana tay ahkado : « Maslaŋa day-day àbi adəm ma akada gayarj ni bi. »⁴⁷ Ndam Feriziyerj ni təhi ana tay ahkado : « Lekulum day àgosa kuli a zla do waw ?⁴⁸ E kidiŋ ga gədakani geli bu ahkay do ni e kidiŋ ga ndam Feriziyerj bu ni ti, maslaŋa àbu afəkia ahàr ka maslaŋa nana waw ?⁴⁹ Ndam ya ti təfəki ahàr ka maslaŋa nani ti,

† 7:38 Məŋjay Ezekiyel 47.1 ; Zakari 14.8. ‡ 7:40 Məŋjay Mimbiki 18.15. § 7:42 Məŋjay 2 Semiyel 7.12 ; Mise 5.1.

nday ya ti tèsər *Divi ge Melefit ya ti Məwiz àbəki ni do ni. Ay nday nani ti Melefit ètikwesla tay a. »

⁵⁰ Ay Nikodem naŋ ya ti àrəkioru ka Yezu ga məlavaf a vad nahaŋ ni, naŋ àkibu ka tay eslini, àhi ana tay ahkado : ⁵¹ « E Divi ge Melefit ya Məwiz àbiki ana leli ni bu ni ti, mìsliki magrafəŋja seriya kè mis a do, si tamal mìcifiŋja ma akaba məsəra ere ye ti àgray na kwa. » ⁵² Nday nakəŋ təhi ahkado : « Nak day, nak zal Gelili zla tək ? Jengey Wakita ge Melefit ni nahəma, akəsər zal Gelili àbi ahəŋgaray pakama ge Melefit bi. » [⁵³ Kələŋ gani ti, mis ya ti eslini ni ku way way do gatay àsləka, òru a magam gayan, *

8

¹ Yezu ti ni àcəloru ka həma *Oliviyə ni.

Wal hala

² Hajəŋ gani ge dœni nahəma, Yezu nakəŋ àŋgoru a dalaka ga *ahay gəfakani ge Melefit ni vu. Òru ènjəa ti mis ya ti eslini ni dek tərəkia. Nahkay naŋ nakəŋ ànjəhad digus, acahi zlam ana tay. ³ Naŋ àbu acahi zlam ni ana tay nahkay ti, ndam *məsər Wakita ge Melefit akaba ndam *Fəriziyəŋ təzəbiyu wal nahaŋ, táfəkaf naŋ kè meleher ge mis ni dek. Wal nani ti tədi ahər naŋ àbu agray hala. ⁴ Tàra táfəkafə naŋ a ti təhi ana Yezu ahkado : « Məsi, wal hini ti təcəkia naŋ ka magray hala. ⁵ Məwiz àbəki ma gani e *Divi ge Melefit bu, àhi ana leli mìzligi wal hala akada hini àna akur, məkaf. Ay nak ti, kədəm mam ? » ⁶ Təhi nahkay ti tawayay təhəlfəŋja eyə a, ti təcalki naŋ ka zlam magudarani. Ay Yezu nakəŋ àzəgaf ahər jer mək

* ^{7:53} Zerj 7.53–8.11 ti àbi a wakita ge Zerj ya təbəkə enji ni bu bi. A wakita ndahaŋ bu ni ti àbu məbəkiani ka məlaŋ nahaŋ. Nahkay ti məsəra pakama hini ti Zerj àbəkə ka məlaŋ hini do. Ku tamal nahkay nəŋgu ni ndam məsər zlam tədəm pakama hini ti àgrava ededŋ a.

àbèki zlam ka had àna weleher. ⁷ Nday nakəŋ təmbrəŋ mihindifiŋa ma na kà Yezu a ndo, nahkay Yezu èzefteba ahàr a mək àhi ana tay ahkado : « Maslaŋa ya ti e kidiŋ gekəli bu àgudar zlam ðay-ðay ndo ni ti mîzligi wal ni enji. » ⁸ Àra àhia ma ana tay a nahkay ti, àzəgað ahàr mək àbèki zlam ka had keti. ⁹ Tàra tìcia ma ga Yezu ya àhi ana tay na ti tàsləka bəlaŋ àna bəlaŋ. Medewél tàsləka enji a. Nahkay wal ni àgəjəni naŋ bəlaŋ kè meleher ga Yezu cilij. ¹⁰ Yezu àra èzefteba ahàr a ti àhi ana wal ni ahkado : « Mis nakəŋ nday eley ? Maslaŋa ya ti àdəm tâkað kur ni ti àbu waw ? » ¹¹ Wal ni àhəŋgrifəŋ, àhi ahkado : « Maslaŋa àbi, Bay goro ni. » Mək Yezu àhi : « Nu day ŋgay tâkað kur ti nədəm do. Sləka, ay ti kàgudar zlam ðay-ðay va ba. »]

Yezu naŋ Bay ya ti asladi məlaŋ ana mis ni

¹² Yezu àhi ana mis ni keti : « Nu ti bay ya ti asladi məlaŋ ana mis ni. Maslaŋa ya ti adəbay nu nahəma, anəsladi məlaŋ, nahkay Melefit aməvi sifa. Ay maslaŋa ya ti adəbay nu do ni ti amanjəhad a məlaŋ ziŋ-zijeni bu. » ¹³ Eslini ndam *Feriziyəŋ ndahaŋ təhi ahkado : « Kagrakia sedi a ka ahàr gayak gayakana ti, ma gayak ni ma masakani. » ¹⁴ Yezu àhi ana tay ahkado : « Ku nəbu nagrakia sedi a ka ahàr goro goroana nəŋgu ni, ma goro ya nədəm ni ma ge jiri, ma masakani do. Adaba nəsəra məlaŋ ya nəsləkabiya na akaba məlaŋ ya nakoru na. Ay lekələm ti kəsərum məlaŋ ya nəsləkabiya na akaba məlaŋ ya nakoru ni do. ¹⁵ Lekələm kədəmmum mis àgudara zlam a ti kajalum ahàr akada ge mis hihirikeni ni. Ay nu nədəm mis àgudara zlam a ti nəjalay nahkay do. ¹⁶ Ku tamal nagrəfəŋa seriya kè mis a nəŋgu ni seriya goro ni ge jiri, adaba nagrəy ti nu bəlaŋ do ; Baba goro naŋ ya àslərbiyu nu ni naŋ àbu akaba nu. ¹⁷ Àbu məbəkiani e *Divi ge Melefit ya Məwiz àbiki ana kəli ni bu nahkay hi : “Tamal mis cə tagray sedi, tədəm

ere gani jiri ti, ma gatay ni jiri ededij.» * ¹⁸ Nu nagrakia sedi a ka ahàr goro goroana. Baba naŋ ya àslərbìyu nu ni day agrakua sedi a. » ¹⁹ Eslini t̃ahi ana Yezu ahkado : « Buk gani naŋ eley ? » Yezu nakəŋ àhəŋgrifəŋ ana tay, àhi ana tay ahkado : « Nu tekeđi kəsərum nu nu way do ni ti, kəsərum Baba do daya. Tamal kəsəruma nu a ti amal kəsəruma Baba daya. »

²⁰ Yezu àdəm ma hini ti ka ya ti naŋ àbu acahi zlam ana mis a dalaka ga *ahay gəđakani ge Melefit ni bu ni, naŋ kà gəvay ga zlam ya təbìviyu sədaga ana Melefit ni. Ay ti maslaŋa èsliki məgəs naŋ ndo adaba sarta gayaŋ ènjiyu faŋ ndo.

« Kìsləmki mədəgumani ka mələŋ ya nakoru ni kòksah »

²¹ Yezu àhi ana tay keti : « Nu ti nasləka. Lekələm akəđəbum nu, ay ti akəmbrəŋum zlam magudarani gekəli ni do, nahkay akəmətum zlam gekəli. Adaba kìsləmki mədəgumani ka mələŋ ya nakoru ni kòksah. » ²² Eslini ndam *Zude t̃ədəm e kidij gatay bu ahkado : « Àdəm “Kìsləmki mədəgumani ka mələŋ ya nakoru ni kòksah” ni ti, awayay akad ahàr gayaŋ gayaŋani zla tək ? » ²³ Eslini Yezu nakəŋ àhi ana tay ahkado : « Lekələm ti mis ya ka had, nu ti mis ya àsləkabiya agavəla ni. Lekələm ti ndam ga *duniya, nu ti nu mis ga duniya do. ²⁴ Nəhi ana kəli akəmbrəŋum zlam magudarani gekəli do, akəmətum ti azuhva nani. Nahkay ti ahàr àdəm kəfumku ahàr, kəsərum nu gani, nu nəbu. Do ni ti akəmbrəŋum zlam magudarani gekəli ni do, akəmətum ededij. » ²⁵ Nahkay nday nakəŋ t̃ahi : « Nak way ? » Yezu àhəŋgrifəŋ ana tay, àhi ana tay ahkado : « Kwa ka mənjàki ga zlapay goro ni nəhia ana kəli a, nədəm nu gani. ²⁶ Nu nəbu àna zlam

* ^{8:17} Məŋjay Mimbiki 17.6 ; 19.15.

kay ga mædæmkiani ke kuli ga mægæs kuli àna seriya. Ay ma goro ya næhi ana ndam ga duniya ni ti, ma ga Bay ya àslærbiyu nu àhu ni ciliŋ. Naŋ ti naŋ jireni. »

²⁷ Yezu àra àhia ma na ana tay a nahkay ti ŋgay àdæmki ma ka Bəŋani ti, nday tæsər ndo. ²⁸ Nahkay Yezu àhi ana tay ahkado : « Ka fat ya ti akəzumoya *Wur ge Mis agavəla ti, † akəsərūm nu ti nu gani, nu nəbu. Eslini akəsərūm zlam ya ti nagray ni dək ti nu nuani nagray ga ahər goro do. Ma ya ti nədəm ni ti ma ga Baba ya àcahu ni ciliŋ. ²⁹ Bay ya ti àslærbiyu nu ni naŋ àbu akaba nu, àmbrəŋ nu ga ahər goro ndo ; adaba nu nəbu nagray zlam ya ti àbəlafəŋ ni kəlavad. » ³⁰ Ka ya ti Yezu naŋ àbu adəm ma ni nahkay ti, mis dal-dal təfəki ahər.

Maslaŋa ya ti agudar zlam ti naŋ evidi ga zlam magudarani

³¹ Eslini Yezu àhi ana ndam *Zude ya təfəkia ahər a ni ahkado : « Tamal kəgəsūmkabá ma goro ya næhi ana kuli na lala, kəmbrəŋum do ni ti, kīgūma ndam maɗəbay nu ededīŋ ededīŋena. ³² Akəsərūm jiri, nahkay ti ekīgūm lekūlūm evidi va do. » ³³ Nday nakəŋ təhəŋgrifəŋ, təhi : « Leli bəza huɗ ga Abraham. Day-ɗay leli miŋi evidi ga maslaŋa ndo ni ti, kədəm mara miŋi leli evidi va do ni ti ahəmamam ? » ³⁴ Yezu àhi ana tay ahkado : « Næhi ana kuli nahəma, maslaŋa ya ti agudar zlam ti naŋ evidi ga zlam magudarani. ³⁵ Nədəm nahəma, evidi ti ɗay-ɗay tacalkivu naŋ ke mis ga huɗ ahay do. Ay wur ga bay ahay ti ku ananaw naŋ wur ga huɗ ahay zlam gayan. ³⁶ Tamal Wur ge Melefit àmbaya kuli e evidi ba ti, kīgūm lekūlūm evidi va do ededīŋ. ³⁷ Nəsəra lekūlūm ti bəza huɗ ga Abraham. Ay ti kawayum kəkadūm nu, adaba kawayum

† 8:28 Yezu adəm : « Akəzumoya Wur ge Mis agavəla » ti adəmki ma ka madarfəŋ naŋ kà təndal.

mægəsumkabu pakama goro do. ³⁸ Nu ti nədəm ere ye ti Baba àdəfuki ni ; lekuli ti ni kəgrum ere ye ti bəŋ gekuli àhi ana kuli ni. » ³⁹ Nday nakəŋ təhəŋgrifəŋ, təhi : « Bəŋ geli ti Abraham timey. » Eslini Yezu àhi ana tay ahkado : « Tamal lekulum bəza ga Abraham ti akal kəgrum tawi akada ga Abraham ya àgray ni. ⁴⁰ Nu nəbu nəhi ma ge jiri ya Melefit àhu ni ana kuli, ay nihi ti kawayum kəkadum nu sawəŋ. Abraham àgray nahkay ndo timey ! ⁴¹ Lekulum ti kəgrum tawi akada ga bəŋ gekuli ya agray ni. » Nday nakəŋ təhi : « Leli ti leli bəza məva do. Melefit naŋ bəlaŋ naŋ Bəŋ geli. Bəŋ geli nahəŋ àbi. »

⁴² Yezu àhi ana tay ahkado : « Tamal ti Melefit naŋ bəŋ gekuli ededŋ ti amal kawayum nu, adaba nəsləkabiya afa gana nàra afa gekuli a. Nu nàra ti àna ahàr goro goroani do ; naŋ àslərbiyu nu. ⁴³ Kìcəm ma goro ya nəhi ana kuli ni do ni ti kamam ? Kìcəm do ni ti adaba kisləmki məbi slimi ana ma goro ya nəhi ana kuli ni do. ⁴⁴ Lekulum bəŋ gekuli ti *Seteni. Kawayum kəgrum ti tawi ga bəŋ gekuli gani ya awayay ni. Kwa ahaslani naŋ àbu abazl mis zlam gayəŋ, day-day adəm ma ge jiri ndo, adaba jiri gayəŋ àbi. Masəkad malfada ti tawi gayəŋ, adaba naŋ bay masəkad malfada, naŋ bəŋ gani daya. ⁴⁵ Ay nu ti nədəm ma ge jiri, nahkay ti kawayum mægəsumkabu ma goro ya nəhi ana kuli ni do. ⁴⁶ Way esliki madafaya zlam a ti, adəm nu nagudar ni way ? Ay tamal ma goro ya nədəm ni dek jiri ti, kawayum mægəsumkabani do ni ti kamam ? ⁴⁷ Mis ge Melefit ti abi slimi ana ma ge Melefit, ay lekulum ti lekuli ndam ge Melefit do. Kawayum məbumi slimi ana ma gayəŋ do ni ti azuhva nani. »

Kwa ka ya tiwi Abraham faŋ ndo ni, Yezu naŋ àbu àndava

⁴⁸ Ndam *Zude ni təhi ana Yezu ahkado : « Mədəm nak zal Samari, seteni ànukviyu a ahàr vu ti, ma geli ni jiri ededŋ. » ⁴⁹ Yezu àhi ana tay : « Seteni ànuviyu bi.

Zlam goro ya nagray ni ti ga mazləbay Baba goro sawaŋ. Lekuləm ti ni kanjakum nu, kəbumku mimili. ⁵⁰ Nu ti ŋgay mis tãzləbay nu kwa ti nədəm do. Ay Maslaŋa àbu bəlaŋ awayay ti tãzləbay nu, naŋ gani agray seriya ge jiri daya. ⁵¹ Nəhi ana kəli nahəma, maslaŋa ya ti àgəskabá ma goro na ti aməmət day-day do. »

⁵² Nahkay ndam Zude nakəŋ təhi ahkado : « Nihi ti məsəra seteni ànukviyu a ahàr bu ededŋ zla ! Abraham àməta, ndam məhəŋgri *pakama ge Melefit ana mis day təməta, ay nak kədəm tamal maslaŋa àgəskabá ma gayak na ti àmət day-day do ni ti ahəmamam ? ⁵³ Bəŋ geli Abraham tekefi àməta ti, nak kàtam naŋ aw ? Ndam məhəŋgri pakama ge Melefit ana mis ni day təməta, ay nak ti kədəm nak way ? » ⁵⁴ Yezu àhəŋgrifəŋ ana tay, àhi ana tay ahkado : « Tamal nu nuani nazləbay ahàr goro ti, mazləbavani nani egi zlam masakani. Bay ya ti azləbay nu ni ti Baba naŋ ya ti kədəmum naŋ Melefit gekəli ni. ⁵⁵ Lekuləm kəsərum naŋ do, ay nu ti nəsəra naŋ a. Tamal nədəm nəsər naŋ do ni ti, nasəkad malfada akada gekəli ni. Nu nəsəra naŋ a, nəbu nəgəskabu ma gayaŋ daya. ⁵⁶ Bəŋ gekəli Abraham àmərva adəba àsəra emipi sarta ga marana goro a. Èpia, mək àmərva àna naŋ a àkiva. » ⁵⁷ Eslini ndam Zude ni təhi ahkado : « Nak kəzum vi kru kru zlam ndo ni ti, kədəm kípia Abraham a ti ahəmamam ? » ⁵⁸ Yezu àhi ana tay ahkado : « Nəhi ana kəli nahəma, kwa ka ya ti tiwi Abraham faŋ ndo nəŋgu ni, nu gani, nu nəbu àndava. » ⁵⁹ Yezu àra adəma nahkay ti nday nakəŋ təhəl akur ge mizligi naŋ àna naŋ. Ay ti Yezu àbu e kidŋ ge mis bu mək àsləka a məlaŋ ga *ahay gədakani ge Melefit ni ba, àhəraya e mite va.

9

Yezu ahəŋgaraba zal wuluf nahəŋ a

¹ Ka ya ti Yezu naŋ àbu akoru e divi bu akaba ndam madəbay naŋ ni ti èpi zal wuluf nahaŋ. Maslaŋa gani nani ti tiweya naŋ wulufana. ² Eslini ndam madəbay naŋ ni təhi ahkado : « Məsi, maslaŋa hini tiweya naŋ wulufana ti, way àgudar zlam way ? Àgudar zlam ti naŋ tək, day ti ata bəbəŋani tàgudar aw ? » ³ Yezu àhəŋgrifəŋ ana tay, àhi ana tay ahkado : « Tiweya naŋ wulufana ti azuhva àgudara zlam a ahkay do ni ata bəŋani tàgudara zlam a palam do. Tiwi naŋ nahkay ti, Melefit awayay ti mis tıpi njəda gayaŋ àna maslaŋa hini. ⁴ Nihi mələŋ maslani ti ahàr àdəm məgrum təwi ga Bay ya àslərbiyu nu ni. Mələvad egi wudak, nahkay ti maslaŋa emisliki magray təwi ni koksah. ⁵ Ka ya ti nu nəbu a duniya bu mba ni ti nəsladi mələŋ ana mis. » ⁶ Àra àdəma nahkay ti ètiferu esliɓ a had, àgraya elibisl àna esliɓ gayaŋ na mək àgriki ke eri ana zal wuluf ni. ⁷ Àhi ana zal wuluf ni ahkado : « Ru kàbaray eri a dəluv Siləwe ni bu. » Siləwe ti awayay adəmvaba « Məslərani. » Zal wuluf nakəŋ òru àbaray eri ni. Àra àbara eri na ti epi divi, mək àsləka, òru a magam.

⁸ Ndam mahay gayaŋ akaba ndam ya təbu tipi naŋ ahaslani naŋ àbu ahəŋgalay zlam ni tədəm ahkado : « Maslaŋa hini ti naŋ ya ti kəlavad anjəhad digusa, ahəŋgalay zlam ni do aw ? » ⁹ Mis ndahaŋ tədəm : « Naŋ. » Mis ndahaŋ ti ni tədəm : « Naŋ do, təzavu ciliŋ. » Mək naŋ nakəŋ àdəm : « Nu gani timey ! » ¹⁰ Eslini nday nakəŋ təhi ahkado : « Kipi divi nahkay ti, mam àgrakukvu mam ? » ¹¹ Naŋ nakəŋ àhəŋgrifəŋ ana tay, àhi ana tay ahkado : « Maslaŋa ya ti təzalay naŋ Yezu ni àgraya elibisl a, àgruki ke eri mək àhu ahkado : “Ru kàbaray eri a dəluv Siləwe ni bu.” Nu nakəŋ mək nòru. Nòru nəbara ti nıpi divi huya. » ¹² Nday nakəŋ təhi : « Maslaŋa gani nani naŋ eley ? » Àhi ana tay : « Nəsər do. »

Ndam Feriziyen tihindifiņa ma kà zal wuluf na

¹³ Tèzoru maslaņa ya ti ahaslani naņ wulufani ni afa ga ndam *Feriziyen. ¹⁴ Yezu àgraya elibisl a, àgriki ana zal wuluf ni mæk àhèlikaba eri na ti ka fat mæpəsabana. ¹⁵ Tòru tinjua àna naņ a ti, ndam Feriziyen ni day tihindifiņa, tèhi : « Nihi kipi divi ti, mam àgrakukvu mam ? » Naņ nakəņ àhi ana tay ahkado : « Maslaņa gani nani àgruki elibisl ke eri, nàbaray eri mæk nipi divi huya. » ¹⁶ E kidiņ ga ndam Feriziyen ni bu mis ndahaņ tédəm : « Ku way màgray ere hini way nəņgu ni, maslaņa gani àsləkabiya afa Melefit a do, adaba àgra zlam ya ti àbəlay magrani do na a vad *mæpəsabana ba. » Mis ndahaņ ti ni tédəm : « Tamal naņ bay magudar zlam ti, esliki magray zlam ya ti agri ejep ana mis akada hini ni aw ? » Nahkay tìcirva e kidiņ gatay ba. ¹⁷ Eslini ndam Feriziyen nakəņ tihindifiņa ma kà zal wuluf ya àņgaba na keti, tèhi ahkado : « Nak ti maslaņa ya ti àhèlukaba eri a ni ti kédəm naņ way ? » Naņ nakəņ àhi ana tay ahkado : « Naņ bay *mahəņgaray pakama ge Melefit. »

¹⁸ Ay ti gədəkani ga ndam *Zude ni ti ŋgay ahaslani naņ wulufani day ti nihi epi divi ti tàwayay mægəskabani ndo. Nahkay təzalabiyu ata bəņani ¹⁹ ge mihindifiņa ma kà tay a. Tàra tinjia ti tèhi ana tay ahkado : « Wur gekuli ya kédəmum kiwəmaya naņ a wulufana ti naņ hini edediņ aw ? Ay ti mam àgravu nihi ti epi divi ni mam ? » ²⁰ Nday nakəņ təhəņgrifəņ ana tay, tèhi ana tay ahkado : « Məsəra hini ti wur geli, ka ya ti mieweya ti naņ wulufani edediņ. ²¹ Ay ere ye ti àgravu, epi divi hi ti, məsər do. Maslaņa ya ti àhèlikaba eri a ni day məsər do. Naņ wur va do, hindəmfiņa kà naņ naņana ; esliki məhəņgrifəņani ana kuli. » ²² Tédəm nahkay ti adaba aņgwaz àwərfəņa tay kà gədəkani ga ndam Zude na. Adaba ndam Zude ni dek təzlapakabá, tédəm maslaņa ya adəm Yezu naņ *Krist ti

təcafəŋa naŋ kà mahəŋgalay Melefit akaba tay a ahay ga *mahəŋgalavù Melefit ni ba. ²³ Ata bəŋani tədəm naŋ wur va do, tihindifiŋa kà naŋ naŋana ti azuhva nani.

²⁴ Ndam Feriziyerj ni təzalay maslaŋa ya ti ahaslani naŋ wulufani ni keti. Àra ènjia ti təhi : « Dum ma ge jiri kè meleher ge Melefit. Leli ti mèsəra maslaŋa ya ti kədəm àhəlukaba eri a ni ti naŋ bay magudar zlam. » ²⁵ Naŋ nakəŋ àhəŋgrifəŋ ana tay, àhi ana tay ahkado : « Ŋgay naŋ bay magudar zlam ahkay do ni àgudar zlam do ni ti nəsər do. Ere ye ti nəsər ni ti zlam bəlaŋ : ahaslani ti nu wulufani, ay nihi ti nipi divi. » ²⁶ Nday nakəŋ tihindifiŋa, təhi : « Àgruk ti mam ? Àhəlukaba eri a ti ahəmamam ? » ²⁷ Naŋ nakəŋ àhi ana tay ahkado : « Nəhia ana kəli a àndava, kicəumuki ndo timey. Ay kawayum nəhi ana kəli kicəum keti ti kamam ? Tək lekələm day kawayum migi ndam maɗəbay naŋ aw ? » ²⁸ Àra àdəma nahkay ti, nday nakəŋ tindiŋi naŋ, tədəm : « Adəbay maslaŋa nani ti nak kwa. Leli ti leli ndam maɗəbay Məwiz. ²⁹ Leli ndam maɗəbay Məwiz adaba mèsəra Məwiz ti Melefit àhia ma gayan ana naŋ a. Ay maslaŋa nani ti mèsər məlaŋ gayan ya àsləkabiya na do simiteni. » ³⁰ Naŋ nakəŋ àhi ana tay nahkay hi : « Lekələm kəsərum məlaŋ gayan ya àsləkabiya na do ni ti ahəmamam ? Ay àhəlukaba eri a timey ! ³¹ Mèsəra tamal bay magudar zlam ahəŋgalaləŋ zlam kè Melefit ti Melefit èciiki do. Ay ku way way do tamal ahəŋgalay Melefit àna mahəŋgaroru ahàr a haɗ akaba agray ere ye ti àhi məgray ni ti, Melefit eciiki. ³² Day-ɗay maslaŋa èci ti maslaŋa nahan àhəlukaba eri ana mis tìweya naŋ a wulufana ndo. ³³ Tamal ti maslaŋa nani àsləkabiya afa ge Melefit a do ni ti, amal èsliki magray arəŋa koksah. » ³⁴ Nday nakəŋ təhəŋgrifəŋ, təhi : « Kwa tìweya kur a nak bay magudar zlam ti kacahi zlam ana leli aw ! » Nahkay tàgaraya naŋ e mite va.

Way naŋ wulufani eɗefiŋ way ?

³⁵ Yezu àra ècia ndam Feriziyerj ni tàgaraya zal ya ahaslani wulufani na e mite va ti àdɔbay naŋ. Àra àdia ahar a ti àhi ahkado : « Kéfaki ahàr ka *Wur ge Mis aw ? »

³⁶ Àhəŋgrifəŋ, àhi : « Naŋ way, Bay goro ni, ti nêfaki ahàr ni ? » ³⁷ Yezu àhi : « Bay ya ti kəbu kaməŋjaləŋ, naŋ àbu ahuk ma ni ti naŋ gani. » ³⁸ Naŋ nakəŋ àhi : « Nêfukuka ahàr a, Bay goro ni. » Mək àbəhadí mirdim griik.

³⁹ Eslini Yezu àdɔm : « Nàra a duniya va ti ga magrafəŋja seriya kè mis a ; ti ndam wuluf tîpi divi, nday ya tɔdɔm tîpia divi a ni tɔwuluf. » ⁴⁰ Ndam *Feriziyerj ya tɔbu akaba naŋ eslini ni tàra ticia ma gayaŋ na ti tɔhi : « Leli day leli ndam wuluf aw ? » ⁴¹ Eslini Yezu àhi ana tay ahkado : « Tamal ti kəŋjum lekuli ndam wuluf ti, amal zlam magudarani gekuli àbi. Ay nihi ti kəɗəmum kəbum kipəm divi ti zlam magudarani gekuli àbu. »

10

Bay majəgay təmbəmbak

¹ Yezu àdɔm keti : « Nəhi ana kuli nahəma, maslaŋja ya ti ahuriyu a gargara ga təmbəmbak vu gwar a mahay do, ahuriyu àna mələŋ nahəŋ ti, naŋ zal akal, naŋ zal abra. ² Ay maslaŋja ya ti ahuriyu gwar a mahay ga gargara ni ti naŋ bay majəgay təmbəmbak. ³ Bay majəgay gargara ni azləkiaba mahay ana bay majəgay təmbəmbak na. Àzləkiaba ti bay majəgay təmbəmbak ni azalay təmbəmbak gayaŋ dɛk bələŋ bələŋ àna slimi gatay. Təmbəmbak ni ticia dəŋgu gayaŋ a ti tɔsəra, abaya tay e mite va. ⁴ Ka ya ti àbaya tay a nahəma, adi kama ana tay, mək təmbəmbak ni tadəboru naŋ kələŋ, adaba tɔsəra dəŋgu gayaŋ a. ⁵ Ay ti atadəboru maslaŋja ya ti tɔsər naŋ do ni do ; atacuhwafəŋja, adaba tɔsər dəŋgu ge mis ndahaŋ

do. » ⁶ Yezu àhi ma *gozogul hini ana tay, ay ti tìciaba ere ye ti awayay ahiki ana tay na ndo.

Yezu naŋ bay ya ti ajəgay zlam lala ni

⁷ Yezu àhi ana tay keti : « Nəhi ana kəli nahəma, mahay ga gargara ga təmbəmbak ni ti nu. ⁸ Mis ndahaŋ ya tàra, tədcəm tajəgay təmbəmbak ni ti, nday dek ndam akal, ndam abra ; ay təmbəmbak ni tìciiki ma ana tay ndo. ⁹ Mahay ti nu, maslaŋa ya ti ahuriyu gwar a nu bu ni ti araja amacay naŋ do, Melefit amahəŋgay naŋ. Nahkay emisliki məhuriyu a gargara vu, mahərana e mite va akaba aməŋgət zlam məzum gayaŋ. ¹⁰ Zal akal ara ti ga məhəl zlam àna akal, ga mabazl zlam akaba ge mijij zlam. Ay nu nàra ti, nawayay ti mis təŋgət sifa ya ti àndav day-day do ni. Sifa gani nani ti nəvi ana tay àtam ya ti tiwi mis àna naŋ ni.

¹¹ « Bay ya ti ajəgay zlam lala ni ti nu. Bay ya ti ajəgay zlam lala ni ti, ku takadki naŋ ka təmbəmbak gayaŋ ya ti ajəgay tay ni nəŋgu ni agəskabu, àmbrəŋ tay do. ¹² Ay ti maslaŋa ya ajəgi zlam ana mis ti təpəl naŋ ni ti ajəgay zlam lala do, adaba tamal èpia kəra gili naŋ àbu ara ti acuhway, ambərbu təmbəmbak ni. Aməmbərba tay a ti, kəra gili ni amabazl ndahaŋ, emidikaba ahàr a ana məgəjəni gana. ¹³ Maslaŋa ya ti acuhway, ambərbu təmbəmbak ni ti təmbəmbak ni təhəli ahàr do, adaba naŋ agray ni təwi ga sinju ciliŋ. ¹⁴ Bay ya ti ajəgay zlam lala ni ti nu. Nu nəsəra təmbəmbak goro a, təmbəmbak goro day təsəra nu a ¹⁵ akada ga Baba ya àsəra nu a, nu day nəsəra Baba ni. Nahkay ti nəgəskabu ti təkadki nu ka təmbəmbak goro ya najəgay ni. ¹⁶ Təmbəmbak goro ndahaŋ təbu, ay ti təkibu ka ndahaŋ ya a gargara hini bu ni bi. Nday gani nani ti ahàr àdəm nəhəlbiyu tay daya. Etici dəŋgu goro, etigi ka ahar bəlaŋ akaba ndahaŋ ni, bay majəgay tay day bəlaŋ.

¹⁷ Baba awayay nu adaba nægəskabu ti nêmət ka mawayay goro, do ni ti maslaŋa èsliki makad nu do. Nêməta nənğu ni, nisliki maŋgabana tata. ¹⁸ Maslaŋa ya ti esliki makad nu ni ti àbi, nægəskabu nêmət ti ka mawayay goro. Nisliki mêmətani ka mawayay goro ; nisliki maŋgabana daya. Bəŋ goro àhu gray ti nahkay. »

¹⁹ Ndam *Zude ni tàra ticia ma ga Yezu ya àdəm na ti tìcirvu e kidiŋ gatay bu keti. ²⁰ Mis ndahaŋ kay e kidiŋ gatay bu təbu tədəm : « Seteni àniviyu a ahàr vu, naŋ zal seteni ti kəbumi slimi ana ma gayaŋ ni ti kamam ? » ²¹ Mis ndahaŋ ni ti ni tədəm : « Zal seteni àdəm ma gayaŋ hini ya adəm ni do. Zal seteni ti esliki məzləkikaba eri ana ndam wuluf a waw ? »

Ndam Zude tawayay mægəskabu ma ga Yezu do

²² Sarta ga wuməri ga məzləkaba *Ahay gəđakani ge Melefit na ènjua, tàgray a Zeruzalem, sarta gani nani ti ahar kusi. ²³ Nahkay Yezu asawađay a dalaka ga *ahay gəđakani ge Melefit ni bu, ka mələŋ ya təzalay Dalahay ga Salomoŋ ni. ²⁴ Ndam *Zude ni təcakalakivu ka Yezu, tèveliŋi ahàr, təhi ahkado : « Tamal nak *Krist edefiŋ ti, hi ana leli vay-vay kimbirfəŋ ba, nahkay ti ahàr aməhəli ana leli va do. » ²⁵ Eslini Yezu àhəŋgrifəŋ ana tay, àhi ana tay ahkado : « Nəhia ana kəli a àndava, ay ti kawayum mægəsumkabu ma gani ndo timey. Təwi ya nagray ni ti nagray àna njeđa ga Baba, nahkay təwi gani nani adəfiki ana kəli nu ti nu way. ²⁶ Ay ti kekileŋa lekələm kawayum məfumku ahàr do, adaba lekələm kəkumkibu ka təmbəmbak goro bi. ²⁷ Təmbəmbak goro ti tici dənğu goro, nu day nəsəra tay a, nday day tadəbay nu. ²⁸ Nəvi *sifa ya àndav đay-đay do ni ana tay, atəmət do, maslaŋa day emisliki məhəlfua tay a do. ²⁹ Baba Melefit naŋ ya àbu təmbəmbak ni ti naŋ gəđakani àtam mis đek, àtam zlam

dek. Maslaņa àbi esliki mähəlfəņa tay kà Baba bi. ³⁰ Leli ata Baba ti leli bəlaņani. »

³¹ Yezu àra àdəma nahkay ti ndam Zude ni təhəl akur keti, tawayay mizligi naņ àna naņ. ³² Yezu àhi ana tay ahkado : « Nəgra təwi sulumana sulumana kay e kidiņ gekəli ba àna nǰəda ga Baba. Ay kawayum kizligum nu àna akur, kakadum nu ti àki ke təwi weley gani weley ? » ³³ Eslini ndam Zude ni təhəņgrifəņ, təhi ahkado : « Mawayay mizligi kur àna akur, mawayay makad kur ti, àki ke təwi sulumani do. Mizligi kur ti adaba kindivia Melefit a palam ; nak mis, ay ti kawayay kazay ahàr gayak akada nak Melefit. » ³⁴ Yezu àhəņgrifəņ ana tay, àhi ana tay ahkado : « Àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit ni bu, Melefit àdəm nahkay hi : “Lekulum ti melefit.” * Àbi məbəkiani nahkay hi bi aw ? ³⁵ Maslaņa àbi esliki məbəkia zlam ya àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu na bi. Nahkay nday ya ti Melefit àhi ma gayaņ ana tay ni ti àzalay tay melefit ededəņ. ³⁶ Ay nu ti Baba adaba nu a, àslərbiyu nu a duniya vu. Goro ya nədəm “Nu Wur ge Melefit” ni ti, ahəmamam kislumki mədəmani nindivi naņ ni mam ? ³⁷ Tamal nagray təwi ni ga Baba do ni ti kəfumku ahàr ba. ³⁸ Ku nagray təwi ga Baba, kəfumku ahàr do nəņgu ni, gəsumkabá təwi goro ya nagray na digepa. Nahkay ti akəsərum lala, nu nəbu àna nǰəda ga Baba, naņ day naņ àbu àna nǰəda goro, nahkay leli ata Baba ti bəlaņani. » ³⁹ Yezu àra àdəma ma na nahkay ti, tawayay məgəs naņ keti, ay ti àtamfəņa kà tay a.

⁴⁰ Kələņ gani Yezu àsləka, àņgoru ke ledi ge Zərdeņ, ka məlaņ ge Zerj ya *àbaray mis ahaslani ni. Naņ nakəņ ànjəhad eslini gosku bal. ⁴¹ Ka ya ti naņ àbu eslini ni ti mis kay tərəkia, təbu tədəm : « Zerj ti àgray zlam magray ejep

* 10:34 Limis 82.6.

ndo ; ay ma gayarj ya àdēmki ka maslarja hini ni dek ti jiri efeediŋ. » ⁴² Eslini mis kay tǝfǝkia ahàr ka Yezu a.

11

Lazar àmǝta, mǝk Yezu ahǝŋgaraba narj e kisim ba

¹ Zal naharj àbu, slimi gani Lazar, armǝwǝr àzǝgadiya narj a. Kǝsa gayarj Betani, nday akaba bǝza ga mǝŋani walani ata Mari nday ata Marta. ² Mari ti nani, Mari ya ti àbǝki tersel ka asak ga Bay geli mǝk àtǝmadkia àna mǝhǝr gayarj a ni. Lazar narj ya ti èbesey do ni ti wur ga mǝŋani.

³ Nahkay bǝza ga mǝŋ ga Lazar nakǝŋ tǝslǝrkioru mis ka Yezu ti mǝhi : « Bay geli, zǝba gayak Lazar èbesey do. »

⁴ Yezu àra ècia ma na nahkay ti àdēm : « Armǝwǝr ga Lazar ni ti àkad narj do. Ay ti mis atǝsǝr njǝda ge Melefit àna narj sawarj. Nahkay atazlǝbay Melefit, atazlǝbay nu Wur ge Melefit daya. »

⁵ Lazar akaba bǝza ga mǝŋani ata Mari nday ata Marta ti Yezu awayay tay ; ⁶ ay àra ècia ga Lazar ya èbesey do na ti òru weceweci ndo, àpǝskivu ka ahàr gani vad cǝ.

⁷ Kǝlǝŋ gani àhi ana ndam madǝbay narj ni ahkado : « Nihi ti sarta ènjǝa ga marjona e Zǝde a. » ⁸ Ndam madǝbay narj ni tǝhi ahkado : « Mǝsi, nihi guhwa hǝya ndam *Zǝde ni tawayay tizligi kur àna akur, tawayay takad kur ti,

kǝŋgoru eslini keti aw ? » ⁹ Yezu àhi ana tay : « Mǝlafat ti njemdi kru mahar cǝ do aw ? Tamal mis asawaday ga mǝlafat ti èji asak do, adaba narj a mǝlarj masladani bu, epi divi lala. ¹⁰ Ay tamal mis asawaday ga mǝlavad ti eji asak, adaba narj àbi a mǝlarj masladani bu bi, èpi divi lala do. » ¹¹ Yezu àra àhia ma ana tay a nahkay ti

àhi ana tay : « Zǝba geli Lazar àdiya e dǝwir va, ay nakoru nepidekababiya narj a. » ¹² Eslini ndam madǝbay narj ni tǝhi ahkado : « Bay geli, tamal àdiya e dǝwir va

ti, amanjaba a armǝwǝr gayarj ni ba do waw ? » ¹³ Ga

Yezu ya àhi ana tay nahkay ti awayay ahi ana tay Lazar àmèta. Ay ndam *madəbay Yezu ni təhi ana ahàr hi ti Yezu àdəmki ma ti ke dəwir dəwireni ededij. ¹⁴ Nahkay Yezu àhi ana tay vay-vay : « Lazar àmèta. ¹⁵ Nu nəbi ka mələŋ gani bi ti nəbu nəmərnu azuhva kəli, adəba akəfumku ahàr àkivu. Ay nihi ti takomum mədəgumkioru. » ¹⁶ Eslini Tumas naŋ ya təzalay naŋ Didim ni àhi ana ndam madəbay Yezu ndahaŋ ni ahkado : « Leli day takomum madəboru naŋ, ti tōru tābazla leli akaba naŋ a. »

¹⁷ Yezu akaba ndam madəbay naŋ ni tìnjua a Betani a wudak ti, təhi ana tay Lazar àgra vad a fad e mindiviŋ ba. ¹⁸ Betani ti driŋ driŋ akaba Zeruzalem kay do, èsli ezewed kru kru mahkər do. ¹⁹ Nahkay ndam Zude kay tōra eslina ga məgrikabiyu ezekw ana Marta nday ata Mari ga wur ga mənŋ gatay ya àmèta na. ²⁰ Marta àra ècia Yezu naŋ àbu ènjia wudak ti àŋgwivoru a ma vu. Mari ti ni naŋ a magam manjəhadani digusa. ²¹ Ata Marta tàra təkababá ahàr ata Yezu a ti Marta nakəŋ àhi ahkado : « Tamal nak kələbu ahalay ti, akal wur ga mma ni àmət ndo. ²² Ay nəsəra ku nihi day ere ye ti kihindifiŋa kè Melefit a dek day Melefit aməvuk. » ²³ Yezu àhəŋgrifəŋ, àhi ahkado : « Wur ga muk ni amanŋgaba e kisim ba. » ²⁴ Marta àhi : « Iy, nəsəra ka fat ga mandav ga duniya mis atanŋgaba e kisim ba ni ti, naŋ day amanŋgaba. » ²⁵ Yezu àhi keti : « Mis tanŋgaba e kisim ba, təbu àna sifa ti azuhva nu, adəba nu nəbu palam. Maslaŋa ya ti àfəkua ahàr a ti ku tamal àmèta nənŋu ni amələbu àna sifa. ²⁶ Maslaŋa ya ti naŋ àbu àna sifa, àfəkua ahàr a ti, amanjəhad ga kanŋay-kanŋayani, àmət do. Kəhi ana ahàr ma goro hini ya nəhuk ni ma ge jiri do waw ? » ²⁷ Eslini Marta nakəŋ àhi ahkado : « Ma ge jiri, Bay goro ni ; nəsəra nak *Krist *Bay gədakani ya Melefit àslərbiyu a duniya vu ni, nak Wur ge Melefit. »

²⁸ Marta àra àhia ma na nahkay ti àsləka, àŋgoru a

magam, mæk àzalay wur ga mənjan Mari, àhi ma akal-akal, àhi ahkado : « Məsi geli àra, nañ àbu ehindi kur. » ²⁹ Mari àra ècia ma ga wur ga mənjan ya àhi na ti ècikaba cəkwađ, àrəkioru ka Yezu. ³⁰ Ka sarta nani ti Yezu àhuriyu a kəsa ni vu fañ ndo, kekileja nañ àbu ka mələñ ya tàbakabu ahàr nday ata Marta ni mba. ³¹ Ndam Zude ya tǎvu a ahay bu, tòru eslini ga mægri ezekw ana tay ni tàra tipia Mari nakəñ ècikaba cəkwađ àhəraya e mite va ti tàđəbabiyu nañ. Tàđəboru nañ ti, tǎhi ana ahàr bi akoru kè mindiviñ, akoru etəwibiyu eslini. ³² Mari òru ènjua ka mələñ ga Yezu na, èpia nañ a ti àbəhadı mirdim, àhi ahkado : « Bay goro ni, tamal nak kələbu ahalay ti, akal wur ga mma ni àmət ndo. » ³³ Yezu àra èpia Mari a nañ àbu etəwi, ndam Zude ya tàđəbabiyu Mari ni day tǎbu titəwi ti, àhəlia ahàr a dal-dal, bəruv àwəra nañ a. ³⁴ Mæk àhi ana tay ahkado : « Kəfumiyyu nañ e mindiviñ vu eley ? » Nday nakəñ tǎhəñgrifəñ, tǎhi : « Bay geli, ra kara kipibiya mələñ gana. » ³⁵ Eslini Yezu ètəwi. ³⁶ Ndam Zude ni tàra tipia nañ a nañ àbu etəwi ti tàđəm : « Məñjumki day ti, àwaya nañ a dal-dal ni. » ³⁷ Ay mis ndahañ e kidifñ gatay bu tàđəm ahkado : « Àhəlikaba eri ana zal wuluf a ti, ti Lazar àmət ba ti èsliki magrani koksah aw ? »

³⁸ Eslini bəruv àwəra Yezu a keti, mæk òru ke mindiviñ ni. Mindiviñ nani ti ahuzl, tǎzləkləñ ma gani àna belim gəđakani. ³⁹ Tòru tinjua ti Yezu nakəñ àhi ana tay ahkado : « Zumləja belim na kà ma ge mindiviñ na. » Eslini Marta wur ga məñ ga maslaña ya ti àmət ni àhi ahkado : « Bay goro, àgra vad a fađ nihi e mindiviñ ni ba ni ti èzia àndava timey. » ⁴⁰ Yezu àhi ahkado : « Nəhuka àndava : tamal kəfəkuwa ahàr a nahəma ekipi zlam, akəsər Melefit ti nañ njəđə-njəđəni, akazləbay nañ ti, kici ndo waw ? » ⁴¹ Nahkay mis ni tǎzələja belim na kà ma ge mindiviñ na. Eslini Yezu nakəñ àmənjouru agavəla, àđəm : « Səsi gayak

Bəba goro ni, adaba kəgrua ere ye ti nihindilək na. ⁴² Nu ti nəsəra nak kəbu kəgru ere ye ti nihindilək ni dek kəlavaf. Ay nədəm ma hini ti, nawayay ti mis ya təbu ahalay teveliŋ nu ni tīci, ti təsər nak kəslərbiyu nu efdəŋ. » ⁴³ Yezu àra àdəma ma na nahkay ti àzlah kay kay, àdəm : « Lazar, hərəya e mindiviŋ ni ba. » ⁴⁴ Nahkay maslaŋa ya ti àmət ni àhərəya, asak mitəwideni, ahar day mitəwideni àna gabaga, ahàr gəyaŋ makambahani àna azana. Eslini Yezu nakəŋ àhi ana mis ni ahkado : « Picehəməba naŋ a, ti māsawadəy. »

Gəďakani ga ndam Zude tagray sawari ge mijin Yezu
(*Meciya* 26.1-5 ; Mark 14.1-2 ; Lək 22.1-2)

⁴⁵ Ndam *Zude ya tàra afa ga Mari a, tìpi ere ye ti Yezu àgray ni ti, mis ndahaŋ kay e kidin gatay bu təfəkia ahàr ka Yezu a. ⁴⁶ Ay mis ndahaŋ e kidin gatay bu tərəkioru ka ndam *Feriziyey, təŋgəhadı ere ye ti Yezu àgray ni ana tay. ⁴⁷ Gəďakani ga ndam *maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni akaba ndam Feriziyey ni tàra ticia ma na ti, təzalakabu gəďakani ga ndam Zude ni dek, tədəm : « Nihi maslaŋa hini agray zlam magray ejep dal-dal ti, məgrum ahəməmam ? » ⁴⁸ Tamal məmbrəŋa naŋ a, naŋ àbu agroru zlam gəyaŋ ni nahkay ti, mis dek atəfəki ahàr. Nahkay ndam *Rom atəmbrəŋ leli do : etembedkaba *ahay gəďakani *nəlatani geli na, etijin jiba geli dek. »

⁴⁹ Zal nahaŋ àbu, naŋ gəďakani ga ndam *maŋgalabakabu mis akaba Melefit ke vi nani, slimi gəyaŋ Kayif. Naŋ nakəŋ àhi ana tay ahkado : « Lekələm ti kəsərum araŋa do simiteni. ⁵⁰ Ahàr àdəm mis bəlaŋ amət azuhva ndam jiba geli dek, ti ndam jiba geli ni təmət ba. Amət nahkay ti aŋgıvu ana kəli ti kəsərum do waw ? » ⁵¹ Àdəm nahkay ti pakama gəyaŋ gəyaŋani do ; àhəŋgaraya pakama ge Melefit a, adaba Kayif ti gəďakani ga ndam maŋgalabakabu

mis akaba Melefit ke vi nani palam. Pakama ge Melefit ya àhəŋgaraya ni ti nihi : ahàr àdəm Yezu amət azuhva ndam jiba gayaŋ kwa. ⁵² Yezu amət ti azuhva ndam jiba gayaŋ ciliŋ do, amət ti ga maŋgasikabu ahàr ana bəza ge Melefit ya medeveni ka hađ gərgərani ni dek.

⁵³ Kwa ka fat nani nday nakəŋ tawayay makađ naŋ. ⁵⁴ Yezu àra ècia ma gana ti, àmbrəŋ masawađani e kidiŋ ga ndam Zude bu huya, àsləka òru a kəsa nahaŋ vu. Kəsa nani ti təzalay Efreyim, kà gəvay ge gili. Àra enjua ti ànjəhad eslini akaba ndam mađəbay naŋ ni.

⁵⁵ Ka sarta gani nani ti *Pak, wuməri gəđakani ga ndam Zude ni, ènjia wudađ. Nahkay ndam Zude kay ya a kəsa ndahaŋ bu ni tàsləka, tòru a Zeruzalem ga məbarani ti tiŋi njəlatani day kwa ti təgray wuməri ni. ⁵⁶ Mis ni tòru tìnjua a Zeruzalem a ti teheliŋ eri ga Yezu, ay ti tədi ahàr ndo. Ka ya ti nday təbu a dalaka ga *ahay gəđakani ge Melefit ni bu nahəma, təzlapay e kidiŋ gatay bu, təđəm : « Kəhumi ana ahàr mam ? Kəhumi ana ahàr ti amara ga magray wuməri na waw ? » ⁵⁷ Gəđakani ga ndam maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni akaba ndam Feriziyəŋ ni tawayay təgəs naŋ, nahkay təhi ana mis ahkado : « Ku way way do tamal àsəra məlaŋ ga Yezu ya naŋ àbu na ti məhi ana leli. »

12

Mari abəki tersel ka asak ga Yezu
(*Meciyu* 26.6-13 ; Mark 14.3-9)

¹ Vađ àvu muku tara tagray wuməri ga *Pak ni ti Yezu òru a Betani a kəsa ga Lazar bu. Lazar ti naŋ ya ti àmət, mək Yezu àhəŋgaraba naŋ e kisim ba ni. ² Eslini təzalaki Yezu nakəŋ ka zlam məzumani. Òru ènjua ti Marta ahəlibiyu zlam məzumani ana tay, Lazar ti ni naŋ àbu azum zlam akaba mis ya təzalay tay ni. ³ Ka ya ti

tàbu tázum zlam ni ti Mari òru àna tersel ya tázalay nardu ni, njelatani ge siŋgu kayani, telma ge litir. Àra ènjia àna naŋ a ti àbèki tersel ni ka asak ga Yezu cœeni mæk àtəmadkia àna mähər ga ahər gayan a. Nahkay ahay ni dek ezi tersel tersel a. ⁴ Eslini Zudas Iskariyot bəlan ga ndam *madəbay Yezu, naŋ ya aməsəkumoru Yezu ni, àdəm ahkado : ⁵ « Siŋgu ge tersel ni jik diŋ diŋ mahkər ti təsəkumoru, tidi siŋgu gani ana ndam talaga ndo ni ti kamam ? » ⁶ Zudas àdəm nahkay ti adaba awayay ndam talaga palam do, àdəm nahkay ti adaba naŋ zal akal. Naŋ bay maŋgah siŋgu, ay ti naŋ àbu adafəŋa siŋgu na akal-akal a. ⁷ Ay Yezu àra ècia ma ga Zudas na ti àhi : « Mbrəŋ wal hini, kəhəli muru ba. Àgray nahkay ti adaba naŋ àbu ajalakiuru ahər ka vad ya ti anəməta, atəfiyu nu e evid vu ni. ⁸ Ndam talaga zla nahəma, nday təbu akaba kəli kəlavad. Ay nu zla ti ananjəhad akaba kəli kəlavad do. »

⁹ Ndam *Zude kay tàra ticia Yezu naŋ a Betani ti tòru eslini. Tòru ti azuhva Yezu ciliŋ do ; tòru ti ga moru mipi Lazar naŋ ya ti Yezu àhəŋgaraba naŋ e kisim ba ni daya. ¹⁰ Nahkay gədákani ga ndam *maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni təzlapakabá, tədəm : « Si mijiŋ Lazar daya kwa. » ¹¹ Tədəm nahkay ti adaba ndam Zude kay təmbərəŋa tay a, təgəskabu ma gatay ni va do, təbu təfəki ahər ka Yezu azuhva gayan ya àhəŋgaraba Lazar a ni.

Yezu ahuriyu a Zeruzalem

(*Meciya* 21.1-11 ; Mark 11.1-11 ; Lək 19.28-40)

¹² Hajəŋ gani mis kayani ya tòru a Zeruzalem ga magray wuməri ga *Pak ni ticia Yezu ènjia a Zeruzalem a wudak. ¹³ Nahkay nday nakəŋ təkwhakabaya ahar ga təba a ahar va, mæk təhəraya a kəsa ni ba təŋgwivoru a ma vu. Nday təbu takoru ti təgray salalay, təzləbay Yezu, tədəm : « *Hozana ! Bay Melefit məgri sulum gayan ana maslaŋa

ya ti ara àna slimi gayañ a, nañ bay ga ndam *Izireyel ni !* » ¹⁴ Eslini Yezu àdi ahàr ana azongu, mæk àcəlkiyu katapla. Ere gani àgravu ti akada ya ti àbu mabəkiani a Wakita ge Melefit bu nahkay hi ni :

¹⁵ « Ndam *Siyon, kàgrum angwaz ba. Mənjumoru, bay gekəli nañ tegi ara, àcəlkiyabiya ka wur ga azongu a.† »

¹⁶ Ka sarta gani nani ti ndam *macəbay Yezu ni təsərkaba ere ya àgravu na ndo. Ka sarta ya ti Melefit àzoya Yezu a məlañ masladani gayañ va day kwa ti ma ya ti Melefit àdəmki a Wakita gayañ bu ni àngiaya a ahàr ba ana tay a. Nahkay təsər zlam gani nani àgrakiva ka Yezu a akada ya àbu mabəkiani na.

¹⁷ Ka fat ya ti Yezu àzalay Lazar, àhi « Həraya e mindiviñ ba, » àhəngaraba nañ e kisim ba ni ti, mis ya tōru eslini ni dek tìpia ; nday nakəñ təngəhadì ma gani ana mis ndahañ ni. ¹⁸ Mis kay təngwivoru a ma vu ana Yezu ti azuhva tìcia gayañ ya àgray zlam magray ejep nani na. ¹⁹ Eslini ndam *Feriziyen ni təzlapay e kidin gatay bu, tədəm : « Kislumki ka arañ do ni ti kipum do waw ? Nihi mis ni dek təbu tadəbay nañ ci ni. »

Yezu adəmki ma ka masladani gayañ akaba ka məmət gayañ

²⁰ E kidin ge mis ya tōru ga mazləbay Melefit ka sarta ga wuməri ni bu ni ti ndam *Gres ndahañ day təkibu ka tay. ²¹ Nday nakəñ tərəkioru ke Filip nañ ga kəsa Beceyda ka had *Gelili ni. Təhi : « Bay geli, leli mawayay məbakabu ahàr akaba Yezu. » ²² Filip àra ècia ma gatay na ti àrəkioru ka Andre, mæk nday cəeni tərəkioru ka Yezu, təhi ma gani. ²³ Yezu àra ècia ma gana ti àhi ana tay ahkado : « Nihi sarta ya Melefit azoru nu *Wur ge Mis a məlañ masladani gayañ

* 12:13 Limis 118.25-26. † 12:15 Zakari 9.9.

bu ni ènjia. ²⁴ Nèhi ana kùli nahèma, hilfi ga hay tamal àdiyu a haf vu ndo, èzi ndo ni ti, nañ àbu nahkay zlam gayañ. Ay tamal èzia day kwa ti eri gani afətaya, adək, abay ahàr, ewi bəza kay. ²⁵ Maslaña ya ti awayay ajəgur sifa gayañ ti àmət ba ni ti emijij ; ay maslaña ya ti awayay sifa gayañ a duniya hini bu do ni ti aməjəgur, amələbu àna *sifa ya àndav day-day do ni sawañ. ²⁶ Tamal mis awayay məgru təwi nahèma, mādəbay nu. Ka mələñ ya nu nəvu ni ti bay məgru təwi ni day amələbu eslini. Tamal mis ègia bay məgru təwi a ti, Baba amazləbay nañ. »

²⁷ Yezu àdəm keti : « Nihi ti məbəruv àbu atukaba. Nədəm hi ti mam ? Nədəm : “Bəba, nəcakay daliya a sarta hini bu ba” zla tək ? Nədəm nahkay do, adaba nàra ti ga macakay daliya a sarta hini bu. ²⁸ Bəba, gray zlam ti mis tâzləbay kur. » Eslini dəngu àhəndabiyu a hudf melefıt bu nahkay hi : « Nàgra zlam ya ti mis tâzləbaki nu na àndava, anagra y zlam nahañ keti ti mis tâzləbaki nu. » ²⁹ Mis ye eslini ni tàra ticia dəngu ya àhəndabiya na ti mis ndahañ e kidıñ gatay bu tədəm : « Avər àdi aday. » Mis ndahañ ti ni tədəm : « *Məslər ge Melefıt àhibiyu ma. » ³⁰ Ay Yezu àhi ana tay ahkado : « Dəngu hini ya àhəndabiyu ni ti, àhənday ti azuhva nu do, àhənday ti azuhva kùli sawañ. ³¹ Nihi ti sarta ga magrafəña seriya kè mis ga duniya ènjia, nihi ti tara tagaray bay magədavani ya agur duniya ni. ³² Ay nu ti ka fat ya ti atəzoru nu agavəla nahèma, anazalakaboru mis dək afa goro. »

³³ Yezu àdəm nahkay ti awayay adafaki ahəmamam amara məmət ni. ³⁴ Eslini mis dal-dalani ni təhəngrifəñ, təhi : « Leli məjənga a Wakita ge Melefıt ni bu ni ti, *Krist *Bay gədəkani ya amara ni ti amələbu ga kañgay-kañgayani. Ay nak kədəm ahàr àdəm təzoru Wur ge Mis agavəla ti kamam ? Wur ge Mis nani ti way ? » ³⁵ Yezu àhəngrifəñ ana tay, àhi ana tay ahkado : « Masladani

àbu asladi ana kùli ga hayaṅani. Ka ya ti masladani àbu ti sawadumoru ; do ni ziṅ-zிṅeni ara adi ahàr ana kùli. Adaba maslaṅa ya ti asawaday e ziṅ-zிṅeni bu ni ti àsər mēlaṅ ya akoru ni do. ³⁶ Ka ya ti masladani àbu e kidiṅ gekùli bu ni ti, fumki ahàr ka Bay ya ti avi masladani ana kùli ni. Tamal kəgrum nahkay ti kigum ndam masladani. »

Yezu àra àdəma ma nana ti, àsləka, àbufəṅa kà tay a.

Ndam Zude tàwayay məgəskabu ma ga Yezu do

³⁷ Ku tamal Yezu àgra zlam magray ejep a dal-dal kè meleher ge mis dal-dalani na nəṅgu ni, mis ni tàwayay məfəki ahàr ndo. ³⁸ Nahkay pakama ge Melefit ya Izayi àhəṅgri ana mis ni àgrava àndava. Pakama gani nani ti nahkay hi :

« Bay goro, ma geli ya ti mədəm ni ti, way àgəskabá way ? Bay geli àdəfiaba njəda gayəṅ a ti ana way ? †»

³⁹ Ndam nday nani təfəki ahàr ka Yezu do ni ti, Izayi àdəmki ma ka tay a daya. Àdəm ahkado :

⁴⁰ « Melefit àwulufa tay a, àgray ti təjalay ahàr sulumani ba.

Àgray nahkay ti, awayay ti tipì divi ba, təsər zlam ba, awayay ti tàmbatkaba majalay ahàr gatay a ba daya.

Nahkay Melefit àdəm : “Tamal tàmbatkaba ti, akal nàhəṅga tay a.” § »

⁴¹ Izayi àdəm nahkay ti adaba èpia Yezu naṅ àbu a masladani ge Melefit ba àndava. Àra èpia naṅ a nahkay ti àdəmki ma.

⁴² Ku tamal nahkay nəṅgu ni mis ndahaṅ e kidiṅ ga gədákanì ga ndam *Zude bu kay təfəki ahàr ka Yezu a. Ay ti təhi ma gani ana mis vay-vay ndo, adaba aṅgwaz àwərfəṅa tay kà ndam *Feriziyəṅ a, tədəm bi atəhi ana tay təhuriyu a ahay ga *mahəṅgalavù Melefit vu va ba.

† 12:38 Izayi 53.1. § 12:40 Izayi 6.9-10.

⁴³ Nahkay nday gani tawayay magray zlam ya ti àbɛlafəŋ kè mis ni àtama ya ti àbɛlafəŋ kè Melefit na sawaŋ.

Yezu agrafəŋa seriya kè mis àna pakama gayaŋ ya àdɛm na

⁴⁴ Yezu àdɛm ma kay kay, àdɛm : « Maslaŋa ya ti afəku ahar nahəma, afəki ahàr ti ka nu do ; afəki ahàr ka Bay ya ti àslərbìyu nu ni. ⁴⁵ Maslaŋa ya ti naŋ àbu epi nu ni ti, naŋ àbu epi Bay ya ti àslərbìyu nu ni. ⁴⁶ Nu nàra a duniya va ti ga masladì mələŋ ana mis. Nahkay ku way way do afəku ahàr ti ànjəhad e ziŋ-zìŋeni bu va do. ⁴⁷ Tamal mis ècia ma goro na mək àgəskabu do nahəma, bay ya agrafəŋa seriya ni ti nu do. Adaba nu nàra a duniya va ti ga mahəŋgay mis, do ni ti ga magrafəŋa seriya kà tay a do. ⁴⁸ Maslaŋa ya ti àwayay nu do, àgəskabu pakama goro do ni ti, seriya aməgəs naŋ : ka mandav ga duniya atəgəs naŋ àna seriya ti àna pakama goro ya nɛdɛm ni dɛk. ⁴⁹ Ay ma goro ya nɛdɛm dɛk ni ti nu nɛdɛm àna ahàr goro goroani do. Pakama goro ya nəhi ana mis akaba ya nɛcahi ana mis ni ti Baba goro àslərbìyu nu ga məhiani ana tay. ⁵⁰ Iy nəsəra, pakama ga Baba goro ya àhi ana mis ni ti, tamal təgəskabá ti nday təbu àna *sifa ya àndav dáy-dáy do ni àndava. Pakama goro ya nɛdɛm ni, nɛdɛm ti akada ga Baba ya àhu nəhi ana mis ni. »

13

Yezu abari asak ana ndam madɛbay naŋ ni

¹ Àgəjəni vad bələŋ ga mara magray wuməri ga *Pak ti, Yezu àsəra sarta gayaŋ ga masləkana a duniya ba ga moroni afa ga Bəŋani ènjia. Yezu àwaya ndam gayaŋ ya tadɛbay naŋ a duniya bu na dal-dal, nahkay ku ka ya ti ara amət ni àmbrəŋ mawayay tay do. ² Yezu akaba ndam madɛbay naŋ ni təbu təzum zlam ga mələkarawa. Ka sarta gani nani *Seteni àvia majalay ahàr ana Zɛdas wur ga

Simu Iskariyot ga mäsəkumoru Yezu a àndava. ³ Yezu ti àsəra Melefit àvia njəda ga mægur zlam a dek. Àsəra nañ àsləkabiya afa ge Melefit a, amaŋgoru afa gani daya. ⁴ Àsəra nahkay ti ècikfiŋa kà zlam məzumani na cəkwaɗ, àzakaba mugudi gayañ na mək àzay azana nahañ, àwəlvu àna nañ dərkəɗ. ⁵ Eslini àcahvīyu yam e hijid vu, ànjəki ka məbari asak ana ndam maɗəbay nañ ni mək atəmaɗkia yam na ka asak gatay na àna azana ya àwəlvu àna nañ na.

⁶ Àra ènjikia ka Simu Piyer a ga məbari asak na ti, Simu Piyer nakəŋ àhi ahkado : « Nak ti kabaru asak aw, Bay goro ! » ⁷ Eslini Yezu àhəŋgrifəŋ, àhi : « Nihi ti ere ye ti nu nagray ni kəsərkaba fañ do, akəsərkaba ti kama kwa. » ⁸ Piyer àhi : « Day-day nəwayay ti nak kàbaru asak do. » Yezu àhi : « Tamal nəbaru ndo ni ti nak mis goro do. » ⁹ Simu Piyer nakəŋ àhi : « Tamal nahkay ti kàbaru asak ciliŋ ba : baru ahar akaba ahàr daya, Bay goro ni. » ¹⁰ Yezu àhi : « Maslaŋa ya àbara ni ti [abaray asak ciliŋ do ni ti] àbaray vu gayañ va do, aɗaba vu gayañ ni dek ègia njəlatana. Lekuləm ti kīguma njəlatana, ay ti lekuləm dekeni do. » ¹¹ Yezu àhi ana tay « Lekuləm dek njəlata do » ni ti aɗaba àsəra maslaŋa ya ti ara asəkumoru nañ na àndava.

¹² Yezu nakəŋ àra èndeveriŋa məbari asak ana tay a ti, àzay mugudi gayañ ni, àfakabu mək àŋga ka məlaŋ ga zlam məzumani na. Eslini àhi ana tay ahkado : « Ere ye ti nəgri ana kuli ni ti kəsəruma waw ? » ¹³ Lekuləm kəbum kazalum nu “Musi, Bay geli” ti, nani ti jiri gekuli, aɗaba nu Musi gekuli, nu Bay gekuli eɗeɗiŋ. ¹⁴ Ay nu Musi gekuli, Bay gekuli ni tekeɗi nəbaria asak ana kuli a ti, ahàr àɗəm e kidiŋ gekuli bu ni ti maslaŋa nahañ məbari asak ana maslaŋa nahañ. Njumki kwa kani, kəgrumoru kama kama. ¹⁵ Ere ye ti nəgri ana kuli kani ni ti nəɗəfikiki divi ana kuli : grumi ana mis akada goro ya nəgri ana kuli ni. ¹⁶ Nəhi

ana kuli nahəma, maslaŋa ya agri tūwi ana mis ni ti àtam bay ya ti naŋ agri tūwi ni do. Maslaŋa ya təslər naŋ ni ti àtam bay ya ti àslər naŋ ni do. ¹⁷ Nihi kəsəruma nahkay nahəma, grum tūwi akada ya nədəfiki ana kuli kani ni. Tamal kəgrum nahkay ti akəmərumvu. »

¹⁸ Yezu àhi ana tay keti : « Ma goro ya nədəm ni ti nədəmki ke kuli, lekulum dekeni do, adaba nəsəra ndam goro ya nədaba tay a na. Àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit ni bu nahkay hi : “Maslaŋa ya ti məbu məzumkabu zlam kəlavadani ni àmbatuva ahàr va.” * Ahàr àdəm pakama nani agravu kwa. ¹⁹ Wudaka ere gani ara agravu ti nəhivù ana kuli. Nəhiva ana kuli a ti, ka ya ti ere gani amagravu ni ti akəsərumki nu gani, nu nəbu. ²⁰ Nəhi ana kuli nahəma, maslaŋa ya ti àgəskabá maslaŋa ya ti nəslər naŋ na ti àgəskabá nu nuana daya. Maslaŋa ya ti àgəskabá nu a ni ti àgəskabá Bay ya ti àslərbiyu nu na daya. »

Yezu adəmki ma ka maslaŋa ya ti ara asəkumoru naŋ ni

(Meciya 26.20-25 ; Mark 14.17-21 ; Lək 22.21-23)

²¹ Yezu àra àdəma ma nahkay ti bəruv àtikaba. Àdəm : « Nəhi ana kuli nahəma, biliŋ gekuli aməsəkumoru nu. »

²² Ndam madəbay naŋ ni tàra ticia ma gayaŋ na ti tàmənjavu e eri vu e eri vu, tədəm : « Àdəmki ma hini ti àki ka way ? » ²³ Eslini bəlaŋ e kidiŋ ga ndam *madəbay Yezu ni bu, naŋ ya ti Yezu awayay naŋ kayani ni, naŋ àbu prid kà gəvay ga Yezu. ²⁴ Nahkay Simu Piyer àdadi ahàr, awayay ti mihindifiŋa slimi ga maslaŋa nana kà Yezu a. ²⁵ Naŋ ya ti Yezu awayay naŋ kayani ni àra àsəra ere ye ti Piyer awayay ahi na ti, àzoru ahàr gayaŋ gwar ka məbəruf ga Yezu mək əhindifiŋa kà Yezu a, àhi : « Maslaŋa gani nani ti way, Bay goro ? » ²⁶ Yezu

* 13:18 Limis 41.10.

àhəŋgrifəŋ, àhi : « Maslaŋa ya ti anasaya vaŋgwala, anahəndakiaya eli a, anəvi ni ti, nani naŋ gani. » Àra àdəma nahkay ti àhəndakiaya eli a ka vaŋgwala na mək àvi ana Zudas wur ga Simu Iskariyot. ²⁷ Zudas nakəŋ àra àza vaŋgwala na ti *Seteni àhuriviyu həya. Nahkay Yezu àhi : « Təwi gayak ya kara kagraj ni ti gray weceweci. »

²⁸ E kidiŋ gatay ya təzum zlam ni bu ni maslaŋa ya ti àsər Yezu àhi ma gani ana Zudas kamam ni ti àbi, si Zudas Zudasani ciliŋ. ²⁹ Zudas ti naŋ bay məgəsi siŋgu ana tay, nahkay ti mis ndahaŋ e kidiŋ ga ndam madəbay Yezu ni bu təhi ana ahàr bi Yezu àhi ana Zudas mōru məsəkumbiya zlam ga magray wuməri a, ahkay do ni bi àhi mōru məvi zlam ana ndam talaga. ³⁰ Ay Zudas àra àza vaŋgwala na ti àhəraya e mite va həya. Sarta gani nani ti məlavad.

Divi məweni ga Yezu ya adəfiki ana ndam gayaŋ ni

³¹ Zudas nakəŋ àra àsləka ti Yezu àhi ana nday ndahaŋ ni ahkado : « Nu *Wur ge Mis nahəma, nihi ti sarta goro ènjia, mis atəsər nu gədəkani, atazləbay nu. Nahkay azuhva nu ti mis atəsər Melefit day naŋ gədəkani, atazləbay naŋ. ³² [Mis atəsər Melefit naŋ gədəkani atazləbay naŋ] nahkay ti, Melefit Melefiteni àna ahàr gayaŋ day ara agray ti mis təsər nu Wur ge Mis ti nu gədəkani, ara agray ti təzləbay nu. Ara agray nahkay wudak.

³³ « Bəza goro ni, nara nəmbərbu kəli wudak, sarta goro àvu kay va bi. Anasləka ti, akədəbum mələŋ goro. Ay ma goro ya nəhi ana ndam *Zude ni ti nəhi ana kəli daya : Mələŋ goro ya anoru ni ti lekələm ekinjumiyyu koksah. ³⁴ Nihi nahəma nədəfiki divi məweni ana kəli, ahàr àdəm kəgrum kwa. Divi gani nihi : wayumvu. Nawayay kəli, nahkay ahàr àdəm lekələm day wayumvu akada goro ya

nàwayay kùli ni. ³⁵ Tamal kawayumvu nahkay ti, mis dek atəsər lekùlum ndam madəbay nu. »

Yezu àhi ana Piyer : « Akədəm kəsər nu do »

(Meciyu 26.31-35 ; Mark 14.27-31 ; Lük 22.31-34)

³⁶ Eslini Simu Piyer àhi ahkado : « Kara kakoru eley, Bay goro ? » Yezu àhənggrifəj, àhi : « Məlaŋ goro ya nara nakoru ni ti, kisliki madəboru nu nihi koksah. Ay kama kama ti akadəboru nu. » ³⁷ Piyer àhi : « Bay goro, ku takad nu azuhva nak nəŋgu ni nəgəskabu. Nahkay ti nisliki madəboru kur nihi koksah ti kamam ? » ³⁸ Yezu àhi : « Kədəm ku takad kur azuhva nu nəŋgu ni kəgəskabu ti ededŋ aw ? Nəhuk nahəma : wudaka agwazl azlah ti akədəm sak mahkər kəsər nu do timey ! »

14

Yezu ti naŋ divi ga moroni afa ge Melefit

¹ Yezu àhi ma ana ndam madəbay naŋ ni keti, àhi ana tay ahkado : « Araŋa àhəli ahər ana kùli ba. Fumki ahər ke Melefit ; fumku ahər daya. ² Afa ga Baba goro ti məlaŋ àbiyu kay. Nəhia ana kùli a nakoru nəslamativù məlaŋ ana kùli. Tamal məlaŋ ni aləbiyu bi ti, akal nəhi ana kùli ndo waw ? ³ Ka ya ti anəslamativabiya məlaŋ na ana kùli a ni ti anaŋga afa gekùli a, anəhəloru kùli afa goro, ti lekùlum kànjuhədum ka məlaŋ goro ya nanjuhəd ni bilegeni. ⁴ Məlaŋ goro ya nakoru ni ti, lekùlum kəsəruma divi gana àndava. » ⁵ Tumas àhi : « Bay goro, məlaŋ ya kakoru ni tekeđi məsər do ni ti, məsər divi gani ti ahəmamam ? » ⁶ Yezu àhi ahkado : « Divi, jiri, sifa ti nu gani. Maslaŋa àbi akoru afa ga Baba àna divi nahəj bi, si àna nu kwa. ⁷ Tamal kəsəruma nu a ti akal kəsərura Baba daya. Ay nihi nəŋgu kəsəruma naŋ a, kipuruma naŋ a àndava. »

⁸ Eslini Filip àhi : « Bay goro, dǎfiki Bəbuk ana leli ti, nahkay èslia geli a huya. » ⁹ Yezu àhi : « Nihi nǎpəsa akaba kuli a ti, kəsər nu do kekileŋa waw, Filip ? Maslaŋa ya èpia nu a ti èpia Baba. Kəhu nǎdǎfiki Baba ana kuli ti kamam ? ¹⁰ Nu nǎbu akaba Baba akadǎ mis bəlaŋ, Baba day naŋ àbu akaba nu akadǎ mis bəlaŋ ti kəgəskabu do aw ? Ma goro ya nəhi ana kuli ni ti nəhi ana kuli àna ahàr goro goroani do. Agray tǎwi ti Baba naŋ ya àbu akaba nu akadǎ mis bəlaŋani ni sawaŋ. Naŋ àbu agray tǎwi ti akadǎ gayaŋ ya awayay ni. ¹¹ Gəsumuki ma goro ya nəhi ana kuli : “Nu nǎbu akaba Baba akadǎ mis bəlaŋ, Baba day naŋ àbu akaba nu akadǎ mis bəlaŋ” ni. Ay ku tamal kəgəsumkabu ma hini ya nəhi ana kuli ni do nəŋgu ni, gəsumkabá ma gana azuhva tǎwi ya nǎbu nagray na.

¹² « Nəhi ana kuli nahəma, maslaŋa ya ti àfəkua ahàr a ti amagraj tǎwi akadǎ goro ya nǎbu nagray ni. Maslaŋa gani nani amagraj tǎwi amatam goro ya nǎbu nagray ni, adaba nǎbu nasləka nakoru afa ga Baba. ¹³ Tamal kəsəruma lekuləm ndam goro mək kihindəm zlam azuhva nani nahəma, anagraj. Anagraj nahkay ti adaba nawayay ti mis dək tǎzləbay Baba àna tǎwi goro ya nagray ni. ¹⁴ Nahkay tamal kihindəmfua zlam a adaba lekuləm ndam goro ti anagraj. »

Yezu adəm aməsləribiyu Məsuf Njəlatani ana ndam gayaŋ

¹⁵ « Tamal kawayum nu ti akəgrum ere ye ti nəhi ana kuli grum ni. ¹⁶ Nahkay ti nu anahəŋgalay Baba mək aməsləribiyu Maslaŋa nahaŋ ana kuli ga məjənaki kuli, ti mǎnjəhad akaba kuli ga kaŋgay-kaŋgayani. ¹⁷ Naŋ ti Məsuf Jireni. Ndam ga *duniya tisliki məgəskabu naŋ koksah, adaba ti pi naŋ do, təsər naŋ do daya. Ay lekuləm ti kəsəruma naŋ a àndava, adaba naŋ àbu akaba kuli, aməhuriviyu ana kuli a vu vu. ¹⁸ Anəmrəŋ kuli ti kīgum

bəza kuda do : anərgəkia ke kəli a. ¹⁹ Sarta àvu gəzit ti ndam ga *duniya etipi nu va do, lekələm ti ekipəm nu adaba nu nəbu àna sifa, lekələm day akələmbu àna sifa. ²⁰ Ka fat nani ti akəsərüm nu nəbu akaba Baba akada mis bəlañ, lekələm akaba nu, nu day akaba kəli akada mis bəlañ. ²¹ Maslaña ya ti ècia ere ye ti nəhi ana kəli grum na, àmbrəñ do agray ni ti, maslaña nani ti awayay nu edediñ. Tamal mis awayay nu ti, Baba goro amawayay nañ, nu day anawayay nañ, anərgəzlivu aməsər nu. »

²² Eslini Zəd èhindifiña ma. (Zəd ti nañ nani Zədas Iskariyot do.) Àhi : « Bay goro, kədəm akañgəzlivu ana leli ciliñ, kəñgəzlivu ana ndam ga duniya do ni ti ahəmamam ? » ²³ Yezu àhəñgrifəñ, àhi : « Tamal mis awayay nu nahəma, aməgəskabu ere ye ti nəhi ana mis tığray ni. Nahkay ti Baba goro amawayay nañ, mək leli ata Baba amara afa ga maslaña gani nana, amanjəhadkəbu akaba nañ. ²⁴ Ay maslaña ya ti àwayay nu do ni ti àgəskabu ere ye ti nəhi ana mis tığray ni do. Ma ya ti nəhi ana kəli, kəbum kicəm ni ti ma ga ahər goro goroani do : ma ga Baba, Bay ya àslərbiyu nu ni. ²⁵ Ma hini ti nəhia ana kəli a ka ya ti nu nəbu akaba kəli na. ²⁶ Ay Maslaña ya ti Baba aməslərbiyu ana kəli ga məjənaki kəli ni ti, aməslərbiyu nañ ti azuhva nu. Maslaña nani ti *Məsuf Njəlatani : nañ gani amacəhi zlam dək ana kəli, mək aməgray ti kəsərümki ka zlam ya nəhi ana kəli ni dək.

²⁷ « Ere ye ti nəmbribu ana kəli ni ti manjəhad sulumani. Anəgray ti kənjəhadum àna sulumani goro ya nəgri ana kəli ni. Nəgri sulum gani nani ana kəli ti akada ga ndam ga duniya ya tagray sulum ni do. Anəwəz àwər kəli ba, araña àhəli ahər ana kəli ba. ²⁸ Kicəma, nəhi ana kəli ahkado : “Nasləka, kələñ gani anəñga afa gekəli a.” Tamal kawayum nu ti, nasləka ti akal kəmərümvu, adaba nakoru afa ga Baba. Baba ti àtam nu. ²⁹ Zlam gani ti

àgravu faŋ ndo, ay nèhi ma gani ana kùli kwa nihi ti, adaba nawayay ti ka ya ti amagravu ni ti kâfumku ahàr. ³⁰ Nihi ti nindeveriŋ ma goro ya nèhi ana kùli ni wudak, adaba bay magədavani ya agur duniya ni naŋ àbu ara. Maslaŋa gani nani ti èslikè do, ³¹ ay naŋ àbu ara ti, ti ndam ga duniya tâsər nu nawayay Baba akaba tâsər nagray ere ye ti Baba àhu nàgray ni. Cikùmaba, məsləkuma ahalay a. »

15

Yezu azay mazavu ga məŋ ga zlam akaba ahar gani məbalani ni

¹ « Məŋ ga zlam ededīŋeni ti nu gani. * Bay ya àjav ni ti Baba. ² Ndam goro ti akada ahar ga məŋ ga zlam ni. Tamal ahar gani bəlaŋ èwi bəza do ni ti Baba ekelfiŋa. Ay tamal ahar gani ewi bəza ti Baba aslamalay àna məbafəŋana, awayay ti mīwīkivu bəza. ³ Ma goro ya nèhi ana kùli ni ti àslamala kùli a, kīguma njəlatana. ⁴ Lekuləm akaba nu ti miğuma akada mis bəlaŋ a ; nahkay njəhaduma akaba nu a akada goro ya nanjəhad akaba kùli na. Ahar ga məŋgəhaf ti tamal àfəŋ kà məŋgəhaf ni bi nahəma, ahar gani nani èwi bəza koksah. Lekuləm day tamal kəfum kà nu bi nahəma, akəgrumu təwi koksah.

⁵ « Məŋgəhaf ti nu ; lekuləm ti ahar gani. Maslaŋa ya ti naŋ àbu akaba nu, nu day nu nəbu akaba naŋ nahəma, maslaŋa gani nani agru təwi sulumani, naŋ akada ga ahar ga məŋgəhaf ya àfəŋ kà məŋ gani, ewi bəza kay ni. Nədəm nahkay ti adaba tamal nu nəkibu ke kùli bi ti kislumki magray təwi koksah. ⁶ Tamal mis naŋ àbi akaba nu va bi ti, naŋ akada ahar ga məŋgəhaf ya təkelfiŋa tizligoya, ekuli ni. Ahar ga məŋgəhaf nday nani ti taŋgaskabu təbiyu a aku vu, aku azumaba ni. ⁷ Tamal lekuləm kəbum akaba

* ^{15:1} Məŋ ga zlam ya Yezu àdəmki ma ni ti *viŋ.

nu, kèbum kəgəsumkabu ma goro nahəma, hindum ere ye ti kawayum ni, nahkay Melefit aməvi ana kuli. ⁸ Ere ye ti agray ti mis tâzləbaki Baba goro ni ti nihi : grum tawi kay akada ga ahar ga məngəhaf ya ewi bəza kayani ni, nahkay mis təsər lekulum ndam madəbay nu edediŋ. ⁹ Baba awayay nu, nu day nawayay kuli akada gayan ya awayay nu ni. Nawayay kuli nahkay ti, njəhaduma akaba nu a. ¹⁰ Nu ti nəbu nagraj ere ye ti Baba àhu gray ni ; nahkay awayay nu, nu nanjəhad akaba naŋ. Nahkay day tamal lekulum kəgrum ere ye ti nəhi ana kuli grum ni ti nawayay kuli, kanjəhadum akaba nu.

¹¹ « Nəhi ana kuli nahkay ti, nawayay ti kəmərumbu akada goro ya nəmərumbu ni. Nawayay ti kəmərumbu dal-dal, ti məmərani gani mīsliva ana kuli a vu va. ¹² Ere ye ti nəhi ana kuli grum ni ti nihi : Wayumbu akada goro ya nawayay kuli ni. ¹³ Tamal mis awayay zləbəba gayan, əgəskabá ti təkaf naŋ azuhva tay a nahəma, maslaŋa nani ti maslaŋa əbi awayay mis ətam gayan ni bi. ¹⁴ Tamal lekulum kəgrum ere ye ti nəhi ana kuli grum ni ti, lekulum zləbəba goro. ¹⁵ Nəzalay kuli ndam məgru tawi va do, adaba bay magray tawi ti əsər ere ye ti bay ya naŋ agri tawi agray ni do. Nəzalay kuli ti zləbəba goro, adaba nəhia ere ye ti Baba goro àhu na dek ana kuli a. ¹⁶ ŋgay lekulum kədumaba nu a ti kəhumi ana ahər ba. Nu nədaba kuli a sawan. Nədaba kuli a ti ga məgrumu tawi nday hini : mara məgru zlam sulumani akada ga ahar ga məngəhaf ya ewi bəza sulumani ni. Zlam gani nday nani sulumani ni ti nawayay tiji ba. Nahkay tamal kəsəruma lekulum ndam goro mək kihindumfiŋa zlam kà Baba azuhva nani nahəma, Baba aməgri ana kuli. ¹⁷ Ere ye ti nəhi ana kuli grum ni ti nihi : Wayumbu. »

Ndam ga duniya tizirey Yezu akaba ndam madəbay naŋ ni

¹⁸ « Tamal ndam ga *duniya tɛ̀bu tizirey kɛ̀li ti, sɛ̀ruma tizirey nu enji gekɛ̀li. ¹⁹ Tamal lekɛ̀lɛ̀m ndam ga duniya ti akal ndam ga duniya tawayay kɛ̀li, adaba tawayay ndam gatay. Ay lekɛ̀lɛ̀m ti ndam ga duniya do. Nu nɛ̀daba kɛ̀li a ti nɛ̀dekaba kɛ̀li akaba ndam ga duniya ; nday gani tizirey kɛ̀li ti azuhva nani. ²⁰ Sɛ̀rumki ka ma goro ya nɛ̀hi ana kɛ̀li : “Maslaɲa ya agri tɛ̀wi ana mis ni ti àtam bay ya ti naɲ agri tɛ̀wi ni do” ni. Tamal tɛ̀grua daliya ti atɛ̀gri daliya ana kɛ̀li daya. Tamal tɛ̀gɛ̀sukia ma ti atɛ̀gɛ̀siki ma ana kɛ̀li daya. ²¹ Atɛ̀gri zlam nday nani dɛ̀k ana kɛ̀li ti azuhva lekɛ̀lɛ̀m ndam goro, adaba tɛ̀sɛ̀r Bay ya ti àslɛ̀rbiyu nu ni do. ²² Tamal nàra ndo, nɛ̀hi ma ana tay ndo nahɛ̀ma, akal nday ndam magudar zlam do. Ay ti nàra, nɛ̀hia ma ana tay a, nahkay nday ndam magudar zlam, atɛ̀tamfɛ̀ɲa kà seriya koksah.

²³ « Maslaɲa ya ti ezirey nu ni ti maslaɲa gani nani ezirey Baba daya. ²⁴ Tamal nàgray zlam ya mis tàgray dɛ̀y-dɛ̀y do ni e kidɛ̀ɲ gatay bu ndo ni ti, akal nday ndam magudar zlam do. Nihi ti tìpia tɛ̀wi goro ya nàgray na. Ay ku tìpia nɛ̀ngu ni tɛ̀bu tizirey nu, tɛ̀bu tizirey Baba daya. ²⁵ Ay agravu nahkay ti, ti pakama ya àbu mɛ̀bɛ̀kiani e *Divi gatay bu ni màgravu. Pakama gani nani ti nihi : “Tizirey nu masakani, day nɛ̀gri araɲa ana tay ndo.” †

²⁶ « Ay Məsuf ge jiri naɲ ya anɛ̀slɛ̀rbiyu ana kɛ̀li kwa afa ga Baba ni, amara ga mɛ̀jɛ̀naki kɛ̀li a. Amaslɛ̀kabiya kwa afa ga Baba eminjikia ke kɛ̀li a ti amagrakua sedi a. ²⁷ Lekɛ̀lɛ̀m day akɛ̀grumkua sedi a, adaba kwa ka mɛ̀njɛ̀ki ge tɛ̀wi goro lekɛ̀lɛ̀m kɛ̀bum akaba nu. »

16

¹ « Nɛ̀hi ma gani ana kɛ̀li ti adaba nawayay ti kɛ̀fumku ahàr, kɛ̀mbrɛ̀jum ba. ² Atagaraya kɛ̀li a ahay ga

† 15:25 Limis 35.19 ; 69.5.

*mahəŋgalavù Melefit ba. Ay atəgri ana kùli nahkay cilin do : sarta nahaŋ amara ; ka sarta gani nani ti maslaŋa ya ti amabazl kùli ni ti aməhi ana ahàr agray ere ye ti Melefit awayay ni. ³ Atagraj nahkay ti adaba tèsər Baba do, tèsər nu do daya. ⁴ Ay nəhi ma gani ana kùli ti, adaba sarta gani eminjia ti akəsərumki ka ma gani, nəhia ana kùli a àndava. Ma gani hini nəhi ana kùli ka mənjàki ge tawi geli ndo, adaba nu nəbu akaba kùli mba. »

Tawi ga Məsuf Njəlatani ya agray ni

⁵ Yezu àdəm keti : « Nihi ti nasləka, nakoru afa ga Bay ya ti àslərbiyu nu ni. Ay “Kəkoru eley” ti maslaŋa àbi ehindifua e kidin gekùli ba bi. ⁶ Ma hini ya nəhi ana kùli ni ti àhəlia ahàr ana kùli a. ⁷ Ay ma hini ya nəhi ana kùli ni ti ma ge jiri : hojo nasləka, adaba tamal nasləka ndo ni ti, maslaŋa ya ti nədəm anəslərbiyu ana kùli ga məjənaki kùli ni ti amara do. Nahkay anasləka ti akəŋgətum zlam sulumani, adaba tamal nasləka ti anəslərbiyu naŋ ana kùli. ⁸ Ka ya ti eminjia ni ti amədəfiaba zlam ana ndam ga *duniya ; zlam gani nani ti ndam ga duniya tèsərkaba lala do. Ere ye ti amədəfiaba ana tay a, awayay ti tèsərkaba lala ni ti nihi : zlam magudarani ge mis, jiri ge Melefit, seriya ge Melefit. ⁹ Àki ka zlam magudarani ti amədəfiaba ana tay a nday təbu tagudar zlam, tèsər do. Zlam gatay ya tagudar ni ti nihi : təfəku ahàr do. ¹⁰ Àki ke jiri ge Melefit ti amədəfiaba ana tay a tèsər ma gani do. Ere ye ti adafaki Melefit naŋ jireni ni ti nihi : nasləka nakoru afa ga Baba, ekipəm nu e eri vu va do. ¹¹ Àki ka seriya ge Melefit ti amədəfiaba ana tay a tèsər ma gani do. Ere ye ti adəfiki seriya ge Melefit ana tay ni ti nihi : bay magədavani ya agur duniya ni ti Melefit àgəsa naŋ àna seriya àndava.

¹² « Zlam àbu kay nawayay nəhikivu ana kùli, ay ti nəhi ana kùli do, adaba kisləmki məgəskabani faŋ do.

¹³ Məsuf ge jiri ni eminjia ti amədfəfiki divi ge jiri ana kəli, aməhiaba ma gana dek ana kəli a. Ma ya ti aməhi ana kəli ni ti ma ga ahər gayaŋ gayaŋani do ; aməhi ana kəli ti ma ya ti naŋ èci ni ciliŋ. Aməhi ere ye ti amagravu ni dek ana kəli daya. ¹⁴ Amadafaki ahəmamam nu gədfakani ni, adaba emici ma goro mək aməhi ma gani ana kəli. ¹⁵ Zlam ga Baba dek ti goro. Nədfəm Məsuf ge jiri ni emici ma goro, aməhi ana kəli ni ti azuhva nani. »

Ndam ga Yezu atəjalay ahər, kələŋ gani atəmərvu

¹⁶ Yezu àhi ana tay keti : « Kama gəzit ti ekipəm nu do, ay kama gani gəzit ti ekipəm nu keti. » ¹⁷ Ndam madəbay naŋ ni tàra ticia ma gayaŋ na ti ndahaŋ e kidiŋ gatay bu tədfəm : « Àdfəm : “Kama gəzit ti ekipəm nu do, ay kama gani gəzit ti ekipəm nu keti” akaba àdfəm : “Nasləka nakoru afa ga Baba” ti, àdfəm nahkay ti ahəmamam ? » ¹⁸ Tədfəm : « Ma gayaŋ ya àdfəm “Kama gəzit” ni ti awayay adəmvaba mam ? Leli miciaba ma gana do. » ¹⁹ Yezu àra àsəra tawayay tihindifiŋa ma na ti àhi ana tay ahkado : « Ma goro ya nəhi ana kəli : “Kama gəzit ti ekipəm nu do, ay kama gani gəzit ti ekipəm nu keti” ni ti, kəbum kazlapumki e kidiŋ gekəli bu. ²⁰ Nəhi ana kəli nahəma, lekələm ti ekitəwəm, akandavum kuda, ay ndam ga *duniya ti ni atəmərvu. Akəgrum daliya, ay daliya gekəli ni amandav, mək akəmərvmu.

²¹ « Nazay mazavu gani : akəgrum daliya akadə ga wal a huđ awayay ewi wur ni. Wal ni agray daliya adaba sarta gayaŋ ènjia. Emiweya wur na ti àjalaki ahər ka daliya gayaŋ ya agray ni va do ; amərvu adaba èweya mis a duniya va. ²² Nihi ti lekələm day kəbum kəgrum daliya nahkay. Ay enipi kəli keti : ka sarta gani nani ti akəmərvmu ; maslaŋa àbi amacafəŋa kəli kà məmərvani nana bi.

²³ « Ka fat gani nani ti pakama àbi ekihindumfua bi. Nèhi ana kuli nahəma, tamal kəsəruma lekulum ndam goro a mək kihindumfiņa zlam kà Baba azuhva nani nahəma, Baba aməvi ana kuli. ²⁴ Kekileņa ka ya ti kihindumfiņa zlam kà Baba ni ti ŋgay lekulum ndam goro ti kəhumi faņ ndo. Hindumfiņa ; tamal kihindumfiņa nahkay ti akəŋgətum mək akəmərumvu dal-dal, araņa amacafəņa kuli kà məmərvana do. »

Yezu èyefiņa kà duniya àndava

²⁵ « Nèhi ma gani dek ana kuli ti àna ma *gozogul. Ay sarta àbu ara ti anəhi ma ana kuli nahkay va do. Ka sarta gani nani ti anədəmki ma ka Baba vay-vay. ²⁶ Ka fat nani ti ekihindumfiņa zlam kà Baba adaba lekulum ndam goro. Ŋgay anahəŋgali naņ ana kuli ti nədəm do, ²⁷ adaba naņ naņani àna ahàr gayəņ awayay kuli. Awayay kuli ti adaba lekulum kəbum kawayayum nu, kəgəsumkabá nàsləkabiya afa gayəņ a. ²⁸ Edeđiņ nàsləkabiya afa ga Baba, nàra a duniya va, ay nihi ti nasləka a duniya ba, naņgoru afa ga Baba. »

²⁹ Eslini ndam madəbay naņ ni təhi ahkado : « Nihi kəbu kazlapi ana leli vay-vay, kəhi ma gozogul ana leli va do. ³⁰ Nihi ti məsəra nak kəsəra zlam a dek, nahkay ahàr àdəm mihindifuka ma do, adaba kəsəra ere ye ti mawayay məhuk na àndava. Ègia nahkay ti leli məfəkuk ahàr, məgəskabá kàsləkabiya afa ge Melefit a. » ³¹ Yezu àhi ana tay : « Nihi ti kəfumku ahàr edeđiņ aw ? ³² Sarta amara, nihi ti ènija àndava : ka sarta gani nani ti ekidumvu kway-kwayay, ku way way do amasləka zlam gayəņ a ; lekulum dek akəmbrumbu nu, nu bəlaņ ka ahàr goro. Ay ti nu bəlaņ ka ahàr goro do, adaba Baba naņ àbu akaba nu. ³³ Nèhi ma gani hini ana kuli ti, nawayay ti araņa àhəli ahàr ana kuli ba, adaba lekulum kəbum akaba nu akadə mis bəlaņ.

Nihi a duniya bu ni ti atəgri daliya ana kəli, ay zum njəda, adaba nu ti nèyefiŋa kà duniya àndava. »

17

Yezu ahəŋgali Melefit ana ndam madəbay naŋ ni

¹ Yezu àra àdəma ma nana nahkay ti àmənjoru e melefit vu, àdəm : « Bəba goro ni, sarta ènjia. Gray ti mis dek təsər Wur gayak ti naŋ gədakani ; nahkay ti atəsər nak gədakani azuhva Wur gayak ni. ² Kəvia njəda ana Wur gayak ga məgur mis a dek, ti mēvi *sifa ya àndav day-day do ni ana nday ya ti kəbi tay a ahar vu ni dek. ³ Sifa ya àndav day-day do ni ti nihi : təsər kur, nak bəlaŋ, nak Melefit ededŋ ededŋeni, təsər Yezu *Krist naŋ ya kəslərbiyu ni daya. ⁴ Nəgra tūwi ya kəhu nəgray ka hađ na dek àndava ; tūwi goro gani nani àdəfikia ana mis a nak gədakana. ⁵ Ahaslani wudaka kəgraya məlaŋ a nahəma, nu nəbu akaba kur a məlaŋ gədakani masladani bu : nihi day həŋguriyu nu a məlaŋ gani nani vu keti ti. ⁶ Kədaba mis a duniya ba, kəbua tay a ahər va. Nihi ti nədəfikia kur ana tay a, təsəra kur a àndava. Ahaslani ti nday a ahar bu afa gayak, ay nihi ti kəbua tay a ahar va, mək təgəsukkia ma. ⁷ Nihi ti təsəra zlam ya nu nəbu àna naŋ ni dek ti nak kəbu tay a ahar vu ededŋ, ⁸ adaba nəhia pakama gayak ya kəhu nəhi ana tay na dek ana tay a. Pakama gayak gani nani ti təgəskabá : təsəra nəsləkabiya ti afa gayak, əslərbiyu nu ti nak ededŋ.

⁹ « Nahəŋgali kur ana tay. Nəhəŋgali kur ana mis ga *duniya do, nahəŋgali kur ana ndam ya ti kəbu tay a ahar vu ni ciliŋ, adaba nday ti ndam gayak. ¹⁰ Zlam goro dek ti gayak, zlam gayak dek day goro ; nahkay mis təsəra nu gədakani azuhva nday ya ti kəbu tay a ahar vu na. ¹¹ Kama kama ti nu anələbi a duniya bu bi, anasləka anoru afa gayak, ay nday ti atanjəhad a duniya ni bu. Bəba goro ni, nak njəlata ; fi ahər ana tay àna njəda gayak. Njəda gani

nani ti nak kèvu. Fi ahàr ana tay ti tîgi akada mis bəlanj akada geli ata nak leli məbu bəlanjani ni. ¹² Kəvua njəda gayak a ; nahkay ka ya ti nəbu akaba tay ni ti, nəfia ahàr ana tay àna njəda gani nana. Nəbia slimi ana tay a, ku mis bəlanj gatay èji ndo, si maslanja ya ti ahàr àdəm ejiji ni kwa. Gayan ja èjiji ni ti, ti pakama ya àbu məbəkiani a Wakita gayak ni bu ni mǎgravu.

¹³ « Nihi ti nasləka nakoru afa gayak. Nu nəbu nəhuk ma hini a duniya bu ni ti, nawayay ti nday tǎmǎrvu dal-dal azuhva nu, ti məmǎrani gani mǎsliva ana tay a vu va. ¹⁴ Nəhia pakama gayak a dək ana tay a mək tǎgəskabá. Nahkay ndam ga duniya tǎbu tizirey tay adaba nday ndam ga duniya do, akada goro ya nu mis ga duniya do ni. ¹⁵ Nahəngalay kur ti ga məhələba tay a duniya ba do. Nahəngalay kur ti, ti kǎhəngafənja tay kè *Seteni a. ¹⁶ Nday ti ndam ga duniya do, akada goro ya nu mis ga duniya do ni. ¹⁷ Gray ti tǎgi ndam gayak *njəlatani àna jiri gayak. Jiri gayak ti ma ge jiri ya nəhi ana tay ni. ¹⁸ Nak kəslərbiyu nu a duniya vu, nahkay nu day nəsləroru tay a duniya vu. ¹⁹ Nu mis gayak njəlatani, nahkay nday day etigi ndam gayak njəlatani. Tigi ndam gayak njəlatani ti àna pakama gayak jireni ya nəhi ana tay ni.

²⁰ « Nəhəngali kur ana tay ciliŋ do ; nahəngali kur ana nday ya ti atəgəskabu pakama gatay ya atəhi ana tay ni, mək atəfəku ahàr ni daya. ²¹ Bəba goro ni, nawayay ti mis ya təfəku ahàr ni dək tǎgi akada mis bəlanj, akada nak kəbu akaba nu, nu day nəbu akaba kur akada mis bəlanj ni. Nawayay ti nday day tǎgi akaba leli akada mis bəlanj ; nahkay ti ndam ga duniya atəsər nak kəslərbiyu nu. ²² Nak kəgray ti mis dək təsər nu gədakani ; nahkay nu day nəgray ti mis təsər ndam ya tadəbay nu ni nday gədakani akada goro ni. Nəgray nahkay ti, nawayay ti tǎgi akada mis bəlanj akada geli ya leli məbu bəlanjani ni. ²³ Nu

ti nàbu akaba tay akada mis bəlaŋ ; nak day kəbu akaba nu akada mis bəlaŋ. Azuhva nani nday day etigi bəlaŋani akada geli ni. Etigia bəlaŋana ti ndam ga duniya atəsər nak kəslərbiyu nu, kawayay tay akada gayak ya ti kawayay nu ni.

²⁴ « Bəba goro ni, nawayay ti ndam ya kəbu tay a ahar vu ni ti nday day tōru ka məlaŋ goro ya nəbiyu ni. Nawayay ti tīpi nu, nu gəđákani azuhva njəda gayak ya kəvu ni. Kəvu njəda gani nani ti adaba kwa kəgraya məlaŋ a faŋ ndo kəwaya nu a. ²⁵ Bəba goro ni, nak jireni. Ku tamal ndam ga duniya təsər kur do nəŋgu ni, nu nəsəra kur a ; ndam goro day təsəra nak kəslərbiyu nu. ²⁶ Nəđəfikia njəda gayak ana tay a, anəđəfikioru ana tay anəmbərəŋ do. Nawayay ti tawayavu akada gayak ya kawayay nu ni ; nahkay ananjəhad akaba tay akada mis bəlaŋ. »

18

Gəđákani ga ndam Zude təgəs Yezu

(*Meciyu* 26.47-56 ; Mark 14.43-50 ; Lük 22.47-53)

¹ Yezu àra àđəma ma na nahkay ti tàsləka, tōru akaba ndam mađəbay naŋ ni ke ledi ga zalaka ya təzalay Sedroŋ ni. Eslini ti dini nahaŋ àbu, təhuriyu. ² Ay ti Zudas naŋ ya ti ara asəkumoru naŋ ni àsəra məlaŋ gani nana, adaba kəlavad ata Yezu təbu təcakalavu akaba ndam mađəbay naŋ ni eslini. ³ Zudas nakəŋ àdi kama ana ndam slewja akaba ana nday ya ti tajəgay *ahay gəđákani ge Melefit ni. Ndam slewja gani nani ti gəđákani ga ndam *maŋ-galabakabu mis akaba Melefit ni təcakalavu akaba ndam *Feriziyəŋ mək təsləroru tay. Tōru ti àna zlam ahar gatay, təhəla ceŋgel akaba vala-vala a ahar va daya. ⁴ Yezu àsəra ere ye ti amagrakivu na, nahkay nday nakəŋ tōru tìnjua wudak ti, àŋgwivabiyu ana tay a ma vu mək àhi ana tay ahkado : « Kəđəbum way ? » ⁵ Təhi ahkado : « Mađəbay

Yezu zal Nazaret ni. » Naŋ nakəŋ àhi ana tay : « Nu gani, nu hi. » Zude naŋ ya ara asəkumoru Yezu ni naŋ àkibu ka tay. ⁶ Yezu àra àdəma « Nu gani, nu hi » ti tənŋoru aləŋ-aləŋ, tədəd ka had. ⁷ Yezu àhi ana tay keti : « Kəfəbum way ? » Təhi ahkado : « Mačəbay Yezu zal Nazaret ni. » ⁸ Eslini Yezu àhi ana tay : « Nəhia ana kəli a “Nu gani, nu hi” a timey ! Tamal kəfəbum ti nu nahəma, mbrəŋum ndam goro hini təsləka. »

⁹ Àdəm nahkay ti, ti ma ya ti àhi ana Bəŋani : « Bəba, ndam ya ti kəbu tay a ahar vu ni ku mis bəlaŋ gatay èjifua ndo » ni məgravu. ¹⁰ Maslalam àfəŋ ka Simu Piyer ; Simu Piyer nakəŋ àradaya fətah mək àsi ana bay məgri təwi ana gəđakani ga ndam *maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni, àsifəŋa slimi ga ahar ga đaf a həndəf. Bay magray təwi nani ti slimi gani Malkus. ¹¹ Ay ti Yezu àhi ana Piyer : « Həŋguriyu maslalam gayak ni a ahay gani vu. Baba àdəm anəcakay daliya, ay ti kəhi ana ahər nəcakay ba waw ? »

Gəđakani ga ndam Zude takoru àna Yezu kə meleher ga Anna

¹² Eslini ndam slewja akaba gəđakani gatay ni akaba ndam *Zude ya tajəgay *ahay gəđakani ge Melefit ni təgəs Yezu, təwəlikabu ahar. ¹³ Təra təwəlikabá ahar na ti təzoru naŋ afa ga Anna. Anna ti medim ga Kayif. Ka sarta gani nani ti Kayif gəđakani ga ndam *maŋgalabakabu mis akaba Melefit. ¹⁴ Maslaŋa ya àhi ana ndam Zude : « Hojo mis bəlaŋ məmət azuhva mis dek » ni ti, Kayif gani nani.

Piyer adəm naŋ àsər Yezu do

(Meciya 26.69-70 ; Mark 14.66-68 ; Lək 22.55-57)

¹⁵ Simu Piyer nday ata maslaŋa nahaŋ ya naŋ day adəbay Yezu ni tədəboru Yezu. Bay mačəbay Yezu nani ti gəđakani ga ndam *maŋgalabakabu mis akaba Melefit

ni àsëra naŋ a lala. Nahkay tëhuriyu ka ahar bëlaŋ akaba Yezu a dalaka ga ahay ga gëdäkani ga ndam maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni vu. ¹⁶ Ay ti Piyer àhuriyu ndo, ècik kà mahay. Eslini bay madëbay Yezu ya ti gëdäkani ga ndam maŋgalabakabu mis akaba Melefit àsëra naŋ a lala ni àhërkiaya ka wal ya ajëgay mahay na, àhi ma mæk àziyu Piyer a dalaka ga ahay ni vu. ¹⁷ Wal ya ti ajëgay mahay ni àhi ana Piyer ahkado : « Nak day bëlaŋ ga ndam madëbay maslaŋa nani ni do waw ? » Eslini Piyer àhi : « Aha, nu bay madëbay naŋ do. »

¹⁸ Ndam ya tagray tūwi eslini ni akaba nday ya ti tajëgay *ahay gëdäkani ge Melefit ni amëd awër tay, tëbefta aku a tëbu tënjafëj. Piyer day àrëkivoru ka tay ànjafëj bilegeni.

Anna ehindifiŋa ma kà Yezu a

(Meciya 26.59-66 ; Mark 14.55-64 ; Lük 22.66-71)

¹⁹ Eslini gëdäkani ga ndam *maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni èhindifiŋa ma kà Yezu a, àhi ahkado : « Ndam madëbay kur ti ndamam ? Kacahi mam ana mis ni mam ? » ²⁰ Yezu àhëŋgrifëj, àhi : « Nèhia ma ana mis a dek vay-vay. Këlavad nëbu nëcahi zlam ana tay a ahay ga *mahëŋgalavù Melefit bu akaba a dalaka ga *ahay gëdäkani ge Melefit ni bu, ka mëlëj ya ndam *Zude dek tëcakalavu ni. Ma ya ti nëdëm akal-akal ni ti àbi. ²¹ Kihindifua ma ti kamam ? Hindi ma goro ti afa ga ndam ya ti nëhi ma ana tay ni. Nday ti tësëra ere ye ti nëdëm na. »

²² Yezu àra àdëma nahkay ti bëlaŋ ga ndam ya tajëgay ahay gëdäkani ge Melefit ni àdi barva këba mæk àhi : « Tëhëŋgrifëj kà ma ana gëdäkani ga ndam *maŋgalabakabu mis akaba Melefit ti nahkay aw ? » ²³ Yezu àhëŋgrifëj, àhi : « Tamal nàgudara ma ti dafaya ma ya ti nàgudar na. Ay tamal ma goro ya nëdëm ni ma ge jiri ti këdu barva ti kamam ? » ²⁴ Këlëj gani Anna àdëm tëzoru naŋ

afa ga Kayif gəđakani ga ndam maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni. Nahkay təzoru naŋ ahar məwəlikabani afa ga Kayif nakəŋ.

Piyer ađəm keti naŋ əsər Yezu do

(*Meciya* 26.71-75 ; Mark 14.69-72 ; Lək 22.58-62)

²⁵ Ka ya ti Simu Piyer naŋ əbu anjaŋəŋ ka aku ni kekileŋa ni ti təhi ahkado : « Nak day bəlaŋ ga ndam mađəbay maslaŋa hini do waw ? » Ay ti Piyer ađəm : « Aha, nəbi nađəbay naŋ bi. » ²⁶ Zal nahaŋ naŋ əbu eslini, naŋ bay məgri təwi ana gəđakani ga ndam *maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni. Maslaŋa gani nani ti Piyer əsifəŋa slimi a ti ana mis ge dini gayaŋ. Maslaŋa nani əhi ana Piyer ahkado : « Nipi kur kwa enekwiŋ e dini bu ata naŋ ti nak timey. » ²⁷ Ay ti Piyer ađəm keti : « Aha, nu do. » Eslini agwazl əzlah həya.

Yezu naŋ əbu kə meleher ge Pilet bay ga ndam Rom ni

(*Meciya* 27.1-2, 11-14 ; Mark 15.1-5 ; Lək 23.1-5)

²⁸ Də əna zuzəni nahəma, ndam *Zude təzay Yezu afa ga Kayif, tərü əna naŋ afa ge Pilet bay ga ndam *Rom ya agur had *Zude ni. Ay tərü tɪnjəə əna naŋ a ti ndam Zude təwayay məhuriyani a ahay vu afa ga bay ni ndo. Adaba tamal təhuriya ti tigi nday njələta do, tisliki məzum zlam ga wuməri ga *Pak ni do. ²⁹ Nahkay bay *Pilet nakəŋ əhərkiaya ka tay e mite va, əhi ana tay ahkado : « Kəbəhadumki mirdim ka maslaŋa hini ti əgudar mam ? » ³⁰ Təhəŋgrifəŋ, təhi : « Tamal ti əgudar zlam ndo ni ti akal məzəbiyu naŋ afa gayak ndo. » ³¹ Nday nakəŋ təra tədəma nahkay ti Pilet əhi ana tay ahkado : « Zuma naŋ a, lekələm lekələmeni grumfəŋa seriya, akadə ge seriya gekəli ya kəgrum na. » Ndam Zude ni təhəŋgrifəŋ, təhi : « Leli nahəma, seriya ga makad mis ti təvi divi gani

ana leli ga magrani ndo. » ³² Têdêm nahkay ti, ti ma ga Yezu ya âdêm amara mêmêt nahkay ni ti mâgravu.

³³ Eslini Pilet àngoru a ahay vu, àzalay Yezu, èhindifiña ma, àhi : « Nak ti bay ga ndam Zude edediñ aw ? » ³⁴ Yezu àhəŋgrifəŋ, àhi : « Nak nakani kàjalay tək, day ti mis təkuk aw ? » ³⁵ Pilet àhi : « Nu zal Zude aw ? Tèzəbiyu kur afa goro ti ndam jiba gayak gayakani akaba gəđákani gekuli ga ndam *mangalabakabu mis akaba Melefit ni do waw ? Kàgudar mam ? » ³⁶ Yezu àhəŋgrifəŋ, àhi : « Nu bay, ay bay goro ti ga duniya hini do. Tamal bay goro ni ga duniya hini ti, akal ndam goro təkadva akaba ndam ya təkəsi nu ana ndam Zude na. Ay ti təkgray nahkay ndo, adaba bay goro ni ga duniya hini do. » ³⁷ Pilet àhəŋgrifəŋ, àhi : « Kəkđəm nahkay ti nak bay edediñ aw ? » Yezu àhəŋgrifəŋ, àhi : « Nak kəkđəm. Nu ti nàra a duniya va, tìwi nu ti, ti nēhi ma ge jiri ana mis. Ku way way do nañ mis ge jiri ti abi slimi ana ma goro ya nəkđəm ni. » ³⁸ Eslini Pilet àhi ahkado : « Jiri ti məkəŋ ga mam jikerəŋ mam ? »

Têdêm seriya àgəsa Yezu a, si takad nañ kwa
(*Meciyu* 27.15-31 ; Mark 15.6-20 ; Lük 23.13-25)

Pilet nakəŋ àra àhia ma ana Yezu a nahkay ti àhərkiaya ka ndam Zude na e mite va keti. Àhi ana tay ahkado : « Nu ti nəkdi ahàr ana zlam magudarani gayəŋ ndo simiteni. ³⁹ Ay kəsəruma kilevi a wuməri ga *Pak bu ni ti nəkbu nəfiaya zal danğay ana kuli a bəlaŋ. Nihi ti kawayum nəfiaya bay ga ndam *Zude na ana kuli a waw ? » ⁴⁰ Nday nakəŋ tàra ticia ma ge Pilet na ti təkzlah kay kay, təkđəm : « Kəkfaya maslaŋa nana ba, faya Barabas a sawəŋ ! » Barabas gani nani ti zal abra, àbazla mis a.

19

¹ Eslini Pilet àhi ana ndam slewja gayəŋ təkzay Yezu, təkzləb nañ àna kurupu. ² Tàra təkzləba nañ a ti ndam slewja

ni tàslapaya adak a hindigil-hindigil mæk tàfiviyyu a ahàr vu akada ga jaku ni. Tàfikabu mugudi ndizeni ga bay daya. ³Tàra tàbàkia zlam nday nana nahkay ti tàhàdàkfəŋbiyyu, tàhi ahkado : « Məgruk sa, bay ga ndam *Zude ! » Nday nakəŋ tàra tàhia ma nahkay ti tàsi barva kəba kəba.

⁴Eslini Pilet àhərkiaya ka ndam Zude na e mite va keti, àhi ana tay : « Nihi nahəma, nara nəzibiyyu naŋ ana kəli e mite vu, ti kəsərum nəŋgət zlam magudarani gayəŋ ga məwəlki naŋ di ndo. » ⁵Mək Yezu nakəŋ àhəraya e mite va àna adak ya ka ahàr na akaba àna mugudi ndizeni ya tàfikabu na. Yezu àra àhəraya ti Pilet àhi ana tay : « Maslaŋa nakəŋ naŋ hi. » ⁶Gədəkani ga ndam *maŋgal-abakabu mis akaba Melefit ni akaba ndam gatay ni tàra tìpia Yezu a ti tàzlah kay kay, tàdəm : « *Dərfəŋ naŋ kà təndal ! Dərfəŋ naŋ kà təndal ! » Pilet àhi ana tay ahkado : « Lekuləm lekuləmeni zuma naŋ a ti kàdarumfəŋ ka təndal gani. Nu ti nəŋgət zlam magudarani gayəŋ ga məwəlki naŋ di ndo. » ⁷Ndam Zude ni tàhəŋgrifəŋ, tàhi : « Melefit àvia divi ana leli ndam Zude a, ahàr àdəm tàkad naŋ, adaba azay ahàr gayəŋ àdəm naŋ Wur ge Melefit. » ⁸Pilet àra ècia ma gatay na ti àgra aŋgwaz a dal-dal, ⁹aŋgwiyyu a ahay vu keti, àhi ana Yezu : « Nak kàsləkabiya ti eley ? » Ay ti Yezu naŋ te-te, àhəŋgrifəŋ ndo. ¹⁰Pilet àhi : « Kəhu ma do ? Nisliki məmbrəŋ kur, nisliki *madərfəŋ kur kà təndal ti kəsər do waw ? » ¹¹Yezu àhəŋgrifəŋ, àhi : « Kisliki məgru araŋa do, si tamal Melefit àvuka divi gana kwa. Nahkay ti maslaŋa ya ti àgəsukbiyyu nu ni àgudara zlam a àtama gayak na. »

¹²Yezu àra àdəma nahkay ti Pilet nakəŋ àdəbay divi ga məmbrəŋ naŋ. Ay ndam Zude ni tàzlah, tàhi : « Tamal kəmbərəŋa maslaŋa hina ti kədəfakia kəwayay *Sezar do, adaba ku way way do azay ahàr gayəŋ àdəm naŋ bay ti maslaŋa gani nani ezirey Sezar. » ¹³Pilet nakəŋ àra ècia

ma ge mis na ti àzəbiyu Yezu e mite vu mək ànjəhad ka mələj magray seriya ni. Mələj gani nani ti maslamalani lala àna akur, təzalay àna ma *Hebri ti « Gabata. »

¹⁴ Vad gani nani ti vad ga maslamalakabu zlam ga wuməri ga *Pak ; fat agray wis wudak. Pilet nakəj àhi ana ndam Zude ni ahkado : « Bay gekuli nihi. » ¹⁵ Nday nakəj tàra ticia nahkay ti təzlah, tədəm : « Kada, kada, darfəj naŋ kà təndal ! » Eslini Pilet àhi ana tay ahkado : « Nâdarfəj bay gekuli ni kà təndal aw ? » Gəđákani ga ndam maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni təhəjgrifəj, təhi : « Bay geli nahaŋ àbi, si Sezar kwa. » ¹⁶ Pilet àra ècia ma na nahkay ti àvi divi ana ndam slewja gayaŋ ga madarfəj Yezu kà təndal. Nahkay nday nakəj tázay Yezu, təsləka àna naŋ a.

Tadarfəj Yezu kà təndal

(*Meciya* 27.32-44 ; Mark 15.21-32 ; Lək 23.26-43)

¹⁷ Ka ya ti təbu takoru ni ti Yezu azay təndal ya ti takoru *tadarfəj naŋ ni àna ahar gayaŋ gayaŋani. Təhəraya a kəsa ni ba, tòru ka mələj nahaŋ ; mələj gani nani ti təzalay « Mələj ga Aslat ga Ahàr » ; àna ma *Hebri ti təzalay « Gəlgota. » ¹⁸ Tòru tìnjəa eslina ti *tadarfəj naŋ kà təndal ni. Tadarfəja mis ndahaŋ a cə kà təndal ndahaŋ a daya : Yezu ti naŋ e kidiŋ gatay bu.

¹⁹ Pilet adəm təbəkə ma ka pələŋgaf, tadarfəjiyu kà təndal ga Yezu ni ti mis tìjəŋgey, təsər. Ma gani ya ti təbəkə ni nahkay hi : « Yezu, zal Nazaret, Bay ga ndam *Zude. »

²⁰ Ma gani nani ti təbəkə àna ma Hebri, àna ma Rom akaba àna ma Gres. Ndam Zude kay tìjəŋga ma gana, adaba mələj ya ti tadarfəj Yezu kà təndal ni cifa akaba kəsa.

²¹ Gəđákani ga ndam *maŋgalabakabu mis akaba Melefit ni tàra ticia ma gana ti təhi ana Pilet ahkado : « “Naŋ Bay ga ndam Zude” ti kəbəkə ba. ŋgulum bəkə : “Maslaŋa hini

àdëm naŋ Bay ga ndam Zude” sawaŋ. » ²² Ay Pilet nakəŋ àhi ana tay ahkado : « Ere ye ti nəbəkɪ ni ti mənjuhəd nahkay. »

²³ Ndam slewja ni tàra tadarfəŋa Yezu kà təndal na ti, təhəl azana gayaŋ ni, tèdeka ba mələŋ faɗ, ku way way do e kidɪŋ gatay bu àŋgəta bələŋ. Tàza endəwi gayaŋ a daya ; endəwi gani nani ti mədəməkani àfəŋ bi, tələmaya zəbalana. ²⁴ Nahkay ndam slewja ni təzlapay e kidɪŋ gatay bu, təɗəm : « Məguzleh endəwi hini ba ; ŋgulum məgrumki ca-ca ti məsər way azum way. » Ndam slewja ni təgray nahkay ti, zlam ya àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit ni bu ni àgravu. Pakama gani nani ti nihi : « Tèdeka ba azana goro na e kidɪŋ gatay ba, mək təgrakia ca-ca ke endəwi goro a.* »

Ndam slewja ni təgray akada nani gani eɗeɗɪŋ.

²⁵ Kà gəvay ga təndal ya ti tadarfəŋ Yezu ni ti wál ndahaŋ təbu micikeni. Wál nday nani ti nday hi : məŋ ga Yezu, wur ga məŋ ga məŋani, Mari wal ga Kəlopas akaba Mari ga kəsa Magədala. ²⁶ Bay madəbay Yezu ya Yezu awayay naŋ kayani ni naŋ àbu kà gəvay ga məŋ ga Yezu daya. Yezu àra èpia tay a ti àhi ana məŋani ni ahkado : « Mma, wur gayak ti naŋ hini. » ²⁷ Àra àhia ma ana məŋana nahkay ti àhi ana bay madəbay naŋ ni ahkado : « Muk ti naŋ hini. » Kwa ka fat nani bay madəbay Yezu ni àzoru məŋ ga Yezu ni afa gayaŋ ti mənjuhəda afa gayaŋ a.

Yezu amət

(*Meciyə* 27.45-56 ; Mark 15.33-41 ; Lək 23.44-49)

²⁸ Yezu àsəra àgra təwi gayaŋ na ɗək àndava. Àra àsəra nahkay ti àdəm ahkado : « Yam àkada nu a. » Àdəm nahkay ti, ti zlam ya àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu

* 19:24 Limis 22.19.

ni mâgravu. † ²⁹ Mandaray naharj àbu eslini mafəkadani akaba zum cecuwekeni. Tàra tìci ma ga Yezu na ti tàzay zlam ya esikabu yam akada ga matala ni, tètəliyu a zum ni vu, tàbahi ka aday mək tətəlikabiyu kà pakama ana Yezu. ³⁰ Yezu àra àcaka zum cecuwekeni na ti àdəm ahkado : « Təwi goro dək àgrava àndava. » Àra àdəma nahkay ti àzəgad ahàr gəzak mək àmət.

Zal slewja naharj àtəhad Yezu àna awasl

³¹ Vad gani nani ti hajəj gani vad məpəsabana, nahkay mis təbu təslamalavu. Vad məpəsabana gani nani ti àtama vad məpəsabana ndahañ na, nahkay ndam *Zude tawayay ti kisim ge mis ya ti *tədarfəj tay kà təndal ni tənəhadfəj yu kà təndal ni a vad məpəsabana ba ba. Nahkay tərū afa ge Pilet, təhi ahàr àdəm tēhebi asak ana tay ti tāmət weceweci, tēhəlfəña tay kà təndal na. ³² Nahkay Pilet àsləruru ndam slewja gayañ. Tàra tinjia ti tēhebi asak ni ana mis bəlañ gani ya tədarfəj nañ kà təndal akaba Yezu ni, mək tēhebi ana nañ ye cū ni. ³³ Tàra tərəkia ka Yezu a, tawayay tēhebi asak ti tēdi ahàr nañ məmətani àndava, nahkay ti tēhebi asak ni ndo. ³⁴ Ay bəlañ e kidin ga ndam slewja ni bu àtəhad Yezu àna awasl a jamañgay vu gək. Àra àtəhada nañ a ti mimiz àngəzaya huya, yam day àngəzaya. ³⁵ Àgrakia sedi ka zlam gani nana ti, maslaña ya èpia ni. Àgrakia sedi a, pakama gayañ ya ti àdəm ni ti jiri ededin. Nañ day àsəra pakama gayañ ya àdəm ni jiri ededin. Àdəm nahkay ti awayay ti lekulum day kəgəsumkabu pakama gani, kəfumki ahàr ka Yezu. ³⁶ Zlam gani nani àgravu ti, ti zlam ya àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit ni bu ni mâgravu. Pakama gani nani ti nihi : « Ku aslat ga vu gayañ tekeđi eteheb do. ‡ » ³⁷ Àbu

† 19:28 Mənjay Limis 69.22. ‡ 19:36 Mənjay Mahərana 12.46 ; Macalani 9.12 ; Limis 34.21.

məbəkiani a Wakita ge Melefit ni bu nahkay hi keti :
« Ndam ya ti tətəhad mis ni atamənjələj ka maslaŋa ya
ti nday tətəhad ni. § » Pakama gani nani day àgrava.

Təfiyu kisim ga Yezu e mindiviŋ vu

(*Meciyu* 27.57-61 ; Mark 15.42-47 ; Lük 23.50-56)

³⁸ Zal nahaŋ àbu slimi gani Zuzef, naŋ ga kəsa Erimete. Naŋ ti bay madəbay Yezu, ay adəbay naŋ akal-akal adaba aŋgwaz awərfəŋa naŋ kà ndam *Zude a. Yezu àra àməta ti Zuzef nakəŋ òru afa ge Pilet, èhindifiŋa divi ga mazay kisim ga Yezu na, mək Pilet àvi divi gani. Nahkay òru àzay kisim ga Yezu ni. ³⁹ Nikodem day òra ka mələŋ gana. Nikodem ti naŋ ya ti a vad nahaŋ àrəkioru ka Yezu ga mələvad ni. Òru ti, àzay haf mebedeni gərgəri cə, bələŋ gani təzalay mir, nahaŋ ti ni eləwes, àgray kilu kru kru mahkər. Haf gani nani ti mizi gani àbəlay. ⁴⁰ Tàra təzaya kisim na ti ata Zuzef nday ata Nikodem nakəŋ titədey àna gabaga ; ka ya ti təbu titədey nahəma, təbəki haf ni ke kisim ni hi hi. Wudaka ndam Zude tili mis ti tagray nahkay day. ⁴¹ Kà gəvay ga mələŋ ya *tədarfəŋ Yezu kà təndal ni ti dini nahaŋ àbu eslini. E dini gani nani bu ni ti mindiviŋ nahaŋ àvu, tili nihi guhwa təfiyu kisim ga maslaŋa faŋ ndo. ⁴² Ka fat nani ti ndam Zude təbu təslamalavu ga vad *məpəsabana, nahkay ata Zuzef nday ata Nikodem nakəŋ təfiyu Yezu e mindiviŋ nani vu, adaba mindiviŋ ni driŋ do.

20

Ndam madəbay Yezu takoru kè mindiviŋ

(*Meciyu* 28.1-8 ; Mark 16.1-8 ; Lük 24.1-12)

¹ Du ge miledə àna zuzəeni a vad ye enjenjeni ga gosku nahəma, Mari ga kəsa Magədala òru ke mindiviŋ ni. Òru ènjəa ti àdi ahàr ana mindiviŋ ni bəŋa, èpi belim ni àləŋ

§ 19:37 Zakari 12.10.

ana mindiviñ ni bi. ² Nañ nakəñ àra èpia belim ni àləñ bi nahkay ti àcuhwakibiyu ka Simu Piyer nday ata bay madəbay Yezu ya Yezu awayay nañ kay ni, àhi ana tay ahkado : « Ndamaña təzaba Bay geli na e mindiviñ ni ba, məsər mələñ ya táfəkad ni do. »

³ Ata Piyer nday ata bay madəbay Yezu nahañ ni tàra ticia nahkay nahəma, tàsləka tázay divi ga moroni ke mindiviñ ni. ⁴ Nday cəeni tacuhworu, ay bay madəbay Yezu nahañ ni àcuhway àtam Piyer, èñjiyu ke mindiviñ ni enji gayan. ⁵ Òru èñjua ti àndəhad ahàr, àmənjiyu e mindiviñ ni vu, èpi gabaga ni mabəhadani cilin, ay ti àhuriyu ndo. ⁶ Kələñ gani Simu Piyer ti ni òru èñjua ke mindiviñ na ti àhuriyu huya, èpi gabaga ni mabəhadani duca, ⁷ azana ya ti títədi ahàr ana Yezu àna nañ ni day mifedəkabani ka mələñ nahañ, mabəhadani akaba gabaga ni do. ⁸ Eslini bay madəbay Yezu nahañ ya èñjiyu ke mindiviñ enji ge Piyer ni àhuriyu bilegeni. Àra àhuriya ti èpi zlam ya ti àgravu ni, àsəra Yezu àngaba e kisim ba. ⁹ Àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu, ahàr àdəm Yezu amət mək aŋgaba e kisim ba, ay kekileña nday gani ticiaba pakama gana fañ ndo. ¹⁰ Kələñ gani ndam *madəbay Yezu nakəñ tàsləka, tòru a magam.

Yezu aŋgazlivu ana Mari ga kəsa Magədala

(Meciyə 28.9-10 ; Mark 16.9-11)

¹¹ Ka sarta gani nani Mari nañ àbu kà gəvay ge mindiviñ ni, etəwi. Nañ àbu etəwi ti àndəhad ahàr, àmənjiyu e mindiviñ ni vu, ¹² èpi *məslər ge Melefit cə məbakabu azana bəd-bədani. Nday manjəhadani digəs-gəs ka mələñ ya táfəkad kisim ga Yezu ni ; bələñ manjəhadani gwar ka mələñ ga ahàr, bələñ gani ti ni gwar ka mələñ ga asak. ¹³ Eslini məslər ni tihindifiña ma, təhi ahkado : « Wal hini, kitəwi mam ? » Wal ni àhəŋgrifəñ ana tay, àhi ana tay

ahkado : « Ndamarja tãzaba Bay goro e mindiviŋ ba, nəsər mələŋ ya tãfəkãf ni do. »

¹⁴ Àra àdəma nahkay ti àmbatbiyu ma kələŋ, èpi Yezu naŋ jika, ay ti ŋgay Yezu ti àsər do. ¹⁵ Eslini Yezu àhi : « Wal ni, kitəwi mam ? Kadəbay way ? » Wal ni àhi ana ahàr maslaŋa ya àhi ma ni ti bay ya agray təwi e dini bu ni. Nahkay àhi : « Maslaŋa goro, tamal nak kàzaba naŋ a ti dəfuki mələŋ gani, nakoru nazay. » ¹⁶ Yezu àhi : « Mari. » Eslini Mari nakəŋ àmbatkioru ma, àhi àna ma *Hebri : « Rabuni. » Awayay adəmvaba : « Məsi. » ¹⁷ Yezu àhi : « Kàcafəŋa nu kà masləkana ba, adəba nəcəloru afa ga Baba faŋ ndo. Nihi ti ru afa ga bəza ga mmawa ni, hi ana tay ahkado : “Nəcəloru afa ga Baba, naŋ Bəŋ gekəli daya. Naŋ gani ti Melefit goro, Melefit gekəli daya.” » ¹⁸ Mari ga kəsə Magədala nakəŋ àra ècia ma ga Yezu na ti àrəkioru ka ndam mađəbay Yezu ni, àhi ana tay ahkado : « Nìpia Bay geli na. » Mək àŋgəhadì ma ga Yezu ya àhi ni ana tay.

Yezu aŋgazlivu ana ndam mađəbay naŋ ni

(Meciyə 28.16-20 ; Mark 16.14-18 ; Lük 24.36-49)

¹⁹ Ka fat ga ladi gani nani ga mələkarawa ti ndam *mađəbay Yezu ni tãŋgasva a ahay ba mək təzləkkabá mahay a, adəba aŋgwaz awərfəŋa tay kà ndam *Zude ndahaŋ na. Nday təbu maŋgasvani nahkay ti Yezu àhurkiviyu ka tay, ècik jik e kidiŋ gatay bu, àhi ana tay : « Melefit mığray ti araŋa àhəli ahàr ana kəli ba. » ²⁰ Àra àhia ma ana tay a nahkay ti àŋgazli ahar gayaŋ ni akaba jaməŋgay gayaŋ ni ana tay. Nday nakəŋ tàra tìpia Bay geli na ti təmərva dal-dal. ²¹ Eslini Yezu àhi ana tay : « Melefit mığray ti araŋa àhəli ahàr ana kəli ba » keti. Mək àhi ana tay : « Melefit àslərbiyu nu, nahkay nu day nəslər kəli akada gayaŋ ya àslərbiyu nu ni. »

²² Àra àdëma nahkay ti èviteki aməd gayarj ka tay mək àhi ana tay : « Nèvia Məsuf Njəlatana ana kəli a : gəsumkabá narj a. ²³ Ndam ya ti akəmbərənjumfəña zlam magudarani gatay na kà tay a ni ti, Melefit day aməmbərfəña kà tay a. Ay ndam ya ti akəmbərənjumfəña zlam magudarani gatay na kà tay a do ni ti, Melefit day aməmbərfəña kà tay a do. »

Yezu anğazlivu ana Tumas

²⁴ Tumas ti narj bəlarj ga ndam *madəbay Yezu kru mahar cəeni ni, təzalay narj Didim daya. Ka fat gani nani ya ti Yezu anğazlivu ana ndam madəbay narj ndahañ ni ti Tumas narj àkibu ka tay bi. ²⁵ Ndam madəbay Yezu ndahañ ni təhi ahkado : « Mìpia Bay geli na. » Àra ècia ma gatay na ti àhi ana tay ahkado : « Nawayay nipi məlarj ga ahar ya tàdar àna masarjarj ni, nawayay nətəliyu weleher a məlarj gani vu. Nawayay nətəliyu ahar a məlarj ga jamañgay ya tətəhad àna awasl ni vu. Tamal nəgray nahkay ndo ni ti nəgəskabu ma gekəli ni do. »

²⁶ Gosku sekw ka ahàr gani ndam madəbay Yezu ni təbu mañgasvani a ahay bu keti, mahay məzləkkabani, Tumas day narj àkibu ka tay. Yezu àrəkia ka tay a, ècik jik e kidinğ gatay bu, àhi ana tay ahkado : « Melefit məgray ti araña àhəli ahàr ana kəli ba. » ²⁷ Eslini àhi ana Tumas nakəñ : « Mənjaki ka ahar goro ni, ti kətəliyu weleher gayak ni. Təliyu ahar gayak a jamañgay goro ni vu. Mbrəñ gejewi, fəku ahàr, gəskabá nənğaba e kisim ba ededinğ a. » ²⁸ Eslini Tumas nakəñ àhi : « Nak Bay goro, nak Melefit goro. » ²⁹ Yezu àhi : « Nak ti kípia nu a day kwa ti kəgəskabu nu nənğaba e kisim ni ba. Ndam ya ti təgəskabu nənğaba e kisim ba, tìpi nu ndo ni ti təmərvu. »

Ere ye ti àzəkiyu Zerj ga məbəki wakita hini ni

³⁰ Yezu ti àgra zlam magray ejep ndahañ a gərgəri kay kè meleher ga ndam madəbay nañ na. Ay ti təbi məbəkiani a wakita hini bu bi. ³¹ Zlam ya ti nəbəki ni ti, nawayay ti kəgəsumkabu Yezu ti nañ *Krist, nañ Wur ge Melefit. Tamal kəgəsumkabá ti Melefit aməvi *sifa ya àndav day-day do ni ana kəli adaba kəbum kəfumki ahàr ka Yezu palam.

21

Yezu anğazlivu ana ndam madəbay nañ ni e Gelili

¹ Àra àgra vad a bal ka ahàr gana ti Yezu anğazlivu ana ndam madəbay nañ ni keti. Anğazlivu ana tay ti kə gəvay ga dəluv Tiberiyat. Zlam gani àgravu ti nahkay hi : ² ka sarta gani nani ndam *madəbay Yezu ata Simu Piyer, Tumas nañ ya təzalay nañ Didim ni, Natanayel ga kəsa Kana ga had *Gelili ni, bəza ge Zebede akaba ndam madəbay Yezu ndahañ cə təbu ka ahar bəlañ eslini. ³ Nday təbu eslini ti Simu Piyer àhi ana nday ndahañ ni : « Nakoru nəgəsbiyu kilif. » Nday nakəñ təhi : « Leli day makoru. »

Nahkay tòru təcəliyu a *slalah ga yam vu, tadəboru kilif. Təndəhadki hundum ga məgəsani, ay ku kilif bəlañ tekeđi təgəs ndo. ⁴ Məlañ àra àsla ti ndam madəbay Yezu nakəñ tìpi Yezu nañ àbu jika ka dəñ-dəñ, ay nğay nañ ti təsər ndo. ⁵ Eslini Yezu àhi ana tay ahkado : « Ndam goro ni, zlam məzumani àfəñ kə kəli gəzit aw ? » Təhi : « Àbi. » ⁶ Mək Yezu nakəñ àhi ana tay : « Təlumiyu zəva gekəli ni gwar ka ahar ga đaf. Nahkay ti akəgəsumaya kilif a. » Nday nakəñ tàra tətəliya ti zəva ni àgəsa kilif a dal-dal. Tawayay tagəjahaya a slalah ga yam ni va, ay ti tislíki ndo. ⁷ Eslini bay madəbay Yezu ya ti Yezu awayay nañ kay ni àhi ana Piyer : « Hini ti Bay geli ci ni. »

Simu Piyer àra ècia ya tàhi « Hini Bay geli » ni ti àfakabiyu endùwi gayaŋ ya àzakaba ni, mæk àdiyu a yam ni vu cizliv. ⁸ Məlaŋ ya təgəsaya kilif a ni ti driŋ driŋ akaba dəŋ-dəŋ ni do, àgray ezewed bəlaŋ cilin, nahkay ndam madəbay Yezu ndahaŋ ni tàra àna slalah ga yam na gwar kà dəŋ-dəŋ na, tagəjahbiyu zəva gatay ya akaba kilif dal-dalani ni. ⁹ Nday nakəŋ tàra tìnjia ka dəŋ-dəŋ na, tàhəraya a slalah ga yam ni ba ni ti, tìpi aku ŋgulusa, kilif àki baca akaba *dipeŋ. ¹⁰ Eslini Yezu àhi ana tay : « Dəguma àna kilif ya kəgəsumaya na. »

¹¹ Nahkay Simu Piyer àcəliyu a slalah ga yam ni vu keti, àgəjahaya zəva na ka dəŋ-dəŋ a. Tàra təgəjahaya ti təddiviyu ahàr ana kilif gəďákani diŋ àna kru kru zlam mahar mahkər. Akaba nani dek zəva ni àtədkaba ndo. ¹² Yezu àhi ana tay : « Dəguma kəzumum zlam. » Ku maslaŋa bəlaŋ e kidin ga ndam madəbay naŋ ni bu ŋgay « Nak way ? » ti tislíkì məhiani ndo, adaba təsəra naŋ Bay geli. ¹³ Eslini Yezu àra àzay dipeŋ ni, àvi ana tay, mæk àvikivu kilif ni ana tay. ¹⁴ Kwa ga Yezu ya àŋgaba e kisim ba ni ti àŋgazlivu ana ndam madəbay naŋ ni sak mahkər àna hini.

Pakama ga Yezu ya ahi ana Piyer ni

¹⁵ Tàra təzuma zlam a ti Yezu àhi ana Simu Piyer ahkado : « Simu wur ge Zerj, kawayay nu kàtama nday hina waw ? » Piyer nakəŋ àhi : « Iy Bay goro, kəsəra nawayay kur. » Mæk Yezu àhi : « Jəgay bəza təmbak goro ni. » ¹⁶ Yezu àhi ye cə : « Simu wur ge Zerj, kawayay nu aw ? » Piyer àhi : « Iy Bay goro, kəsəra nawayay kur. » Mæk Yezu àhi : « Hətay təmbəmbak goro ni. » ¹⁷ Yezu àhi ya mahkər : « Simu wur ge Zerj, kawayay nu aw ? » Pakama ga Yezu ya àhi ana Piyer « Kawayay nu aw ? » ya mahkər ni ti àhəlia ahàr ana Piyer a, nahkay àhi ana Yezu : « Bay goro ni, kəsəra zlam a dek ; kəsəra nəbu nawayay kur. » Eslini

Yezu àhi : « Jəgay təmbəmbak goro ni. ¹⁸ Nəhuk nahəma, ka ya ti nak wur dagwa ni ti, nak nakani kəwəlvu àna maslpara, kòra ka mələj ya ti kawayay na dek. Ay ka ya ti ekigia medewel a ni ti akəhəloru ahar agavəla, maslaņa nahəj aməwəlukvù maslpara gayak ni, mək amazoru kur ka mələj ya nak akawayay moroni do ni. » ¹⁹ Yezu àdəm nahkay ti, awayay adafaki ahəmamam Piyer amara məmət, mis atazləbay Melefit azuhva məmət gayanj ni. Yezu àra àhia ma nahkay ti àhi : « Dəbabiyyu nu. »

Pakama ga Yezu ya adəmki ka bay ya Yezu awayay naņ kayani ni

²⁰ Eslini Piyer amənjabiyyu gwar kələj, mək èpi bay madəbay Yezu ya ti Yezu awayay naņ kay ni. Naņ ti naņ ya ti a vad ya ti təzum zlam akaba Yezu ni ti àzoru ahər gayanj gwar ka məbərur ga Yezu, àhi : « Bay geli, maslaņa ya ara asəkonomu kur ni ti way ? » ni. ²¹ Piyer àra èpia naņ a nahkay ti àhi ana Yezu ahkado : « Ay naņ hini timey, Bay geli ? » ²² Yezu àhi : « Tamal nawayay ti mənjuhəd duk abivoru ana vad goro ya anaņa ni ti, ma gani gayak mam ? Nak ti dəbabiyyu nu cilij. » ²³ Bəza ga mən geli ndahaņ tàra ticia ma ga Yezu ya àdəm na ti, təbu tədəm e kidij gatay bu bay madəbay Yezu nani ti aməmət do. Ay ŋgay aməmət do ni ti Yezu àdəm ndo. Ma gayanj ya àdəm ni ti nahkay hi : « Tamal nawayay ti mənjuhəd duk abivoru ana vad goro ya anaņa ni ti, ma gani gayak mam ? Nak ti dəbabiyyu nu cilij. »

²⁴ Àbəki zlam nday hini ka wakita ti bay madəbay Yezu nani ; naņ àbu agray sedi gani daya. Leli day məsəra sedi gayanj ya agray ni ti sedi ge jiri.

²⁵ Yezu àgra zlam ndahaņ a kay daya. Tamal təbəki ma gani bəlaņ àna bəlaņ ka wakita ti, amal wakita gani dal-

Zerj 21:25

85

Zerj 21:25

dal àsaḡay. Nətamahay məlaḡ ga duniya ni dək àhəca ga
mabəhadvāna.

Ma Mūweni Sulumani ge Melefit New Testament in Muyang

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Muyang

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Muyang

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

